ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

ပဋ္ဌမတန်း
မြန်မာဖတ်စာ

၂၀၂၁-၂၀၂၂

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

ပဌမတန်း
မြန်မာဖတ်စာ

၂၀၂၁-၂၀၂၂

သင်ခန်းစာ ၁ တောင်ကြီး ဖဝါးအောက် (ကဗျာ)

တောင်ကြီး ဖဝါးအောက်

ခရီးကြမ်း ခရီးကြမ်း
ရှေ့သို့ တက်ကာလှမ်း။
မမောတမ်းပင် လျှောက်ကြမယ်
ပန်းတိုင်အရောက်ကွယ်။
တို့ လူငယ်တွေ စွမ်းအားထုတ်
နောက်သို့ ဘယ်မဆုတ်။
မိုးကုပ်စက်ဝိုင်း ထိအောင်ပင်
သွားဖို့ အမြဲပြင်။
တောင်စဉ်ထပ်ထပ် တောထပ်ထပ်
လှမ်းတက် ကျော်လိုဖြတ်။
မရပ်မနား တို့တစ်တွေ
လုံ့လ ထုတ်ကြဟေ။
မနေမနား တို့မျှားလျှောက်
တောင်ကြီး ဖဝါးအောက်။

မောင်သက်ကြူ

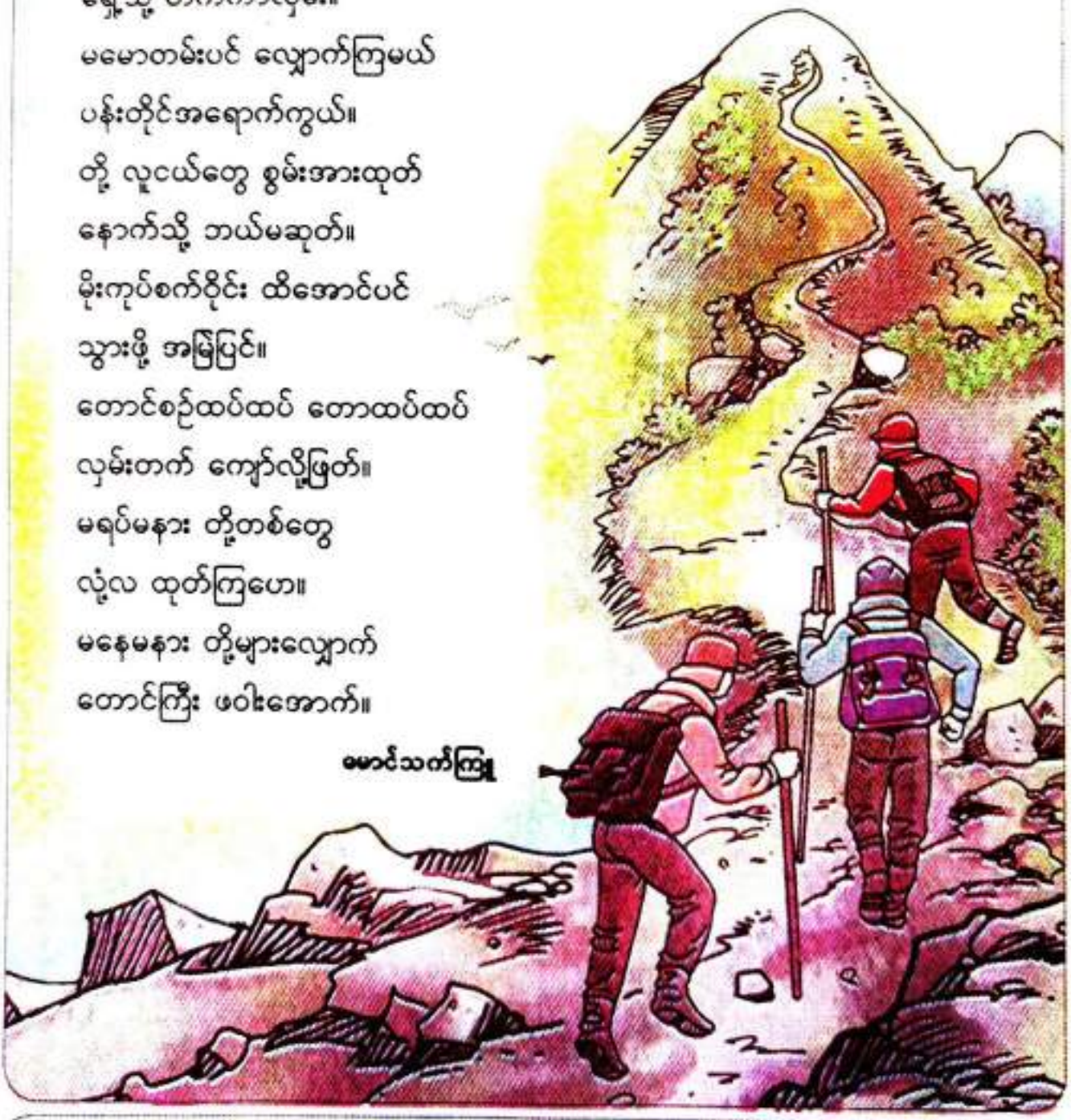

မိမိကိုယ်တိုင် ဇွဲ လုံ့လနဲ့ ကြိုးစားခဲ့တာတွေကို ပြန်လည်စဉ်းစားရင်း ကဗျာကို ရွတ်ဆိုကြရအောင်။

အခန်း	သင်ခန်းစာ	စာမျက်နှာ
၁၉။	မြစ်ဧရာ	၅၄
၂၀။	စကားဆက်	၅၆
၂၁။	အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်	၅၉
၂၂။	အညွှန်းစာ ဖတ်ကြရအောင်	၆၂
၂၃။	ဖြစ်ရပ်မှန်နှင့် ထင်မြင်ချက်	၆၅
၂၄။	ပြည်ထောင်စုခရီးသည်	၆၈
၂၅။	အကြောင်းအရာတစ်ရပ်ကို ကျိုးကြောင်းပြ ပြောကြမယ်	၇၀
၂၆။	ဓာတ်ပုံကြည့်ပြီး စာစီစာကုံးရေးကြမယ်	၇၄
၂၇။	ရေးတော့အမှန် ဖတ်တော့အသံ	၇၈
၂၈။	ထမနဲပွဲ	၇၉
၂၉။	မိမိနှစ်သက်သော အစားအစာပြုလုပ်နည်း	၈၂
၃၀။	ဆိုရိုးစကား	၈၅
၃၁။	အေးထွန်းနှင့် ပဲရှည်သီးပင်များ	၈၉
၃၂။	စာစီစာကုံးရေးသားနည်းအခြေခံ	၉၃
၃၃။	ပလတ်စတစ်အိတ်ကလေး၏ ခရီးစဉ်	၉၆
၃၄။	လိမ္မာကြတော့မယ်	၁၀၂
၃၅။	ပြန်လှန်သင်ကြားခြင်း	၁၀၆
	ခက်ဆစ်စကားလုံးများ	၁၀၈

မာတိကာ

အခန်း	သင်ခန်းစာ	စာမျက်နှာ
၁။	တောင်ကြီး ဖဝါးအောက်	၁
၂။	ဆက်စပ်စကားလုံးတွေ ပြောကြမယ်	၂
၃။	စွမ်းရည်ကိုယ်စီ	၅
၄။	မြည်သံစွဲ	၈
၅။	ပုံပြင်ဖန်တီးရေးသားခြင်း	၁၀
၆။	တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း	၁၂
၇။	ရိုးတစ်လျှောက်	၁၆
၈။	ရွှေတိဂုံစေတီတော်	၁၈
၉။	သတင်းစာ ဖတ်ကြမယ်	၂၂
၁၀။	အဖိုးတန် ဇီဝဗိုးဌက်ကလေး	၂၆
၁၁။	စကားထာ	၂၉
၁၂။	နံရံကပ်စာစောင် လုပ်ကြမယ်	၃၁
၁၃။	ဆုံးမစာ	၃၅
၁၄။	အဘိဓာန်မိတ်ဆက်	၃၆
၁၅။	စိန်ဗေဒါ	၃၈
၁၆။	ကိုးကားပြီးပြောကြရအောင်	၄၃
၁၇။	ကွဲပြားခြားနား အသုံးအနှုန်းများ	၄၈
၁၈။	ရှာဖွေထားသည်များကို အတန်းသို့တင်ပြခြင်း	၅၀

ထိုသစ်ပင်မှ အသီးကို ခူးယူခဲ့ပါဟု ဆိုလေသည်။ ဆင်ကြီးက ကိုသစ်ပင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ပြဿနာ မည်သို့သက်ဆိုင်ပါသနည်းဟု မေး၏။ ဝီးကွက်က သက်ဆိုင်ပါသည်၊ ကျွန်ုပ်စေခိုင်းသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပါဟု ပြော၏။

ဆင်နှင့်မျောက်တို့သည် ဝီးကွက်ညွှန်ပြသော ချောင်းသို့သွားကြ၏။ မျောက်သည် ချောင်းကို တစ်ခါမျှမကူးဖူးသည့်အပြင် ချောင်းရေ၏အတိမ်အနက်ကိုလည်း မသိသောကြောင့် ချောင်းကို မကူးရဲဘဲ ရှိလေသည်။ ဆင်ကြီးက ကျွန်ုပ်၏ခန္ဓာကိုယ်နှင့် ခွန်အားအစွမ်းကို သင်သိရတော့မည်၊ ဤချောင်းကို သင်မကူးဝံ့လျှင် ကျွန်ုပ်၏ကျောကုန်းပေါ်သို့ တက်ပါဟုဆိုပြီးလျှင် မျောက်ကို သယ်ဆောင်ကာ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကူးလေ၏။

နောက်ဆုံးတွင် တစ်ဖက်ကမ်းရှိသစ်ပင်ကြီးဆီသို့ ရောက်သွားသည်။ တစ်ဖက်ကမ်းရှိ သစ်ပင်ကြီးသည် လုံးပတ်လည်းကြီး၏။ မြင့်လည်း မြင့်၏။ အသီးများကလည်း ထိပ်ဖျားတွင်သာ ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဆင်ကြီးသည် အသီးကို လှမ်းဆွတ်ရန်လည်းမမီ၊ သစ်ပင်ကြီးကို လှဲရန်လည်း မဖြစ်နိုင်၊ သစ်ပင်ပေါ်သို့လည်း မတက်နိုင်သဖြင့် ငေးမိုင်၍နေ၏။ ထိုအခါ မျောက်က ကြားဝါသောအမူအရာဖြင့် အဆွေဆင်ကြီး၊ သင့်ခန္ဓာကိုယ်နှင့် သင့်ခွန်အားတို့သည် အချည်းနှီးသာ တည်း။ ဤကိစ္စတွင် ကျွန်ုပ်၏ ပေါ်ပါးဖျတ်လတ်ခြင်းသည်သာလျှင် အသုံးကျ၏။ သစ်သီးကို ကျွန်ုပ်ခူးမည်ဟု ဆိုကာ သစ်ပင်ပေါ်သို့ လျင်မြန်စွာတက်၍ သစ်သီးကိုခူး၏။

ထို့နောက် နှစ်ဦးသား ဝီးကွက်ထံပြန်လာကြလေသည်။ ဝီးကွက်ထံရောက်သောအခါ ဆင်နှင့်မျောက်တို့က အသင်ပညာရှိ၊ အသင်အလိုရှိသော သစ်သီးကိုယူခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပြဿနာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးပါလော့ဟု ဆိုလေ၏။ ဝီးကွက်က အသင်တို့ပြဿနာအတွက် အဖြေကို သင်တို့ကိုယ်တိုင်ပင် လက်တွေ့ရှာပြီးဖြစ်သည်ဟု ပြော၏။ ဆင်နှင့်မျောက်တို့က အဘယ်သို့ရှာပြီး ဖြစ်ပါသနည်းဟု မေး၏။ ထိုအခါ ဝီးကွက်က ခွန်အားကြီးသော ဆင်ကြီးမပါလျှင် အသင်မျောက်သည် ချောင်းကို ကူးနိုင်မည်မဟုတ်။ ပေါ်ပါး၍ သစ်ပင်တက်ခြင်း၊ သစ်သီးခူးခြင်းတို့၌ ကျွမ်းကျင်သော မျောက်မပါလျှင် သစ်သီးကို အသင်ဆင်ကြီးသည် ခူးနိုင်မည်မဟုတ်။ သတ္တဝါတိုင်း၌ ကိုယ်ပိုင်အရည်အချင်း တစ်ခုစီရှိကြသည်။ သတ္တဝါတို့၏ အရည်အချင်းများသည် သူ့နေရာနှင့်သူ အသုံးကျသည်ချည်းဖြစ်သည်။ တစ်ဦး၌မရှိသောအရည်အချင်းကို ရှိသူက ဖြည့်စွက်ကူညီလိုက်လျှင် အရာခပ်သိမ်းပြီးမြောက်အောင်မြင်နိုင်သည်ကို အသင်တို့ လက်တွေ့ သိမြင်ခံစားခဲ့ကြရပြီ မဟုတ်ပါလော။ အခြင်းပွားနေမည့်အစား ညီညွတ်စွာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျှင်အရာရာကို စွမ်းဆောင်အောင်မြင်နိုင်မည် မဟုတ်ပါလောဟု ဆိုဆုံးမလိုက်လေသတည်း။

သင်ခန်းစာ ၃ စွမ်းရည်ကိုယ်စီ (ပုံပြင်)

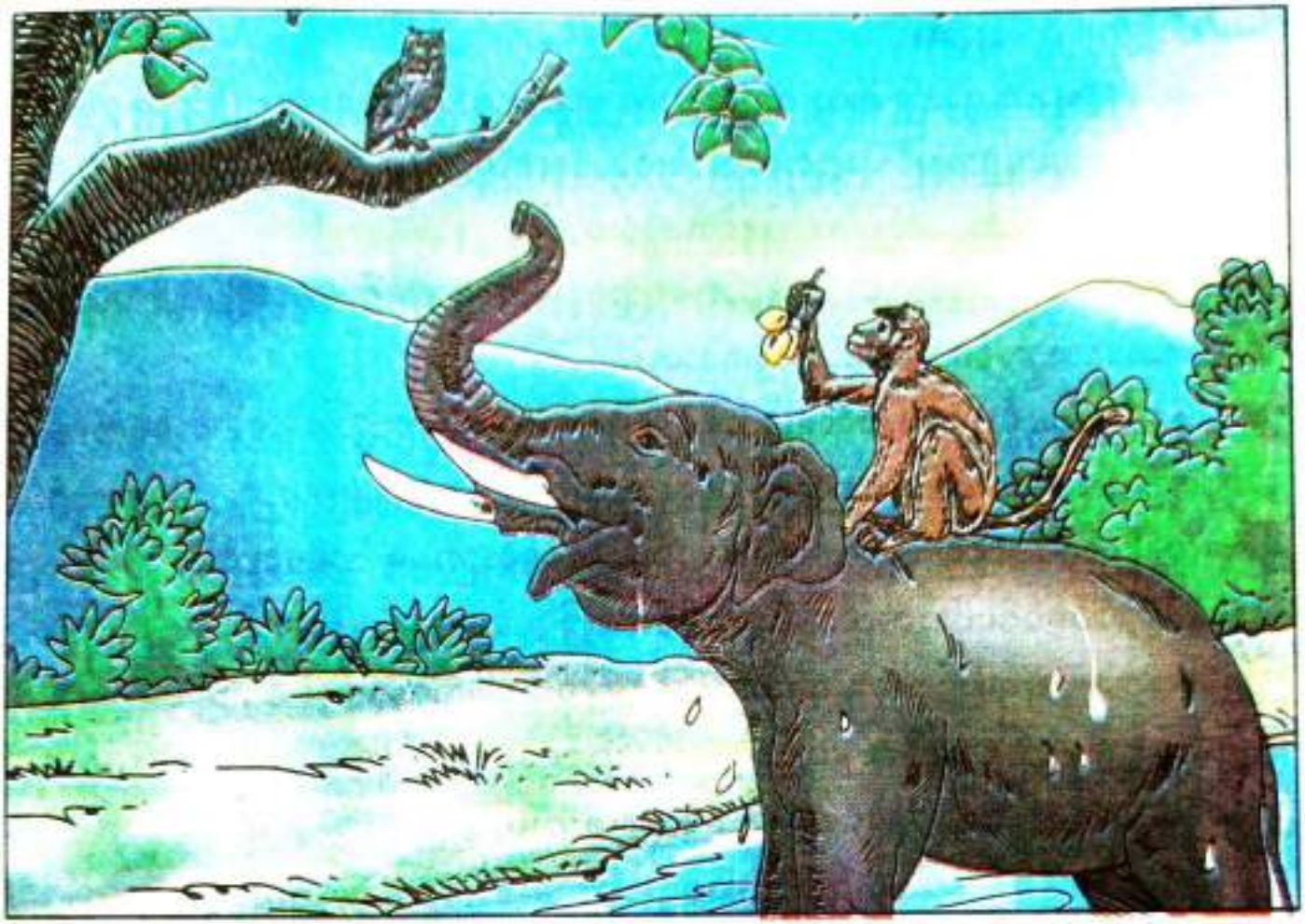

ရှေးသရောအခါ တောအုပ်တစ်ခုတွင် ပညာရှိဇီးကွက်တစ်ကောင်နေ၏။ တိရစ္ဆာန်များ အချင်းချင်း အငြင်းပွားသည့်အခါတိုင်း ထိုပညာရှိဇီးကွက်၏အဆုံးအဖြတ်ကို နာခံလေ့ရှိကြသည်။

တစ်နေ့သောအခါ ဆင်တစ်ကောင်က မျောက်တစ်ကောင်အား မိမိသည် သစ်ပင်များကို ခိုးနိုင်သည်။ သစ်တုံးကြီးများကို ဆွဲနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ကြီးမား၍ ခွန်အားကောင်းခြင်းသည် အလွန်အသုံးဝင်သည်ဟု ဆို၏။ မျောက်က မိမိသည် မည်သည့်သစ်ပင်ကိုမဆို မည်မျှပင်မြင့်စေကာမူ အလွယ်တကူ လျင်မြန်စွာ တက်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်သေးငယ်ပေါ်ပါးသောသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ကြီးမား၍ ခွန်အားကောင်းသောသူထက် ပို၍အသုံးကျသည်ဟု ဆိုလေသည်။

ထိုသို့ အငြင်းအခုံဖြစ်ကြသဖြင့် အဆုံးအဖြတ်ခံယူရန် ပညာရှိဇီးကွက်ထံသို့ သွားကြသည်။ ဇီးကွက်ထံသို့ ရောက်သောအခါ အငြင်းပွားပုံကို ပြောပြပြီးနောက် အသင်ပညာရှိဇီးကွက်၊ ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦးအနက် မည်သူက ပို၍အသုံးကျသည်ကို ဆုံးဖြတ်ပေးပါဟု ဆိုကြလေသည်။ ဇီးကွက်က သူနေသည့်သစ်ပင်နှင့် မနီးမဝေးတွင်ရှိသောချောင်းကို ညွှန်ပြ၍ အဆွေတို့ နှစ်ဦးစလုံး ထိုချောင်းကို ဖြတ်ကူးပါ။ ချောင်းတစ်ဖက်ကမ်းတွင် သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်ကို တွေ့ပါလိမ့်မည်။

အဖွဲ့လိုက်လေ့ကျင့်ကြရအောင်။

ကောက်ညှင်းထုပ်	တိုင်းရင်းသား	ကျွန်းသစ်	ရေကိုး	ဖယောင်းတိုင်

စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ

၁။ အဖွဲ့လိုက် စဉ်းစားစေပြီး စကားလုံးများကို ဆက်စပ်ရေးရမည်။

၂။ တတ်နိုင်သရွေ့ စကားလုံးများများ ရအောင် စဉ်းစားပေးရမည်။

၃။ မိမိပြောမည့် နောက်ဆုံးစကားလုံးကို "သည်" ထည့်ပြီးမပြောရ မရေးရပါ။

၄။ သုံးပြီးသားစကားလုံးများကို ပြန်မသုံးရပါ။

၅။ စကားလုံးအရေအတွက် အများဆုံးရေးနိုင်သည့် အဖွဲ့က အနိုင်ရမည်။

တစ်ဦးချင်းစဉ်းစားပြီး တင်ပြကြရအောင်။

သတင်းစာ	ဖိုးဝရုပ်	မာတ်ခဲ	ဂီတာ	ကျောင်းသား

(ခ)

ပန်းဂေါ်ဖီ

ဖီဆန်

ဆန်စပါး

ပါးလျား

အပ်ချုပ်စက်

အုပ်စု (၁)	အုပ်စု (၂)
အပ်ချုပ်စက်	အပ်ချုပ်စက်
စက်ဘီး	စက်ခန်း
ဘီးစီပ်	ခန်းဆီး

သင်ခန်းစာ ၂ ဆက်စပ်စကားလုံးတွေ ပြောကြမယ်

နောက်ဆုံးစကားလုံးနဲ့ စကားလုံးတွေကိုဆက်ပြီး စကားလုံးသစ်တွေ ပြောကြည့်ကြရအောင်။

ပြထားတဲ့ နောက်ဆုံးစကားလုံးနဲ့ စကားလုံးတွေဆက်ပြီး ပြောကြည့်ကြရအောင်။

(က)

ကြာ ဖုန်း

ဖုန်းပွင့်

ပွင့်လန်း

လန်းဆန်း

ဆန်းသစ်

သစ်သား

သားပိုက်ကောင်

ကောင်မလေး

...

- ပေးထားတဲ့စကားလုံးတွေအပြင် နောက်ဆုံးစကားလုံးနဲ့ ဆက်စပ်နိုင်တဲ့ စကားလုံးတွေ ထပ်ဖြည့်ပြီး ပြောကြည့်ကြရအောင်။

ကလေးတို့ စိတ်ကူးထားတဲ့ ပုံပြင်လေးတစ်ပုဒ်ကို ဖန်တီးရေးကြည့်ကြရအောင်။

ပုံပြင်တစ်ပုဒ်ဖန်တီးရေးတဲ့အခါ ဒီလိုအချက်လေးတွေပါအောင် ထည့်ရေးလို့ရတယ်။

- စကားပြောလေးတွေပါအောင် ထည့်ရေးရမယ်။
- မြည်သံစွဲစကားလုံးလေးတွေလဲ ထည့်ရေးရမယ်။
- ပတ်ဝန်းကျင်အနေအထားကိုလဲ ထည့်ရေးရမယ်။

ကိုယ်ရေးထားတဲ့ ပုံပြင်လေးကို သူငယ်ချင်းနဲ့အတူတူ ပြောကြည့်ကြရအောင်။

သင်ခန်းစာ ၅ ပုံပြင်ဖန်တီးရေးသားခြင်း

ပုံပြင်တစ်ပုဒ်ဖန်တီးရေးကြည့်ကြရအောင်။

ပုံပြင်ကိုစဉ်းစားရာမှာ စဉ်းကိုအခြေခံပြီး စဉ်းစားကြရအောင်။

	ဓိဓိစဉ်းစားထားသောပုံပြင်
အချိန်	
နေရာ	
ဇာတ်ဆောင်	
အဖြစ်အပျက်	
အဆုံးသတ်	

ရပ်ပုံကြည့်ကာ မြည်သံစွဲစကားလုံးတွေသုံးပြီး ဝါကျတွေရေးကြည့်ကြရအောင်။

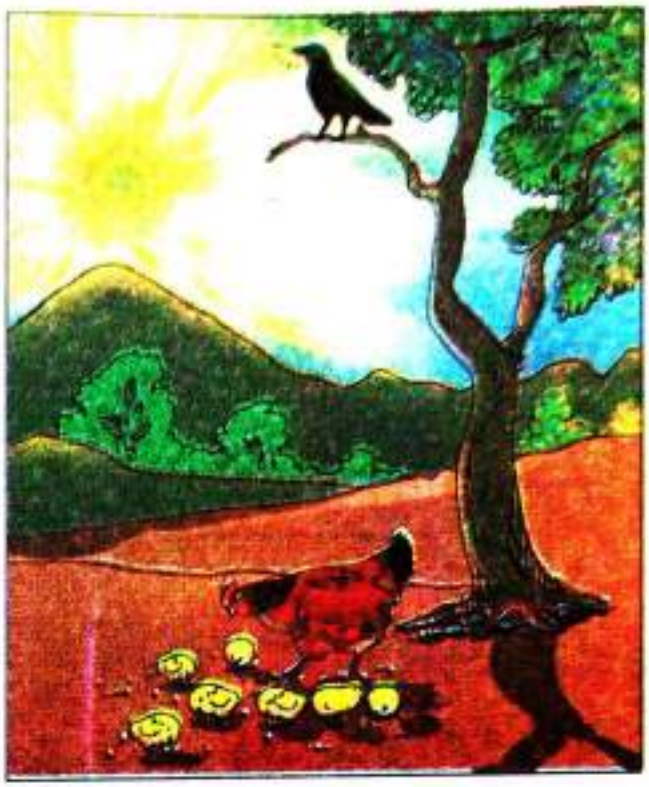

သာဓက ။ ။ မိုးခြိမ်းသံ ကျိန်းခနဲကြားလိုက်တဲ့အခါ ခွေးက လန့်ပြီး ဝုတ်ဝုတ်လို့ ဟောင်တယ်။

မြည်သံစွဲစကားလုံးများပါတဲ့ ဝါကျတွေရေးကြည့်ကြရအောင်။

သင်ခန်းစာ ၄ မြည်သံစွဲ

မြည်သံစွဲဆိုတာ ထွက်ပေါ်သောအသံကို အစွဲပြုပြီး ထည့်သွင်းပြောဆိုတာဖြင့်တယ် သာဓက။ ။ တဝါးဝါး

မြည်သံစွဲကို အသုံးပြုပြီး ပြောကြရအောင်။

၁။ . . . ခနဲ နဲ့ဆက်စပ်ပြောသော မြည်သံစွဲ

သာဓက ။ ။ အုန်းခနဲ၊ ဝုန်းခနဲ

_____

_____

၂။ နှစ်ကြိမ်ထပ်ပြောသော မြည်သံစွဲ

သာဓက ။ ။ ဒိုင်းဒိုင်း၊ ဂျိုးဂျိုးဂျက်ဂျက်

_____

_____

၃။ တ . . . နဲ့ ဆက်စပ်ပြောသော မြည်သံစွဲ

သာဓက ။ ။ တခွပ်ခွပ်၊ တဝုန်းဝုန်း

_____

_____

ဓက်ဆစ်

၁။ ပညာရှိ - ဉာဏ်ပညာ အကြားအမြင် ဗဟုသုတနှင့်ပြည့်စုံသူ။
၂။ အငြင်းပွား - အငြင်းအခုံများသည်။
၃။ အချည်းနှီး - အကျိုးမရှိဘဲ၊ အလဟဿ။
၄။ ကွမ်းကျင် - ပြုဖွယ်ကိစ္စတစ်ခုခုတွင် တတ်သိလိမ္မာသည်။
၅။ အရည်အချင်း - ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်သောစွမ်းရည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွဲ့ပြပါ။

အငြင်းအခုံ၊ ဖျတ်လတ်၊ အတိမ်အနက်၊ ခွန်အား၊ စွမ်းဆောင်

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ ဆင်သည် မည်သည်က မိမိ၏အားသာချက်ဟု ထင်သနည်း။
၂။ မျောက်သည် မည်သည်က မိမိ၏အားသာချက်ဟု ထင်သနည်း။
၃။ ပညာရှိဧီးကွက်က အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် ဆင်နှင့်မျောက်ကို မည်သို့စေခိုင်းသနည်း။
၄။ ဆင်နှင့်မျောက် ချောင်းကိုဖြတ်ပြီး တစ်ဖက်ကမ်းရှိ သစ်ပင်ကို သွားရာတွင် မည်သို့သော အခက်အခဲများနှင့်တွေ့ပြီး မည်သို့ ဖြေရှင်းခဲ့သနည်း။

	အခက်အခဲ	ဖြေရှင်းပုံ
ချောင်း		
သစ်ပင်		

၅။ ပညာရှိဧီးကွက်က ဆင်နှင့်မျောက်ကို အဘယ်ကြောင့် ထိုသို့စေခိုင်းခဲ့သည်ဟု ထင်သနည်း။
၆။ နောက်ဆုံးတွင် ဆင်နှင့်မျောက်သည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မည်သို့ပြောကြမည်ထင်သနည်း။ သူတို့နှစ်ဦး၏ပြောစကားများကို ရေးကြည့်ပါ။
၇။ တစ်ဦးချင်းစီရှိအားသာချက်များကို အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးပြီး အတူတကွ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်သော အကျိုးကျေးဇူးများကို ဖော်ပြပါ။

သင်ခန်းစာ ၇ ရိုးတစ်လျှောက် (ကဗျာ)

ရိုးတစ်လျှောက်

ရိုးတစ်လျှောက်
ဖြိုးမောက်ပါတဲ့ လယ်ပတူ။
အရွက်ချွန်း ကန်စွန်း ပုစွန်စာနဲ့
လွန်တရာ ကည့်ပေါ်တယ်
တောဖြစ်လို့ထူ။
မြို့နားတိုင်ငြောင်ဖျော့ယယ်နဲ့
ရွှေကနဖော့ ကြာရိုးဖြူ
ချိုးယူလို့ မကုန်ခန်း။
ပတ္တမြားရောင်
ဖားကပေါင်-သံလွင်လွင်နဲ့
ရွှေညှပ်ရွှမ်ရင်းတယ်
ကွင်းပြည့်ခမန်း။

အမည်မသိစာဆို

ရိုးတစ်လျှောက်ဝန်းကျင်မှာ ပေါက်နေတဲ့ စားစရာအပင်လေးတွေရဲ့ သဘာဝအလှနဲ့ အပင်လေးတွေက ဘယ်လိုအရောင်လေးတွေမြစ်မယ်ဆိုတာစဉ်းစားပြီး ရွတ်ဆိုကြရအောင်။

နှစ်ယောက်တစ်တွဲ မေးမြန်းထားတာတွေကို အနှစ်ချုပ်ပြီး အဖွဲ့တွင်း တင်ပြကြရအောင်။

ကျွန်တော်က သီဟကို သူသိပ်ကြိုက်တဲ့ စာအုပ်အကြောင်းမေးခွန်းတွေ မေးခဲ့ပါတယ်။ သူက ပုံပြင်စာအုပ်ကို အလွန်ကြိုက်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။ သူကြိုက်တဲ့ ပုံပြင်စာအုပ်က ဆရာကြီးမင်းယုဝေရေးတဲ့ လက်ရွေးစင်ပုံပြင်များ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီစာအုပ်ထဲမှာ ထူးခြားဆန်းပြားတဲ့ ပုံပြင်တွေပါတယ်။ နေ့လယ် အားလပ်ချိန် ကျောင်းစာကြည့်တိုက်မှာ စာဖတ်ပါတယ်။ စာဖတ်တဲ့အခါ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့အတူတူဖတ်တယ်။ သူရဲကောင်းတွေရဲ့ သတ္တိရှိပုံတွေ၊ အခက်အခဲ ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားပုံတွေကို ဖတ်ရတဲ့အခါ အားကျမိတယ်။ အတုယူချင်တဲ့ စိတ်တွေလဲ ဖြစ်ပေါ်မိပါတယ်

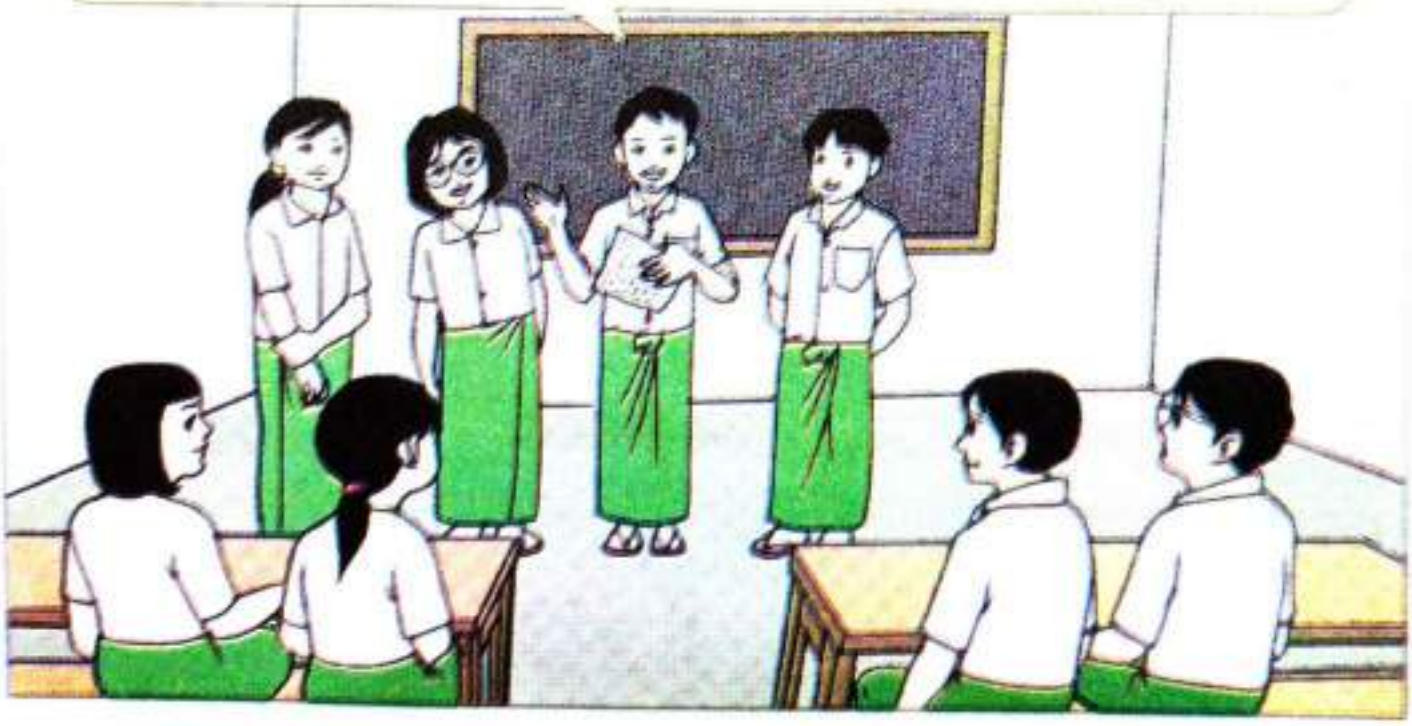

စဉ်းစားထားတဲ့ မေးခွန်းတွေကို ယောင်ထဲက အမေးနေရာမှာရေးပြီး သူယေါ်ချင်းရဲ့ အဖြေကို အဖြေနေရာမှာ ရေးမှတ်ကြရအောင်။

မေးသူအမည် - _____

ဖြေကြားသူအမည် - _____

စဉ်	အမေး	အဖြေ

နှစ်သက်တဲ့ ခေါင်းစဉ်တစ်ခုကို ရွေးပြီး မေးခွန်းတွေစဉ်းစားကြည့်ကြရအောင်။

- နှစ်သက်တဲ့ သီချင်း
- နှစ်သက်တဲ့ အားကစား
- နှစ်သက်တဲ့ သစ်ပင်
- နှစ်သက်တဲ့ အဝတ်အစား
- နှစ်သက်တဲ့ အစားအစာ

ခေါင်းစဉ်နဲ့ဆက်စပ်နေတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို ရေးကြည့်ကြရအောင်။

သာဓက

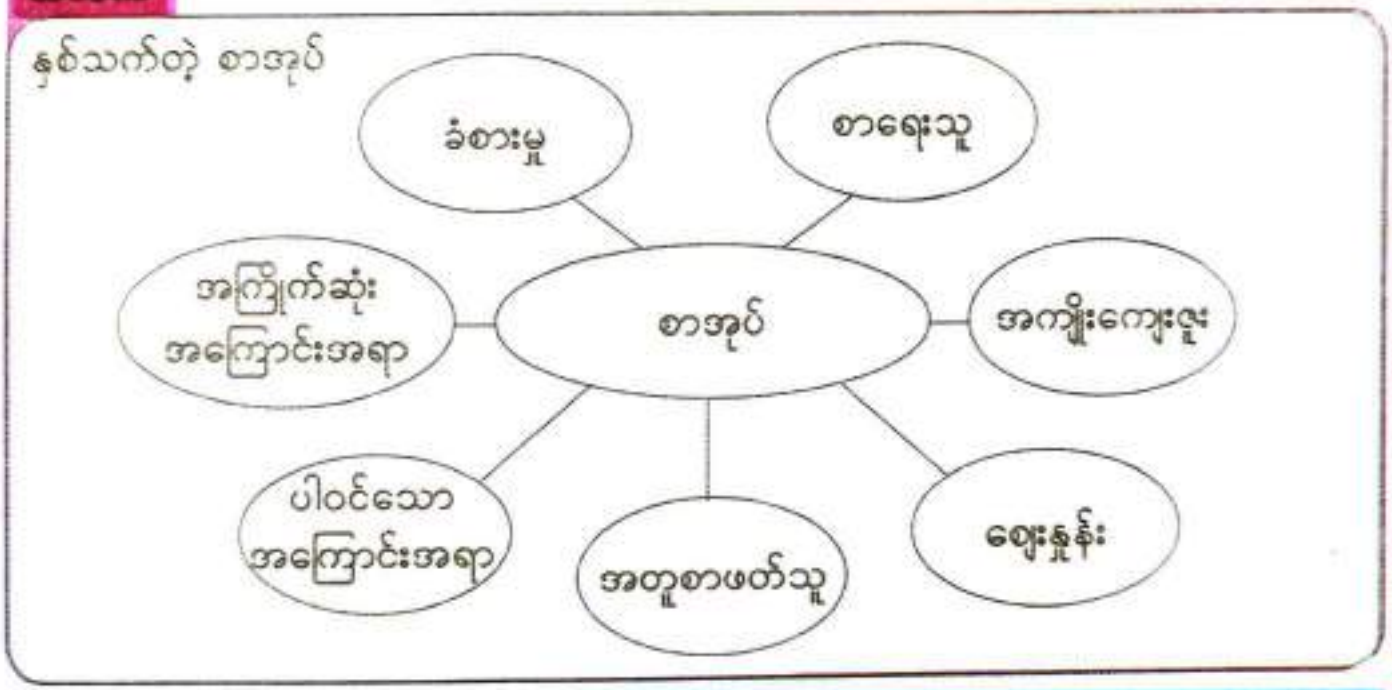

ဘယ်၊ ဘယ်သူ၊ ဘာအကြောင်း၊ ဘယ်အချိန်၊ ဘယ်နေရာ၊ ဘာကြောင့် စသည့် မေးခွန်းတွေကို အခြေခံပြီးရေးကြည့်ကြရအောင်။

- ဘယ်စာအုပ်ကို နှစ်သက်သလဲ။
- ဒီစာအုပ်ကို ဘယ်သူရေးသလဲ။
- စာအုပ်ထဲမှာ ဘာအကြောင်းအရာတွေပါသလဲ။
- ဘယ်အကြောင်းအရာကို အကြိုက်ဆုံးလဲ။
- ဘယ်အချိန်မှာ ဖတ်သလဲ။
- ဘယ်သူနဲ့အတူ ဘယ်နေရာမှာဖတ်သလဲ။
- ဒီစာအုပ်ကို ဘာကြောင့် ကြိုက်နှစ်သက်သလဲ။
- ဒီစာအုပ်ကို ဖတ်ပြီး ဘယ်လို ခံစားရသလဲ။
- ဒီစာအုပ်ကနေ ဘယ်လိုအကျိုးကျေးဇူးတွေ ရမယ်ထင်သလဲ။

သင်ခန်းစာ ၆ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း

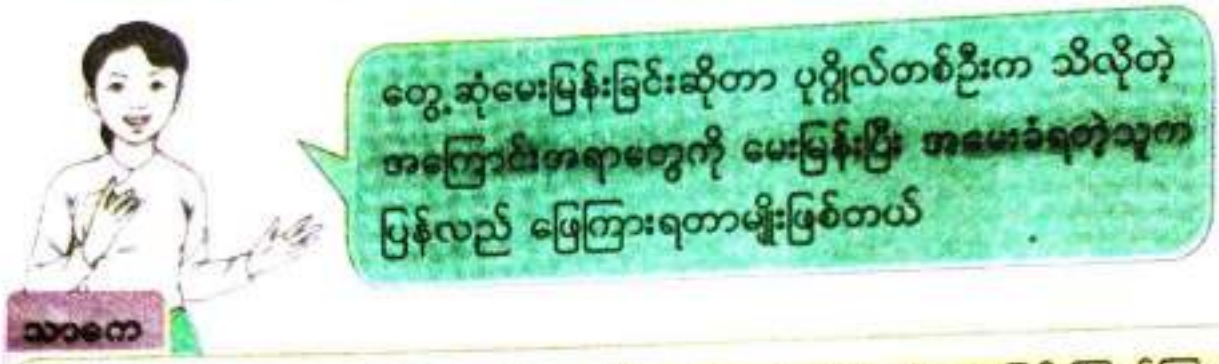

တူးဂျာရဲ့အကြိုက်ဆုံး ရုပ်မြင်သံကြားအစီအစဉ်အကြောင်းကို မေးမြန်းကြည့်ကြရအောင်။

- အဲဒီ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်းက ဘယ်အစီအစဉ်တွေကို ကြိုက်သလဲ။
- ဘယ်နေ့ ဘယ်အချိန်မှာ ထုတ်လွှင့်သလဲ။
- အဲဒီအစီအစဉ်က ဘာအကြောင်းတွေလဲ။
- အဲဒီအစီအစဉ်ကို ဘယ်နေရာမှာ ရိုက်ကူးထားတယ် ထင်သလဲ။
- အဲဒီအစီအစဉ်မှာ ဘယ်သူတွေပါသလဲ။
- အဲဒီအစီအစဉ်ကို ဘာကြောင့်ကြိုက်သလဲ။ . . . စသည်

ဘယ်အစီအစဉ်၊ ဘယ်နေ့၊ ဘယ်အချိန်၊ ဘာအကြောင်း၊ ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်သူ၊ ဘာကြောင့် ဆိုတဲ့မေးခွန်းတွေကို အဖြေခံပြီး စဉ်းစားလို့ရတယ်။

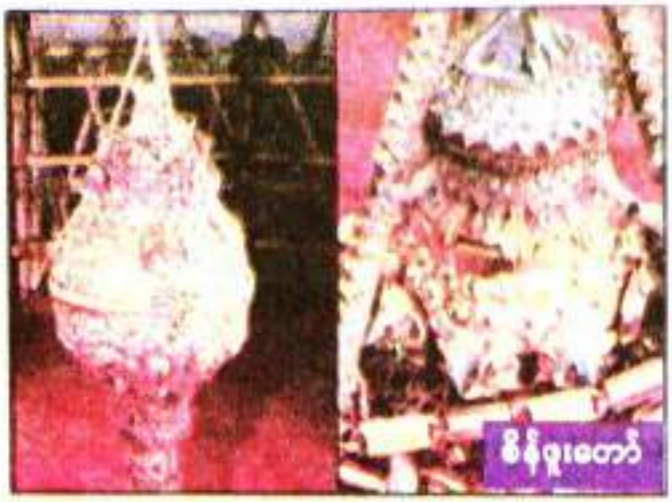
ဓိန်ရူးတော်

စဉ်ကူးမင်းခေါင်းလောင်း

စေတီတော်၏ အနောက်မြောက်ဘက်တွင် ဗုဒ္ဓဝင်ပြတိုက်ကြီး ၃ ခုရှိပါသည်။ ရွှေတိုဏ်စေတီတော်ကြီး တွင် ရွှေကမြန်မာမင်းများသွန်းလုပ်လှူဒါန်းခဲ့သော ခေါင်းလောင်းတော်ကြီးများ၊ ရွှေဟောင်း ကျောက်စာတိုင်များ၊ မော်ကွန်းကျောက်စာများစသည့် အဖိုးမဖြတ်နိုင်သော သမိုင်းဝင် အမွေအနှစ် များစွာရှိပါသည်။ စေတီတော်ရင်ပြင်၏ အနောက်မြောက်ဘက်တွင် စဉ်ကူးမင်းခေါင်းလောင်းနှင့် အရှေ့မြောက်ဘက်တွင်သာယာဝတီမင်းခေါင်းလောင်းတို့ကို ထားရှိပါသည်။ ထို့ပြင် ရင်ပြင်ပေါ် တွင် အရံစေတီတော်များနှင့် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်များကိုလည်း ပူဇော်ထားရှိပါသည်။

ရွှေတိုဏ်စေတီတော်ကြီးသို့ မည်သူတို့က လာရောက်ဖူးမြော်လေ့လာကြသနည်း။ ရွှေတိုဏ် စေတီတော်တွင် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှလာကြသော ဘုရားဖူးများ၊ ဧည့်သည်များဖြင့် အခါမလပ် စည်ကားနေပါသည်။ အထူးသဖြင့် ရွှေတိုဏ်စေတီပွဲတော်ရက်ဖြစ်သော တပေါင်းလပြည့်နေ့နှင့် အခါကြီးရက်ကြီးများတွင် ဆွမ်း၊ ပန်း၊ ရေချမ်း၊ ဆီမီးကပ်လှူသူ၊ ဥပုသ်သီလဆောက်တည်သူ၊ ဝတ်ရွတ်သူတို့ဖြင့် ခြိမ့်ခြိမ့်သဲ စည်ကားလှပါသည်။ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များမှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်ကြသော နိုင်ငံ့အကြီးအကဲများနှင့် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များသည် ရွှေတိုဏ်စေတီတော် သို့ လှည့်လည်ကြည်ညို လေ့လာကြပါသည်။

တိုက်ဆဲသို့ ရွှေတိုဏ်စေတီတော်သည် ရွှေရောင်တဝင်းဝင်းနှင့် အချိုးကျကျသပွာယ်လှစွာ တည်ရှိပြီး ဖူးမြော်သူများနှင့်အခါမလပ်စည်ကားသော ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်တစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။ ထိုမျှမက မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးအတွက် ရဟန်းရှင်လူပြည်သူအပေါင်းတို့က ညီညွတ်စွာ လူထု အစည်းအဝေးပွဲကြီးများကျင်းပခဲ့ရာ သမိုင်းဝင်နေရာဌာနကြီးလည်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် မြန်မာပြည်သူတို့၏ ဗုဒ္ဓသာသနာ ထွန်းကားခြင်း၊ လွတ်လပ်ခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းခြင်း၊ စည်းလုံးခြင်း သဘောများကို ဖော်ဆောင်သည့်သင်္ကေတလည်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရွှေတိုဏ်စေတီတော်ကြီး သည် နိုင်ငံတော်၏ကျက်သရေဆောင်၊ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ဂုဏ်ကျက်သရေဆောင် စေတီတော်ကြီး ဖြစ်ပါတော့သည်။

၈။ ရွှေတိုဏ်စေတီတော်

ရွှေတိုဏ်စေတီတော်၏ပုံသဏ္ဌာန်ကို လေ့လာကြည့်လျှင် ရန်ကုန်မြို့၏သိုဏ်တွေ့ရကုန်းတော်ပေါ်၌ မြင့်မားသပွာယ်စွာ တည်ရှိပြီး ယခုအခါစေတီတော်၏ဥာဏ်တော်အမြင့်မှာ ၃၂၆ ပေရှိပါသည်။ စေတီတော်ကို ရွှေသက်နီးလုံးတော်ပြည့်ကပ်လှူပူဇော်ထားရာ ကုန်းမြင့်ထက်တွင် ရွှေတောင်ကြီးဆင့်ကာ ပေါက်နေသကဲ့သို့ ထင်မှတ်ရပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့သို့ ခရီးလမ်းကြောင်းအသွယ်သွယ်မှ လာရောက်ကြသူများသည် မြို့မဝင်မီအဝေးကပင် လှမ်းမျှော်၍ ဖူးမြော်ကြည်ညိုနိုင်ပါသည်။

ရွှေတိုဏ်စေတီတော်သို့ တက်ရောက်ရာ စောင်းတန်းတစ်လျှောက်တွင် မည်သည်တို့ရှိသနည်း။ ရွှေတိုဏ်စေတီတော်ရင်ပြင်ပေါ်သို့ တက်ရောက်နိုင်ရန် အရပ်လေးမျက်နှာတွင် စောင်းတန်းလေးသွယ်ရှိပါသည်။ စောင်းတန်းလှေကားများ၏နံဘေးတစ်လျှောက်နှင့် မျက်နှာကြက်များတွင်လည်း မြန်မာ့အနုပညာပန်းချီ၊ ပန်းပု၊ ပန်းကြွေလက်ရာများရှိပြီး ရှေးမြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာလက်ရာများကို လေ့လာကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။ စောင်းတန်းတိုင်း၌ စေ့ရောင်းချသည့်ဆိုင်များရှိပါသည်။ ထိုဆိုင်များမှာ ဘုရားတွင် ကပ်လှူပူဇော်ရန် ရောင်းသည့်ပစ္စည်းဆိုင်များ၊ နိဗ္ဗာန်ကုန်ပစ္စည်းဆိုင်များ၊ စာအုပ်ဆိုင်များ၊ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုလက်ရာပစ္စည်းဆိုင်များ၊ မြန်မာ့ကလေးကစားစရာပစ္စည်းဆိုင်များနှင့် အမှတ်တရပစ္စည်းအရောင်းဆိုင်များဖြစ်ပါသည်။

ရွှေတိုဏ်စေတီတော်၏ရင်ပြင်ပေါ်တွင် မည်သည်တို့ရှိသနည်း။ စေတီတော်၏ရင်ပြင်ပေါ်တွင် စောင်းတန်းလေးသွယ်ကို မျက်နှာမူလျက် အာရုံခံတန်ဆောင်းကြီး လေးခုရှိပါသည်။

သင်ခန်းစာ ၈ ရွှေတိုဏ်စေတီတော်

ရွှေတိုဏ်စေတီတော်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ကျက်သရေဆောင်စေတီတော်ကြီး တစ်ဆူဖြစ်သည် သာမက သမိုင်းအဆက်ဆက် မြန်မာတို့ကြည်ညိုကိုးကွယ်ခဲ့ကြသော နှစ်ပေါင်းထောင်ချီကြာမြင့် ခဲ့ပြီဖြစ်သည့် ရှေးစေတီတော်ကြီးတစ်ဆူလည်းဖြစ်ပါသည်။ ခေတ်အဆက်ဆက်တွင် မင်းနှင့်တကွ ရဟန်းရှင်လူပြည်သူအပေါင်းတို့ကလည်း အစဉ်တစိုက်မွမ်းမံထိန်းသိမ်းခဲ့ကြပါသည်။ ရွှေတိုဏ် စေတီတော်သည် အဘယ်ကြောင့် မြန်မာ့ကျက်သရေဆောင်စေတီတော်ဖြစ်သနည်း။ ထိုအကြောင်း အချက်များကို လေ့လာကြည့်ကြမည်။

ဥက္ကလာပမင်းကြီးသည် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခုနှစ်တွင် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ ဆံတော်ကို ဌာပနာ၍ ရွှေတိုဏ်စေတီတော်ကို စတင်တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့ပါသည်။ ရွှေတိုဏ် စေတီတော်ကြီးပတ်လည်တွင် စေတီရံ ၆၄ ဆူကို ရွှေမျက်ပါး၊ ရွှေပြားများနှင့် ရွှေပိန်းချထား ပါသည်။ ဌက်ဟျောဖူးမှ စိန်ဖူးတော်အထိ စိန်၊ မြ၊ ပတ္တမြား၊ နီလာစသော အဖိုးတန်ကျောက်မျက် ရတနာများစွာဖြင့် စီခြယ်ပူဇော်ထားရာ အဖိုးအတိုင်းမသိ ထိုက်တန်လှပါသည်။ ထီးတော်ကို ခေတ်အဆက်ဆက် ပြုပြင်ခြင်း၊ မွမ်းမံခြင်း၊ အသစ်တင်ခြင်းများပြုလုပ်ခဲ့ရာ ယခုထီးတော်ကြီးမှာ အသစ်တင်လျှူထားသောထီးတော်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။

လယ်ပတ္တမင်

ကန်ဇွန်းပင်

ဝုဇွန်ကောပင်

ကညီ့ပင်

မိုးကားတိုပင်

ကနေတော့ပင်

ကြာပင်

ဝေးကလေါင်ပင်

သံလွင်ပင်

ညိုပင်

၃။ သတင်းစာတစ်စောင်တွင် သတင်းခေါင်းကြီးပိုင်းနှင့် အယ်ဒီတာအာဘော်၊ ပြည်တွင်းသတင်းများ၊ ဆောင်းပါးကဏ္ဍ၊ ဓာတ်ပုံသတင်း မှတ်တမ်း၊ နိုင်ငံတကာသတင်းများ၊ အရေပါပိုသတင်းများ၊ ကြော်ငြာများလဲ ပါရှိတယ်။ ဒါ့အပြင် တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်းမှာ ကလေးကာတွန်းအစီအစဉ်ပါဝင်တဲ့ သတင်းစာတွေလဲ ရှိပါတယ်။

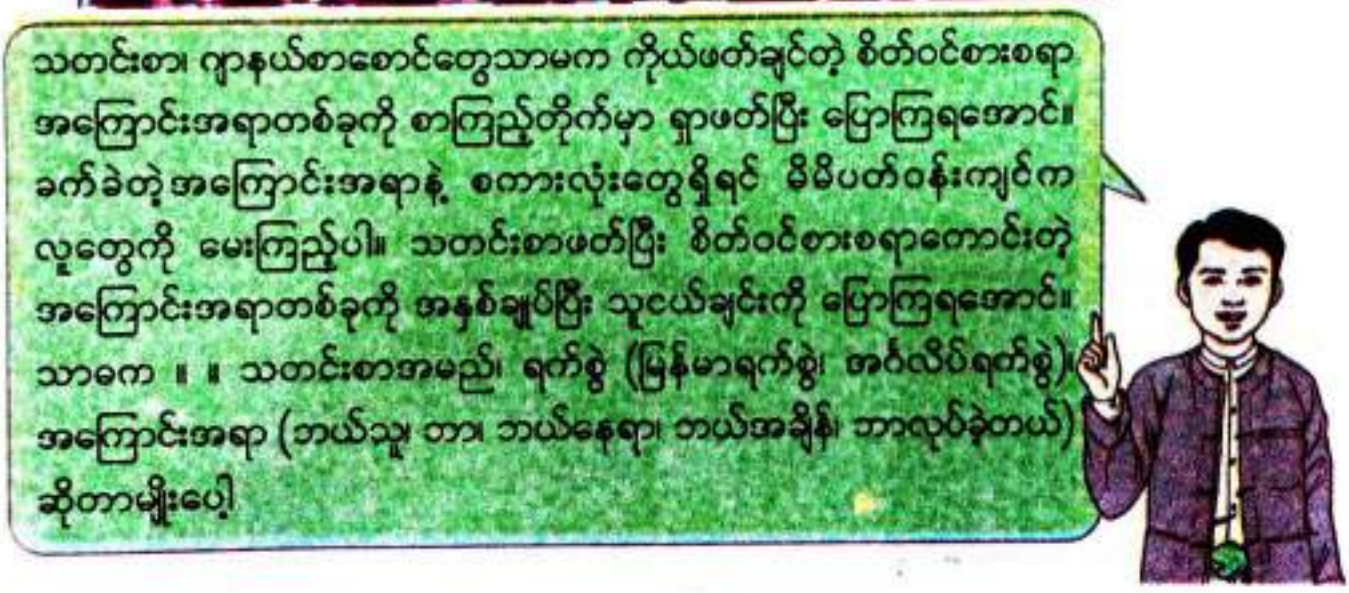

၂။ သတင်းစာတစ်စောင်ဖတ်တဲ့အခါ စာမျက်နှာတွေမှာ ကော်လံတွေခွဲထားလို့ သတိထားပြီး ဖတ်ရတယ်။

ရှေ့မျက်နှာဖုံးမှာ ညွှန်းထားတဲ့ "စာမျက်နှာ ၃ ကော်လံ ၁" ကို ဖတ်မယ်ဆိုရင် "ရှေ့ဖုံးမှ" ဆိုတဲ့နေရာက ဆက်ဖတ်ရမှာ ဖြစ်တယ်။

✤ ရှေ့ဖုံးမှ

အရည်အသွေးမီ ဆန်များကြိတ်ခွဲကာ ပြည်တွင်းဈေးကွက်သာမက ပြည်ပနိုင်ငံများအထိ သီလဝါဆိပ်ကမ်းမှ တင်ပို့နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

အခမ်းအနားတွင် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ သစ်တောနှင့် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးက "ဒီကနေ့ အခမ်းအနားကတော့ မြန်မာ့ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်နှင့် Wilmar Myanmar တို့ရဲ့ မြန်မာ့ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်မြေကွက်အမှတ် ၂၀ နဲ့ ၂၁ မြေပေါ်မှာ B.O.Tနဲ့ ဆောင်ရွက်တဲ့ ဆီစက်ရုံနဲ့ ဂျုံစက်ရုံဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားဖြစ်ပြီးတော့ ဆန်စက်ရုံ ပန္နက်တင်အခမ်းအနားလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

သင်ခန်းစာ ၉ သတင်းစာ ဖတ်ကြမယ်

သတင်းစာ ဂျာနယ် တယ်လိုဖတ်ရမလဲ ဆိုတာ လေ့လာကြည့်ကြရအောင်။

၁။ သတင်းစာရှေ့မျက်နှာစုံးမှာ သတင်းစာအမည်၊ ထုတ်ဝေတဲ့စုနှစ်၊ လ၊ ရက်၊ နေ့တို့အပြင် တစ်ခါတစ်ရံ ထူးခြားတဲ့သတင်းများကိုလဲ ဖော်ပြထားတယ်။

မြန်မာနှစ်နဲ့ ခရစ်နှစ်၊ လ၊ ရက်၊ နေ့တို့ ပါရှိတယ်။

ထူးခြားသတင်းတွေကို အလွယ်တကူဖတ်ရှုနိုင်ဖို့ သတင်းခေါင်းစဉ်နဲ့ ဖတ်ရှုရမဲ့ အညွှန်းစာမျက်နှာတွေကို ဖော်ပြထားတယ်။

၈။ ရွှေတိုဏ်စေတီတော်

ဂေါ်ဆစ်

၁။ ကျက်သရေ - အသရေ။ တင့်တယ်ခြင်း။ မင်္ဂလာရှိခြင်း။
၂။ မဟာသက္ကရာဇ် - ဘိုးတော် အဘွန်မင်း သက္ကရာဇ်ဖြို့သည်မှစ၍ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသောနှစ်အထိ တည်ရှိခဲ့သော သက္ကရာဇ်။
၃။ ဌာပနာ - မွေတော်၊ ဓာတ်တော်စသည်ကို စေတီပုထိုးတွင် ထည့်သွင်းသည်။
၄။ ရွှေမျက်ပါး - ပါးအောင်ခတ်ထားသော ရွှေလွှာ။
၅။ ရွှေပြား - ပါးအောင်ကြိတ်ထားသော ရွှေသား။
၆။ ရွှေပိန်းချ - တစ်ပြင်လုံး ရွှေဆိုင်း၊ ရွှေပြားဖြင့် မွမ်းမံသည်။
၇။ သပ္ပာယ် - တင့်တယ်ကြည်ညိုဖွယ်ဖြစ်သည်။
၈။ ဥာဏ်တော် - စေတီ၊ ပုထိုး၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာဆင်းတု၏အမြင့်ပမာဏ။
၉။ နိဗ္ဗာန်ကုန် - ရတနာသုံးပါးနှင့်ဆိုင်သော ရောင်းဝယ်ရန်ပစ္စည်း။
၁၀။ မော်ကွန်း - နောင်ကာလကြာရှည်စွာ အမှတ်တရဖြစ်စေရန် မှတ်တမ်းတင် ရေးဖွဲ့သည့်စာ။

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွဲ့ပြပါ။

ဖူးမြော်၊ လျှုဒါန်း၊ အခါမလပ်၊ ခြိမ့်ခြိမ့်သဲ၊ အမွေအနှစ်

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ ရွှေတိုဏ်စေတီတော်ကို မည်သူကမည်သည့်ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့သနည်း။
၂။ ရွှေတိုဏ်စေတီတော်ကို ရွှေတောင်ကြီးပေါက်သကဲ့သို့ မြင်တွေ့ရသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
၃။ ရွှေတိုဏ်စေတီတော်သို့ တက်ရောက်ရာ စောင်းတန်းတစ်လျှောက်တွင် မည်သည်တို့ရှိသနည်း။
၄။ ရွှေတိုဏ်စေတီတော်တည်ရှိရာနှင့် ဗုဒ္ဓဝင်ပြတိုက်တည်ရှိရာနေရာတို့ကို ရွှေတိုဏ်စနစ်ပုံတွင် ရှာဖွေဖော်ပြပါ။
၅။ ရွှေတိုဏ်စေတီတော်ကြီးသို့ မည်သူတို့လာရောက်ဖူးမြော် လေ့လာကြသနည်း။
၆။ ရွှေတိုဏ်စေတီတော်ကြီးကို နိုင်ငံ့ကျက်သရေဆောင်ဟု သတ်မှတ်သည့် အကြောင်းအချက်များကို ဖော်ပြပါ။
၇။ ရွှေတိုဏ်စေတီတော်၏ မည်သည့်နေရာကို သွားရောက်လေ့လာချင်ပါသနည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

သင်ခန်းစာ ၁၂ နံရံကပ်စာစောင် လုပ်ကြမယ်

နေ့စဉ်နေ့ထား၊ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ကိုယ်ပိုင်ကိစ္စ ရေးသားကြည့်ကြရအောင်။

ဒါကတော့ မေသူတို့အဖွဲ့က ဘားအံမြို့အကြောင်းကို နံရံကပ်စာစောင် ပြုလုပ်ထားတာဖြစ်တယ်

ဘားအံမြို့အကြောင်း မိတ်ဆက်မယ်

ခေါင်းစဉ်

အစားအစာ

- အရေးကြီးတဲ့ ဒေသထွက် အစားအစာတွေနဲ့ ရာသီပေါ် သီးနှံတွေ အများကြီး ရှိတယ်။

ဆက်သွယ်ရေး

- တစ်ခုနေရာကနေ တစ်နေရာကို သွားလာဖို့အတွက် ကား၊ မော်တော်၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ဆိုင်ကယ်တွေကို အသုံးပြုကြတယ်။
- မိုးအပြင် မိုးကိုကားနဲ့လဲ သွားကြတယ်။

ဒေသထွက်ကုန်များ

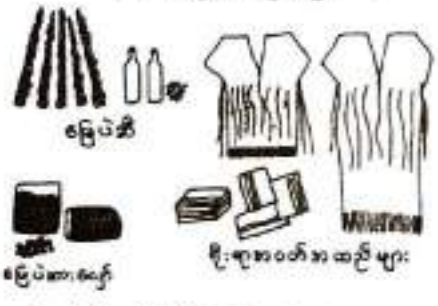

- အနီပေါ်နဲ့ ရာသီပေါ်သီးနှံများကို လဲဖို့ကြတယ်။
- ပြောင်ကနေပေး ဘိလပ်မြေတော်ရုံက ဘိလပ်မြေလဲ ထုတ်လုပ်တယ်။

ထင်ရှားတဲ့နေရာများ

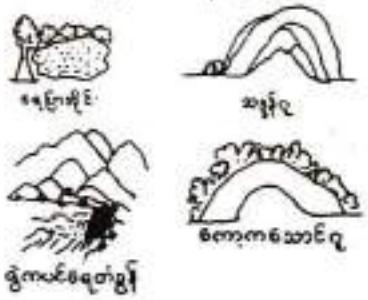

- ဘားအံမြို့မှာဆိုရင်ထင်ရှားတဲ့ ရွှံ့ကပ်ကောင်းဆယ်ခုဝင် တစ်ခုကလည်း တော်ရောနေရာတွေလဲ ရှိတယ်။
- သဘာဝရှုခင်းအလှများကို ကြည့်ရှုနိုင်တဲ့ ကြာအင်းကောင်းလဲ ရှိတယ်။

ပါဝင်သော အချက်အလက်များ

အဖွဲ့(၁)တွင်ပါဝင်သူများ

၁။ စောလာဝေဟ ၃။ မေသူရာ
၂။ စောတိုးဝိုင် ၄။ နန်းထိမောင်

အဖွဲ့တွင် ပါဝင်သူများ

သတင်းခေါင်းစဉ်ဟာ သတင်းရဲ့ အကြောင်းအရာ အကျဉ်းချုပ် ဖြစ်တယ်။

စာမျက်နှာ ၄ ကော်လံ ၁ ဆိုတာ ဆက်လက်ဖတ်ရှုရမဲ့ စာမျက်နှာနဲ့ ကော်လံခွဲကို ညွှန်းဆိုတာဖြစ်တယ်။

• ထူးခြားသည့် သတင်းများသည် မျက်နှာဖုံး စာမျက်နှာတွင် ရှိသည်။

၅။ နှာမ တစ်ကောင်၊
ဘို့တစ်ထောင်။

၆။ နတ်သမီးအိမ်တိုင်၊ ပိုးမဖောက်နိုင်
ဖောက်ပြန်သော်လည်း
တစ်ပေါက်တည်း။

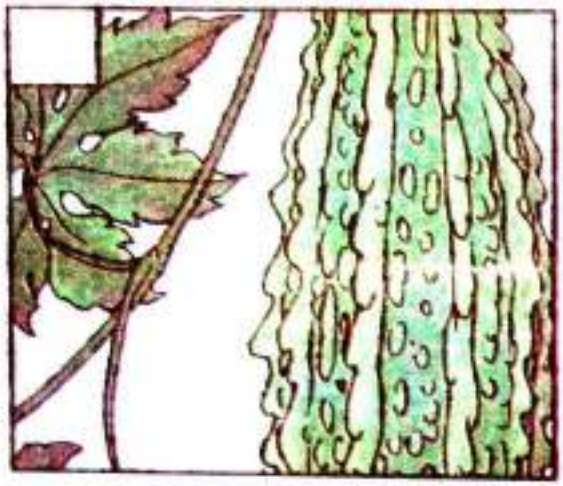

သင်ခန်းစာ ၁၁ စကားထာ

အချင်းချင်းပြောပြီး အဖြေရှာကြည့်ကြရအောင်။

၁။ ပင်စည်ကတစ်တောင်
သီးတောင့်က ငါးလုံး။

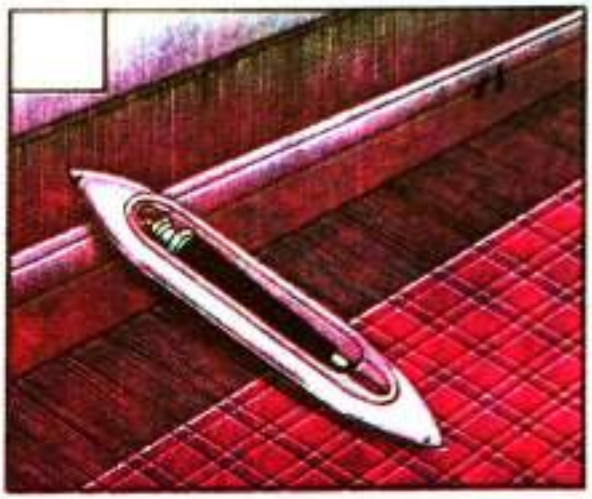

၂။ ခြေရှစ်ချောင်း၊ ခေါင်းဘယ်ညာ၊
အမြီးခါးလယ်မှာ။

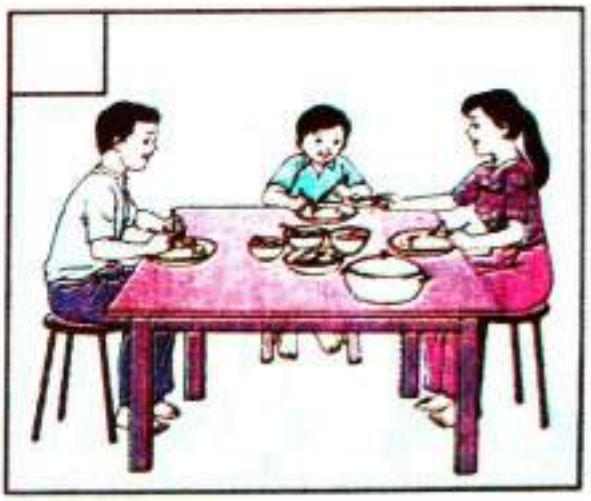

၃။ အခြေလေးချောင်း၊ ဗရနောင်း၊
အခေါင်းမပါ၊ ဗရချာ၊
ဖော်ပါလေဘီ၊ ဗရချီ။

လေ့ကျင့်စန်း

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ ဇီဝဇိုးဌက်အကြောင်းကို အောက်ပါဇယားတွင် အနှစ်ချုပ်ဖြည့်ပါ။

မျိုးနွယ်နှင့် ခေါ်ဆိုပုံ	ပုံသဏ္ဌာန်၊ အရွယ်အစား	တွေ့ရှိရာဒေသ	ဌက်သိုက်၏ ထူးခြားချက်

၂။ ဇီဝဇိုးဌက်သည် အဘယ်ကြောင့် လျင်မြန်စွာ ပျံသန်းနိုင်သနည်း။

၃။ ဇီဝဇိုးဌက်သည် ကျောက်ကမ်းပါးနံရံများကို အဘယ်ကြောင့် ခိုင်မြဲစွာကုပ်တွယ်နိုင်သနည်း။

၄။ ဇီဝဇိုးဌက်ကို အဘယ်ကြောင့် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူလာကြသနည်း။

၅။ ဇီဝဇိုးဌက်၏အသိုက်ကို လူများက အဘယ်ကြောင့် စားသုံးကြသနည်း။

၆။ ဇီဝဇိုးဌက်များကို မျိုးမပြုန်းရန် အဘယ်ကြောင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သင့်သနည်း။

၇။ ဇီဝဇိုးဌက်ကဲ့သို့ ရှားပါးသောတိရစ္ဆာန်များ ရှိပါသေးသလား။ သိလျှင်ဖော်ပြပါ။

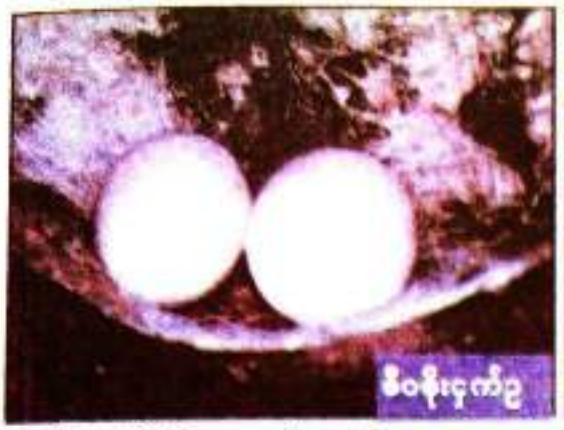
ဒီဝနိုးငှက်ဥ

လူနေအိမ်အရှေ့တွင် ဒီဝနိုးငှက်များ အသိုက်ပြုလုပ်ပုံ

ထိုအသိုက်များတွင် ငှက်မများဥကာ သားပေါက်ကြသည်။ မိခင်ငှက်က သားပေါက်များကို နှစ်လကြာ ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ပြီး ငှက်ငယ်များအရွယ်ရောက်မှသာ အသိုက်မှဆင်းကြသည်။ ထိုသို့ ငှက်ငယ်များ စွန့်ပစ်ထားသည့် အသိုက်ကို လူတို့ခွာယူစုဆောင်းပြီး အဖိုးတန်ငှက်သိုက် အဖြစ် စားသုံးကြသည်။

ယခင်က ငှက်သိုက်ရှာဖွေသူတို့သည် လူသူမနီးသော ကျွန်းများပေါ်ရှိ ကျောက်ဆောင်ကမ်းပါးများတွင် ငှက်သိုက်များကို စွန့်စွန့်စားစား ရှာဖွေစုဆောင်းရောင်းချကြရသည်။ ယခုအခါ တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီးအတွင်းရှိ မြိတ်မြို့၊ ဘုတ်ပြင်းမြို့နှင့်ကော့သောင်းမြို့များရှိ လူနေအိမ်အချို့တို့တွင် စီးပွားဖြစ် ငှက်သိုက်ထုတ်ယူသည့်လုပ်ငန်းများကို တွင်ကျယ်စွာ လုပ်ဆောင်လာပြီ ဖြစ်သည်။ မွေးမြူရာတွင် ဇီဝဇိုးငှက်များ ပေါက်ဖွားနေထိုင်သည့် နေရာဒေသ ပတ်ဝန်းကျင်ကဲ့သို့ ဖန်တီးထားခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ငှက်သိုက်များကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း အများအပြား မထုတ်လုပ်နိုင်ပေ။

ဒီဝနိုးငှက်များနေထိုင်သည့်ကျောက်တောင်ကျွန်းတစ်ခု

ငှက်သိုက်ကို ဟင်းလျှာအဖြစ် စားသုံးနိုင်သကဲ့သို့ ဆေးအဖြစ်လည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ငှက်သိုက်ကို သဘာဝသစ်တောထွက် သယံဇာတပစ္စည်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ ပြည်တွင်း သာမက နိုင်ငံခြားတွင်လည်း လူကြိုက်များသောကြောင့် နိုင်ငံခြားဝင်ငွေရရှိသည့် ဆေးဖက်ဝင် ပစ္စည်းလည်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ငှက်သိုက်ထုတ်လုပ်ပေးသည့် ဇီဝဇိုးငှက်ကလေးများကို မျိုးပြုန်းတီးမှု မဖြစ်စေရန် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မွေးမြူသင့်သည်။

ကျော်နိုး(ကော့သောင်း)

သင်ခန်းစာ ၁၀ အဖိုးတန် ဇီဝဖိုးငှက်ကလေး

အဖိုးတန်ငှက်သိုက် ထုတ်လုပ်ပေးတဲ့ ဇီဝဖိုးငှက်ကလေးတွေအကြောင်း ဖတ်ကြရအောင်။

ဇီဝဖိုးငှက်

ဇီဝဖိုးငှက်ကလေးများသည် အခြားငှက်များနှင့်မတူဘဲ အဖိုးတန်ရသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဇီဝဖိုးငှက်များမှ ရှားပါး၍ ပရိုတင်းဓာတ်ကြွယ်ဝပြီး အာဟာရဓာတ်များစွာပါဝင်သည့် အဖိုးတန်ငှက်သိုက်ကို ရရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဇီဝဖိုးငှက်သည် မည်သို့သောငှက်မျိုးဖြစ်သည်ကို ရှေးဦးစွာ လေ့လာကြည့်ပါမည်။ ဇီဝဖိုးငှက်သည် ပျံလွှားငှက်မျိုးနွယ်ဝင်ဖြစ်သည်။ လေစားငှက်၊ ငှက်သိုက်ငှက်၊ မိုးဆွေငှက်၊ ဒုန်းငှက်ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရှိ ကျွန်းများနှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ကျွန်းများတွင် တွေ့ရှိရသည်။

ဇီဝဖိုးငှက်သည် စာကလေးငှက်အရွယ်ရှိသည်။ ပုံသဏ္ဌာန်သည် ပျံလွှားငှက်နှင့်ဆင်တူသည်။ ကျောဘက်သည် အနက်ရောင်ဖြစ်ပြီး ဝမ်းဗိုက်သည် မီးခိုးရောင်ဖြစ်သည်။ ဦးခေါင်းသေး၍ လုံးဝန်းပြီး နှုတ်သီးမာသည်။ တောင်ပံချွန်၍အမြီးတိုသောကြောင့် ပျံသန်းမှု လျင်မြန်သည်။ ညအိပ်ချိန်မှအပ တစ်နေကုန်ပျံသန်းနိုင်သည်။ တို၍ ကောက်သောခြေသည်းများပါသည့် ခြေချောင်းလေးချောင်း ရှိသောကြောင့် ကျောက်ဆောင်အစွန်းနှင့် နံရံတို့တွင် ခိုင်မြဲစွာ ကုပ်တွယ်ထားနိုင်စွမ်းရှိသည်။

ဇီဝဖိုးငှက်တစ်ကောင် ငှက်သိုက်ပြုလုပ်နေပုံ

ဇီဝဖိုးငှက်သည် ငှက်သိုက်ကို မည်သို့ ပြုလုပ်သနည်း။ တပေါင်း၊ တန်ခူးလများတွင် ငှက်ဖိုများက အာခေါင်မှ အာစေး အကျိုအချွဲများကို အခါခါအန်ထုတ်၍ ကျောက်ကမ်းပါး နံရံများတွင် အသိုက်ပြုလုပ်ကြသည်။ အန်ထုတ်လိုက်သည့် အာစေးများသည် ပြင်ပလေနှင့် ထိတွေ့ပြီး မာကျောသွားရာမှ မကြာမီ ငှက်ကလေးများနေနိုင်ရန် ခွက်ပုံသဏ္ဌာန် အသိုက်ငယ်များဖြစ်လာသည်။

အဘိဓာန်ကိုသုံးပြီး စကားလုံးတွေ ရှာကြည့်ရအောင်။

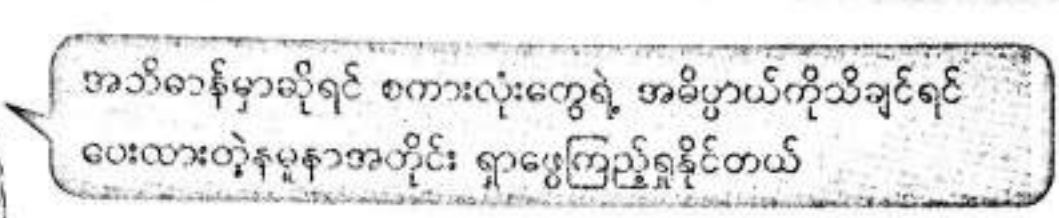

၂ ပြာသာဒ် အလယ်ရှိ ဝိန်တိုင်ကို ထောင်လေးဖက်မှ ကန်ထားသော ကျွား။

ကြီ ၅-၀

ကြီကြီ/ ကျန်.ကျန် / ကြေ၀ – နိုင်ပြစ်ခြား မရွေ့မလျား။
ကြီခိုင်း ၅ဝ – တောင့်တင်းပြိုပြသော။
ကြီတိုင်/ ကျန်.နိုင်/ ၅ – လယ်အပိုင်းအခြား ၅ယ်နိမိတ်ကို သတ်မှတ်ရန် စိုက်ထူသောတိုင်။
ကြီထိုးစင်း/ ကျန်.ခိုးစင်း/ ၅ – ကြိုထောက်၍ အဝိုးထည့်ထားသော ယာယီပြာသာဒ်။
ကြီဝိ။ ၅ – ရေးဝိုးထိုး။ ဆင်ဝိုး။
ကြီမလျှာ/ ကျန်.ယော/ ၅ – နှာတံပေါ်တွင် ချိန်ခစ်ရောင်းပေါက်သော ကြွေတစ်မျိုး။
ကြီသူတော်/ ကျန်.သူခေါ်/ ၅ – ဦးခေါင်း၊ လည်ပင်း၊ ပခုံးနှင့် ခြေထောက် ၅က်၍ ကျန်အဝိုင်းများ ပြုသော သတ္တဝါ တစ်မျိုး။ တရုတ်။

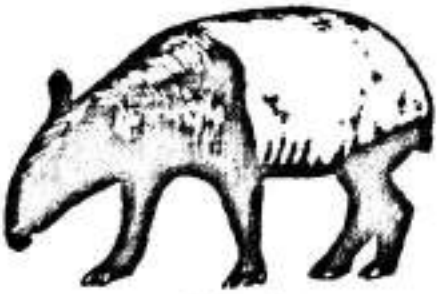

ကြီသူတော်

ကြီ ကြေ – သွားရောက်တွေ့.ဆုံခေါ်ယူသည်။
၊ ကြေ၀ – ကြီတင်၍။
ကြီဆို/ ကျိန်/ ကြေ – ၀ ရန်မှလာသူကို စောင့်၍ ဖျတ်ခွာ တွေ့.သည်။ ကြီသည်။ ၂ ၀မ်းမြောက်စွာ အားပေး ဖထောက်ခံသည်။
ကြီတစ် ကြေ၀ – မပြုမီ၊ မပြစ်မီ၊ စောလွန်။
ကြီ/ ကျိ/ ၅ – အသားအလွန်မာသော ပင်ဆောက်ကြီးတစ်မျိုး။
ကြီခုတိ/ ကျီ.ထိုး/ ကြေ – ၀မ်းတွင်းမှလေ အထက်သို့ အသံပြည်အောင် ထိုးထောင့်၍တက်သည်။

ကြီ၊ ကြေ – အသံပြင်းစွာ မြည်ဟည်းသည်။
ကြီးကိုင်၊ ကြေ – ခြယ်လှယ် နှင့် အတူတူ။
ကြီးကုတ်၊ ကြေ – လွန်ကဲစွာ အားထုတ်သည်။
ကြီးကြာ/ ကျီးကွာ/ ၅ – အသံသာသော ခြေတံရှည် ရေငှက်ကြီး တစ်မျိုး။

ကြီးကြာ

ကြီးကြာကြီးကြာ/ ကျီးကွားကျီးကွား/ ကြေ၀ – ရံဖန်ရံခါ။
ကြီးကြီးမိတ်/ ကျီးဂီးဂိတ်/ ၅ – ကြီးပေါ်အောင် ရက်လုပ်ထားသော အဓိပ္ပာယ်ဆင်တစ်မျိုး။
ကြီးကြွ ကြေ၀ – လှပ်လှပ်ရွရွ။
ကြီးခရမ်း ၅ – မျောက်အော်သံ။
ကြီးစား/ ကျီးစား/ ကြေ – အားထုတ်သည်။ လုံ့လပြုသည်။
ကြီးစားပမ်းစား/ –ပန်းစား/ ကြေ၀ – လုံ့လကြီးစွာပြင်။
ကြီးစင်/ ကျီးင/ ၅– သေဒဏ်သင့်သူကို ကြိုးပေးရ၍ သတ်ရာစင်။
ကြီးထွဲ ကြေ– ၀ ရုပ်သေးစင်တွင် အရုပ်များ လှပ်ရှားအောင် ကြိုးများကို ဆွဲသည်။ ၂ [ဥပစာ] နောက်ကွယ်မှနေ၍ ခြယ်လှယ်စေခိုင်းသည်။
/ ကျီးခွဲ/ ၅ – ရုပ်ခန့်ခင်းတွင် အရုပ်ကြိုးများဆွဲသူ။
ကြီးထွဲမှ/ –ရှာ/ ကြေ – လည်ပင်းကို ကြိုးကွင်းစွပ်၍ သေကြောင်း ကြေသည်။
ကြီးဝက်၊ ၅ – လည်ပင်းကို ကြိုးကွင်းစွပ်၍သတ်ရန် စီရင်သော အပြစ်ဒဏ်။
ကြီးပေး ကြေ – ကြိုးဒဏ်ပြင့် စီရင်အပြစ်ပေးသည်။
ကြီးမမ်/ ကျီးဗန်း/ ကြေ – ကြိုးစားသည်။
ကြီးမဲ့ကြေးနန်း ၅ – လျှပ်စစ် သံလိုက်လှိုင်းပြင့် သတင်းပေးပို့သော ကိရိယာ။
ကြီးမိန်မ ၅ – ကြိုးဒဏ်ကျခံစေဟု ရေးမှတ်သောအမိန့်။
ကြီးလွန်း ၅ – ကြိုးကျစ်ရန် ရစ်လိမ်ထားသော လျှော်မျှင် ဖသည်။
ကြီးဝိုင်း ၅ – ၀ အစိုးရက သီးသန့် ထိန်းသိမ်းထားသော သစ်တော။ ၂ လက်ရှေ့စင် ပတ်လည်တွင် တားထားသော ကြိုး။
ကြက်၊ ၅ – ခြေပြင့်ယက်၍ အစာရှာလေ့ရှိတတ်သော အတောင်နှီ သတ္တဝါတစ်မျိုး။

သင်ခန်းစာ ၁၄ အဘိဓာန်မိတ်ဆက်

စကားလုံးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှာကြရအောင်။

သာဓက

"ကျက်သရေ"ဆိုတဲ့ စကားလုံးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှာဖွေရာတွင်

- ဗျည်းစဉ်အတိုင်း စဉ်ထားတဲ့အတွက် "က"ဗျည်းကနေ ရှာကြရအောင်။
- စကားလုံးနဲ့တွဲပြီးစာမျက်နှာ နံပါတ်ကို ကြည့်ရအောင်။

- စာမျက်နှာအလိုက် စကားလုံးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှာရအောင်။

သင်ခန်းစာ ၁၃ ဆုံးမစာ (သံပေါက်ကဗျာ)

ဆုံးမစာ

၁။ အစာနှင့်ခိုင်း၊ ဝမ်းကိုနှိုင်း၊ ဝင်တိုင်းမစားနှင့်။
၂။ ဆင်ခြင်တွေးတော၊ သူ့သဘော၊ ပြောတိုင်းမယုံနှင့်။
၃။ မိတ်ဆွေတို့မှာ၊ ဖြောင့်မှန်စွာ၊ သစ္စာမဖောက်နှင့်။
၄။ မလေးမစား၊ သူတစ်ပါး၊ လှည့်ဖြားမလိမ်နှင့်။
၅။ မိတ်ဆွေဖော်သင်း၊ လူချစ်ချင်း၊ သတင်းမပျက်နှင့်။
၆။ ပညာထိုးထွင်း၊ တတ်လိုလျှင်း၊ မပျင်းမရိနှင့်။
၇။ နေ့ညချင့်နှိုင်း၊ ကာလပိုင်း၊ ဟော်တိုင်းမအိပ်နှင့်။
၈။ သူတစ်ပါးကို၊ အမျက်လို၊ ပြင်ကိုမထွက်နှင့်။
၉။ ထင်ကြွရှိမှ၊ လိုရာကျ၊ လုံ့လ မလျှော့နှင့်။
၁၀။ သူများ ခိုးမြောက်၊ စိတ်ကြီးရောက်၊ မမြောက်မကြွနှင့်။

ညောင်ဝင်းသာ ဦးဝုဏ

ဖွတ်သားလိုက်နာစရာ အချက်တွေကို စဉ်းစားရင်း သံပေါက်ကို ရွတ်ဆိုကြရအောင်။

အစန်းတွင်းတင်ပြပုံနည်းလမ်းများ

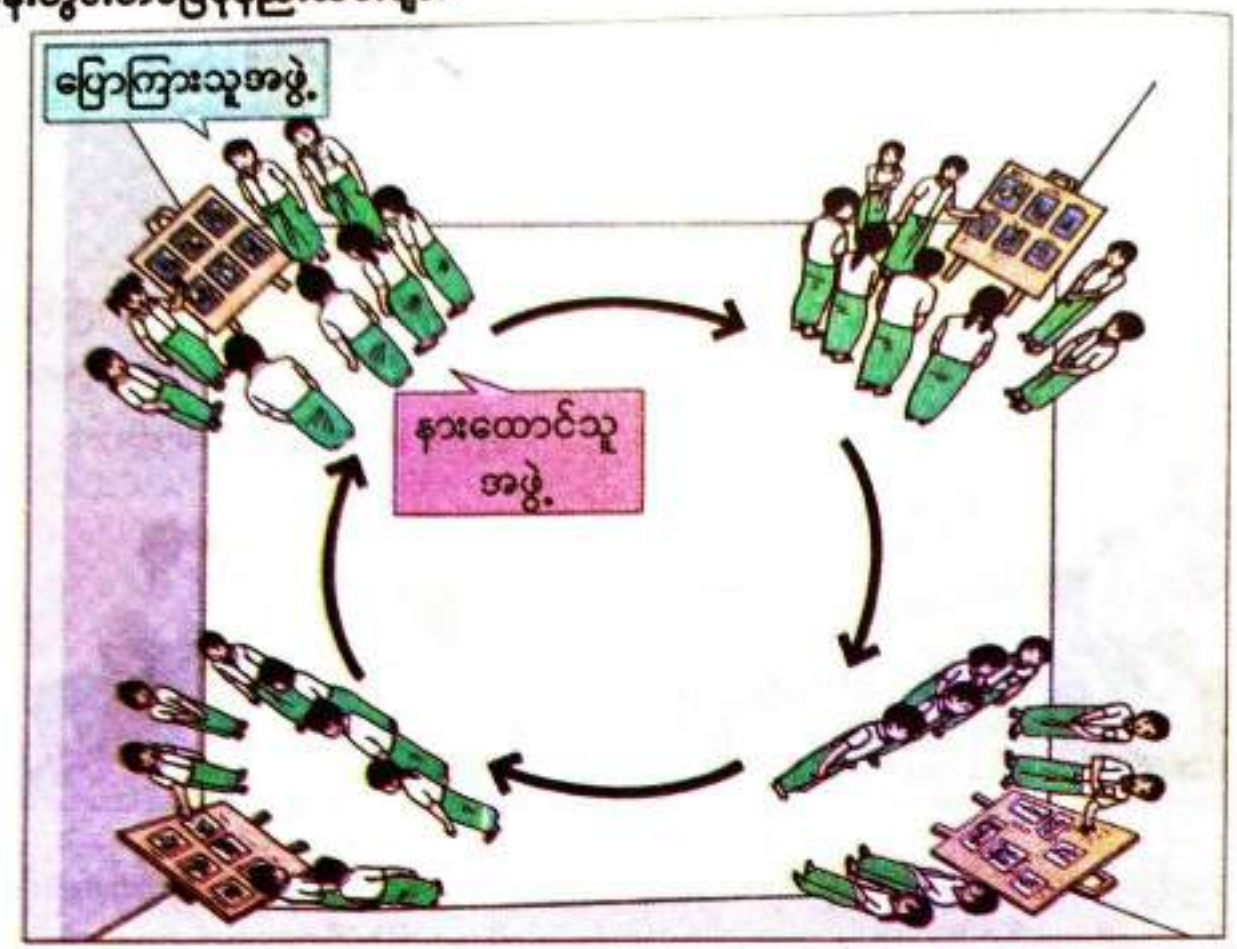

သတိပြုရန်အချက်များ

၁။ အဖွဲ့အသီးသီးက ပြုလုပ်ထားတဲ့ နံရံကပ်စာစောင်တွေကို အတန်းတွင်း သင့်တော်တဲ့ နေရာတွေမှာ ကပ်ထားရပါမယ်။

၂။ အတန်းထဲမှာ အဖွဲ့အသီးသီးက ပြောကြားသူနဲ့ နားထောင်သူကို တစ်လှည့်စီ လုပ်ဆောင်မယ်။ သာဓက ။ ။ အတန်းအတွင်း အဖွဲ့ ၈ ဖွဲ့ရှိရင် ပထမ ၄ ဖွဲ့က ပြောကြားသူ ဖြစ်ပြီး ဒုတိယ ၄ ဖွဲ့က နားထောင်သူတွေ ဖြစ်ရပါမယ်။

၃။ နားထောင်သူအဖွဲ့က နံရံကပ်စာစောင်များကို အစဉ်လိုက် လှည့်လည်ကြည့်ရှုရမယ်။

၄။ ကိုယ်သိချင်တဲ့အကြောင်းအရာကို မေးခွန်းမေးလို့ရတယ်။

၅။ ပြောကြားသူအဖွဲ့က ကျောင်းသားအားလုံး တစ်ယောက်မကျန် ပြောကြားရပါမယ်။

၆။ ပြောတဲ့အခါ နားထောင်တဲ့သူတွေ စိတ်ဝင်စားလာအောင် အသံအနိမ့်အမြင့် မှန်မှန်နဲ့ ပြောရမယ်။

၇။ ကိုယ်နားထောင်ခဲ့ရတဲ့ ဘယ်နံရံကပ်စာစောင်က ဘာအကြောင်းအရာကို စိတ်ဝင်စား သလဲဆိုတာ ကိုယ့်အဖွဲ့တွင်းမှာ ပြန်ပြောပြလို့ရတယ်။

၁၂။ နံရံကပ်စာစောင် လုပ်ကြမယ်

ဘားအံမြို့အကြောင်း နံရံကပ်စာစောင်မှာ ဘာတွေထပ်ဖြည့်လို့ရသေးသလဲ။

သာဓက ။ ။ ဘားအံမြို့သဘာဝအလှ၊ ဝါးလက်မှုပစ္စည်းများ

နံရံကပ်စာစောင်ပြုလုပ်တဲ့အခါမှာ

- ကိုယ့်ရဲ့ နံရံကပ်စာစောင်ကို ရှင်းပြရမှာဖြစ်လို့ ပြောမဲ့အစီအစဉ်ကို စဉ်းစားပြီး သေသေချာချာ ပြင်ဆင်ရမယ်။
- ရုပ်ပုံလေးတွေဆွဲပြီး ပုံဖော်ရမယ်။ ပြောချင်တဲ့အချက်တွေကို စာနဲ့ရေးရမယ်။
- ခေါင်းစဉ်ကြီးတပ်ပေးရမယ်။ ခေါင်းစဉ်ခွဲလေးတွေရဲ့ နာမည်ကိုလဲ တပ်ရမယ်။
- အုပ်စုမှာပါတဲ့သူတွေရဲ့ နာမည်လဲ ထည့်ပေးရမယ်။

နံရံကပ်စာစောင်ပြုလုပ်ဖို့အတွက် ခေါင်းစဉ်ကို အုပ်စုလိုက် ရွေးကြရအောင်။

ဟော်ရွှင်ဆင်နွဲကျောင်းတွင်းလှုပ်ရှားပွဲ

မိမိဒေသအကြောင်းမိတ်ဆက်ကြမယ်

စွန့်ပစ်ပစ္စည်းတွေကို ပြန်လည်အသုံးချကြမယ်

စွန့်ပစ်ပစ္စည်းတွေကို ပြန်လည်အသုံးချကြမယ်ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်ကို ရွေးတဲ့အခါ ဘယ်လို အကြောင်းအရာတွေပါနိုင်မလဲ။

- ကားတာယာတွေကို ပြန်လည်အသုံးပြုတဲ့လုပ်ငန်း
- ကော်ဖီမစ် အိတ်ခွံတွေကို ပြန်လည်အသုံးပြုတဲ့လုပ်ငန်း
- သတင်းစာ စက္ကူအဟောင်းတွေကို ပြန်လည်အသုံးပြုတဲ့လုပ်ငန်း
- ရေသန့်ဘူးခွံတွေကို အသုံးပြုပြီး အလှဆင်တဲ့လုပ်ငန်း စသည်ဖြင့်

ရှိခဲ့သည်။ သီပေါမင်း၏ တိုက်သစ်တက်မင်္ဂလာပွဲနှင့် သမီးတော်များ နားထွင်းမင်္ဂလာပွဲတွင် မြန်မာဆိုင်းဖြင့် ဖျော်ဖြေခွင့်ရခဲ့သည်။ စိန်ပေဒါ၏ထူးခြားပြောင်မြောက်သော ဖျော်ဖြေမှုများကြောင့် သီပေါမင်းက နေမျိုးဗလကျော်သူဟူသောဘွဲ့ကို ချီးမြှင့်ခဲ့လေသည်။

စိန်ပေဒါသည် အိန္ဒိယပြည်သို့ ဒုတိယအကြိမ် ရောက်ရှိစဉ် အနောက်တိုင်းဘင်ခရာ တီးဝိုင်းအဖွဲ့က တီးသည့် တီးလုံးကိုနားဖြင့် မှတ်ယူကာ မြန်မာ့ဆိုင်းဝိုင်းဖြင့် ပြန်လည်တီးခတ်ခဲ့သည်။ ထိုတီးလုံးသည် အင်္ဂလန်သံဆန်းတီးလုံး (အင်္ဂလန်ပတ်ဆန်းတီးလုံး)အဖြစ်ကျော်ကြားခဲ့ပါသည်။ စိန်ပေဒါသည် ထိုအချိန်အထိ မရှိသေးသောဂီတအသစ်ကို ဖန်တီးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

စိန်ပေဒါသည် အိန္ဒိယမှ ပြန်လာပြီးနောက် တီးလုံးကွက်ကျ တူရိယာတစ်ခုချင်း တစ်သံစီ တစ်ခုပြီးတစ်ခု တီးစေခြင်း၊ ချ၊ ကြေးစည်၊ ခေါင်းလောင်း၊ ပန်းကန်၊ ပုလင်း စသည်တို့ကို တူရိယာပစ္စည်းများအဖြစ် အသုံးပြု တီထွင်ခဲ့သည်။

ကြိုးတပ်တူရိယာ

စိန်ပေဒါသည် ပညာရယူမှုကို ရပ်နားသည်မရှိ၊ တစ်သက်တာလုံး ဆည်းပူးလေ့လာခဲ့သည်။ အိန္ဒိယမှ ပြန်လာပြီးနောက် စောင်းနှင့် မိကျောင်းတူရိယာကို စတင်သင်ကြားပြီး မြန်မာတူရိယာများဖြစ်သည့် ကြေး၊ ကြိုး၊ သားရေ၊ လေ၊ လက်ခုပ်ဟူသည့် တူရိယာ ၅ ပါးလုံးကို နိုင်နိုင်နင်းနင်း တီးမှုတ်တတ်သူ ဖြစ်သည်။ စိန်ပေဒါသည် ဆိုင်းကို ခင်းကျင်းတီးမှုတ်ရန် အခက်အခဲရှိသည့်အခါ စောင်းကိုမပြတ်တီးခတ်လေ့ရှိသည်။ စိန်ပေဒါက ဂီတပညာတွင် ဆန်းသစ်တီထွင်မှုများကို အများအပြား လုပ်ဆောင်နိုင်သည်မှာ ပညာသင်ယူရာတွင် မည်သူ့ထံကမဆို၊ မည်သည့်နေရာ၌မဆို သင်ယူဆည်းပူးလေ့ရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၁၄ နှစ်သားမှစ၍ မင်းသမီးမထွေးလေးဇာတ်ခ်ိန်စတင်၍ ဆိုင်းတီးသည်။ မောင်လေး တီးလေ့ရှိသော ဗေဒါသီချင်းတီးကွက်မှာ လူကြိုက်များလှ၍ ဗေဒါမောင်လေးဟု အမည်တွင်လာသည်။ မောင်လေးသည် ၁၆ နှစ်သားတွင် မန္တလေးမှ ရန်ကုန်သို့ဆင်း၍ ဆိုင်းတီးသည်။ မန္တလေးပြန်ရောက်သောအခါ စိန်ဆိုင်းကို တီးရသော ဆရာဖေကြီး၏သားဖြစ်သောကြောင့် စိန်ဟူသည့် စကားတစ်လုံးတိုးကာ စိန်ဗေဒါဟူ၍ အမည်တွင်လာသည်။ ဇာတ်မင်းသား ဦးဘိုးစိန်၊ ဦးစိန်ကတုံး၊ ရွှေ့သေးဆရာပု၊ ဦးဖူးညြိတို့နှင့်တွဲ၍တီးခဲ့သည်။

စိန်ဗေဒါတီထွင်ခဲ့သော မြန်မာဆိုင်းဝိုင်း

ပုံတွင် ဖော်ပြထားသော ဆိုင်းဝိုင်းပုံစံကို တီထွင်ခဲ့သူမှာ စိန်ဗေဒါဖြစ်သည်။ စိန်ဗေဒါသည် ဆိုင်းဝိုင်းများ၏ အဆောင်အယောင်၊ အပြင်အဆင်များကိုလည်း တီထွင်ခဲ့သည်။ ရှေးကဆိုင်းဝိုင်းတွင် ဆိုင်းဝိုင်းကြီး၊ နဲ့၊ ကြေးနောင်နှင့် ပတ်မတစ်လုံးသာရှိသည်။ ပတ်မကို ဆိုင်းဝိုင်း၏ မင်းပေါက်နားတွင် ထား၍ တီးရသည်။ စိန်ဗေဒါက ပတ်မတီးဆရာကို သီးခြား ၆ လုံးပတ်များစီ၍ ခွဲပေးပြီး ဆိုင်းဝိုင်း၏ ဝဲဘက်တွင် ထားသည်။ ဆိုင်းဝိုင်း၏ ယာဘက်တွင် ပွတ်လုံးထိုးဝိုင်းဖြင့် ကြေးနောင်ဝိုင်းကိုထားသည်။ ယခင်က ပတ်မကို ခွန့်တင်ပေးသည်။ စိန်ဗေဒါလက်ထက်တွင် ပတ်မကြီးကို ကြေးစည်ထမ်းပိုးတွင်ထိပ်ခ်ိန် နဂါးခေါင်းတပ်၍ အဖျားခ်ိန်နဂါးမြီးစွပ်ပေးပြီး ပတ်မကြီးကို ထမ်းစေခြင်း စသည်ဖြင့် ဆိုင်းအပြင်အဆင်များကို တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး ပြောင်းလဲ တီထွင်မှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်။

စိန်ဗေဒါသည် ဆိုင်းပညာတွင် ထူးချွန်ရုံသာမက တီထွင်ဆန်းသစ်မှုများကို နှစ်သက်သူ ဖြစ်သည်။ စိန်ဗေဒါ၏ တီထွင်ဆန်းသစ်သော စိတ်ကူးကို အထောက်အပံ့ပေးခဲ့သည်မှာ အိန္ဒိယခရီးစဉ်ဖြစ်သည်။ စိန်ဗေဒါသည် အိန္ဒိယသို့ ပါတော်မူသွားသော သီပေါမင်းစံရာ ရတနာဂိရိသို့ ၁၉၁၁ ခုနှစ်တွင် တစ်ကြိမ်၊ ၁၉၁၃ ခုနှစ်တွင် တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင်ရောက်

သင်ခန်းစာ ၁၅ စိန်ဗေဒါ (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆယ့်နှစ်လရာသီအလိုက် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာပွဲတော်များ၊ အလှူမဂ်လာပွဲများတွင် ဆိုင်းဝိုင်းဖြင့် ဘည့်ခံဖျော်ဖြေလေ့ရှိသည်။ အလှူက ဆိုင်းသံ၊ ဗြောသံကြားရမှ အလှူပီသသည်၊ ကျက်သရေမဂ်လာ အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၊ အလှူ အထမြောက်သည်ဟု လက်ခံယုံကြည်ကြသည်။

ထိုလေ့ထုံးစံကို ပိုမိုခိုင်မြဲအောင် စိန်ဗေဒါက တိတ္ထင်ပြုလုပ်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ စိန်ဗေဒါသည် မြန်မာဆိုင်းပညာလောကတွင် အကျော်ကြားဆုံးဆိုင်းပညာရှင်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ဆိုင်းပညာလောကတွင် စိန်ဗေဒါ၏ ကျေးဇူးကြီးလှသည်ဟု ပြောစမှတ် ပြုရသည်။ စိန်ဗေဒါသည် ဓာတ်ပြား ၄၀ ကျော်သွင်းခဲ့ရာ အလှူကျက်သရေကို ဖော်ကျူးသည့် မဂ်လာပြောညွှန်တီးလုံး၊ ရဲစိတ် ရဲမာန်တက်ကြွစေသော ရဲမြန်မာတီးလုံး၊ မြန်မာဆိုင်းတီးလုံးအရသာကို ဖော်ကျူးသည့် ခြောက်သွယ်ညွှန်တီးလုံး၊ နောက်ပိုင်းတီး အနုပညာကို ပေါ်လွင်စေသော ရွှေမန်ကျည်းခုနှစ်စဉ်တီးလုံး၊ ကျန်းမာရေးကို လိုက်စားစေလိုသော ၁၆ မိုင်တီးလုံး၊ တောင်သူလယ်သမားများကို ဂုဏ်ပြုသော လယ်သမားတီးလုံး စသည့်တီးလုံးများမှာ ထင်ရှားသည်။

စိန်ဗေဒါ၏ ငယ်အမည်မှာ မောင်ပယ်ဖြစ်သည်။ စိန်ဗေဒါကို နန်းတွင်းဆိုင်းတော်တီးဆရာဖေကြီးနှင့် နန်းတွင်းသူ ဒေါ်မမလေး မိဘနှစ်ပါးတို့မှ ၁၈၈၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်သောကြာနေ့တွင် မန္တလေးမြို့ဆိုင်းဝင်းရပ်၌ ဖွားမြင်သည်။

မောင်လေးသည် ငယ်စဉ်ကတည်းက တူရိယာ သံစဉ်များနှင့် ရင်းနှီးခဲ့သည်။ အကြောင်းမှာ ဖခင်ဖြစ်သူ ဆရာဖေကြီးသည် နန်းတွင်း၌ လက်ယာစိန်ဆိုင်းကိုတီးရ၍ ဆီဆုံရွာစားနေမိုးကျော်စာခေါင်ဘွဲ့ကို ရရှိသူဖြစ်သည်။ မောင်လေးသည် ဆိုင်းပညာကို ဖခင်ဖြစ်သူနှင့် ဆိုင်းဆရာကြီးဦးကျော်ဇံတို့ထံမှ သင်ယူခဲ့သည်။

၁။ စာအုပ်တစ်အုပ်မှာ ပုံနှိပ်မှတ်တမ်းပါတယ်။ ပုံနှိပ်မှတ်တမ်းက အတွင်းစာမျက်နှာရဲ့ ဘယ်ဘက်ခြမ်းမှာ ရှိပါတယ်။

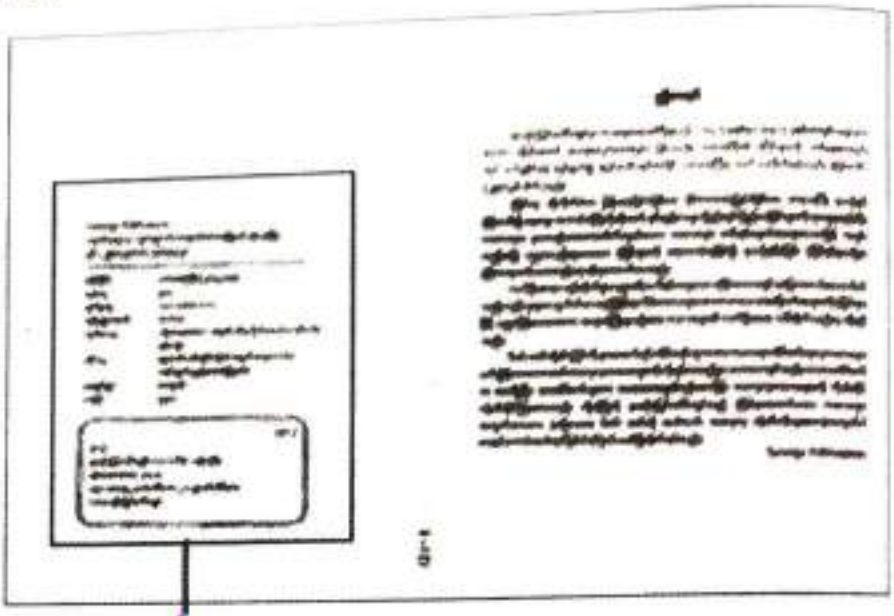

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

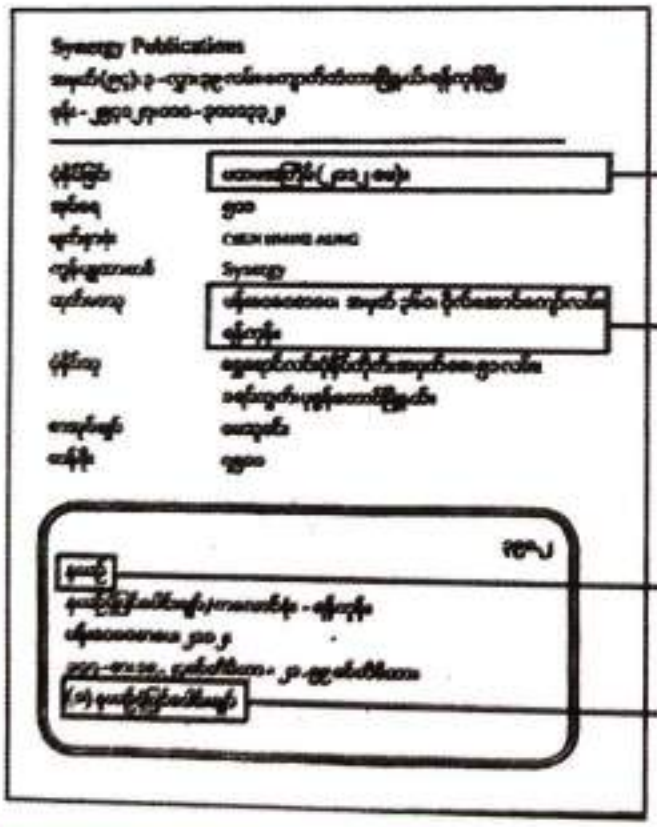

ထုတ်ဝေသည့် ခုနှစ်

ထုတ်ဝေသူ

စာရေးသူအမည်

စာအုပ်အမည်

- ကိုယ်ဖတ်တဲ့ စာအုပ်နာမည်က ဘာလဲ။
- ပုံနှိပ်မှတ်တမ်းစာမျက်နှာမှာ ဘာတွေပါသလဲ။
- ဘာဖြစ်လို့ ပုံနှိပ်မှတ်တမ်းကအရေးကြီးတယ်လို့ ထင်တာလဲ။

သင်ခန်းစာ ၁၆ ကိုးကားပြီးပြောကြရအောင်

ကိုးကားပြီးပြောတယ်ဆိုတာ ကိုယ်ဖတ်ခဲ့၊ မှတ်ခဲ့တဲ့ စာအုပ်ထဲက မှတ်မိတဲ့ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို အကိုးအကားနဲ့ ပြောတာမျိုးဖြစ်တယ်

သာဓက

နန်းဆိုင်စံက သူဖတ်ခဲ့တဲ့ စာအုပ်ထဲက အမှတ်ရတဲ့ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ဒီလိုပြောထားတယ်။

ကျွန်မက စာကြည့်တိုက်မှာ စာအုပ်တွေဖတ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီထဲက မှတ်မိတဲ့ စာကြောင်းလေးရှိတယ်။ အဲဒီစာကို စာရေးဆရာ ကြည်နိုင်ရေးခဲ့တာ။ "မောင်ကျန်တစ်တို့"အပါအဝင် မှတ်သားဖွယ်ရာ မြန်မာစကားပုံ ပုံပြင်စာအုပ်ထဲမှာ ရေးထားတာပါ။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လ ၁ ရက်က ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ စာအုပ်ထဲက ကိုးကားထားတာပါ။ အဲဒီ စာကြောင်းလေးကတော့ "အမှားကို မတုပမိစေနဲ့၊ အမှားအမှန် အကောင်းအဆိုးကို ကိုယ့်ထက်သိတဲ့ ဆရာသမား၊ မိဘ စသူတို့က ဆိုဆုံးမရာကို မှတ်သား နာယူကြရမယ်" ဆိုတဲ့ စာကြောင်းလေးဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစာကြောင်းလေးကို ကြိုက်ရတဲ့ အကြောင်းအရင်းကတော့ မိဘ ဆရာသမားတို့ရဲ့ ဆိုဆုံးမမှုကို နာခံလိုက်နာရင် လောကမှာ အမှားနည်းနိုင်တယ်လို့ တွေးမိလို့ပါပဲ။

စာအုပ်တစ်အုပ်မှာ ပုံနှိပ်မှတ်တမ်းပါတယ်။ ကလေးတို့လဲ ကိုယ်ပြောချင်တဲ့အကြောင်းအရာကို အထောက်အထားနဲ့ ပြောနိုင်အောင် စာဖတ်တဲ့အခါမှာ ဒီလိုလေ့လာဖတ်မှတ်ရမယ်

၁၅။ စိန်ပေဒါ (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွဲ့ပြပါ။

တူရိယာသံစဉ်၊ အပြင်အဆင်၊ နားထွင်းမင်္ဂလာ၊ နှစ်သက်၊ ပတ်လုံး

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ ဆိုင်းဝိုင်းကို မည်သည့်အခါများတွင် အသုံးပြုလေ့ရှိသနည်း။

၂။ မောင်လေးကို စိန်ပေဒါဟူ၍ အဘယ်ကြောင့် ခေါ်တွင်ခဲ့သနည်း။

၃။ စိန်ပေဒါသည် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် အိန္ဒိယပြည်သို့ သွားခဲ့သနည်း။

၄။ စိန်ပေဒါသွားရောက်ခဲ့သော အိန္ဒိယခရီးစဉ်အတွေ့အကြုံများကို ဖော်ပြပါ။

၅။ စိန်ပေဒါသည် အိန္ဒိယမှ ပြန်လာပြီးနောက် မည်သည်တို့ကို တီထွင်ခဲ့သနည်း။

၆။ စိန်ပေဒါအကြောင်း အောက်ပါဇယားတွင်ဖြည့်စွက်ပါ။

မွေးဖွားသည့်ခုနှစ်၊ နေရာ	
မိဘအမည်	
ငယ်နာမည်	
ဆိုင်းခွဲတီးသည့်အသက်	
စိန်ပေဒါနှင့်တွဲဖက်ကသူများ	
စိန်ပေဒါ၏ ထင်ရှားသော သီချင်းများ	
ရရှိခဲ့သောဘွဲ့	
ကွယ်လွန်ခဲ့သောခုနှစ်၊ နေရာ	

၇။ စိန်ပေဒါအတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဖတ်ပြီး စိတ်ဝင်စားသောအချက်များကို ဖော်ပြပါ။

၁၅။ စိန်ပေဒါ (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)

စိန်ပေဒါ၏ လက်သံကို အရပ်သားများကလည်း နှစ်သက်ကြသည်။ ပညာရှင်အချင်းချင်းကလည်း လေးစားကြသည်။ စိန်ပေဒါသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၈ ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါသည်။ ရွာစားကြီး စိန်ပေဒါသည် အမျိုးဂုဏ် ဇာတိဂုဏ် ထိန်းသိမ်းမြှင့်တင်ရုံသာမက နိုင်ငံနှင့်လူမျိုးအတွက်၊ အမျိုးဘာသာသာသနာအတွက်ပါ အကျိုးပြုခဲ့သော မျိုးချစ်စိတ် ထက်သန်သည့် တာဝန်ကျေပွန်သည့် ဆိုင်းပညာရှင်ကြီး တစ်ဦးအဖြစ် ဂန္ဓဝင်ပြုစ်တင်ထိုက်လှပါသည်။

ဓက်ဆစ်

၁။ ဆိုင်းဝိုင်း	-	ပတ်လုံးများကို ကြိုးစဉ်ငယ်လိုက် ချိတ်ဆွဲထားသောတူရိယာ တစ်မျိုး။
၂။ ပြော	-	တုတ်နှစ်ချောင်းဖြင့် ရိုက်ခတ်တီးရသော သားရေ နှစ်ဖက် ပိတ်စည်။
၃။ ဓာတ်ပြား	-	ဓာတ်စက်ဖြင့် အသံလွှင့်ထုတ်ရန် အသံသွင်းထားသော ချပ်ပြားဝိုင်း။
၄။ ရှုပ်သေး	-	ကြိုးဆွဲ၍အရုပ်များကိုလှုပ်ရှားကပြစေသည့် အမြင့်သဘင်။
၅။ ကြေးနောင်	-	ကြေးဝိုင်းတွင်ချည်ဆွဲ တီးခတ်ရသောကြေးမောင်းငယ်။
၆။ ပတ်မကြီး	-	ဆိုင်းဝိုင်းတွင်အကြီးဆုံးဗုံ။
၇။ ကြေးစည်	-	သာသနာဆိုင်ရာတွင် တီးခတ်အသုံးပြုသောကြေးပြား။
၈။ ထမ်းပိုး	-	ဝန်ကိုထမ်းရာ၌ သုံးသောအချောင်းအတံ။
၉။ နားထွင်း	-	(နားတောင်း၊ နားကပ် ပန်ဆင်ရန်) နားပျဉ်းတွင် အပေါက် ဖောက်သည်။ (တွဲကျနေသောနားပန်)
၁၀။ မင်္ဂလာ	-	တိုးတက်ကြီးပွားကြောင်းတရား။ ကောင်းမြတ်ခြင်း။ တင့်တယ်ခြင်း။ ကျက်သရေရှိခြင်း။
၁၁။ ဘင်ခရာ	-	ဘင်နှင့်လေမှုတ်တူရိယာများပါဝင်သောတီးဝိုင်း။
၁၂။ စောင်း	-	စောင်းကောက်၊ စောင်းပြားစသည့် ကြိုးတပ်တူရိယာ။
၁၃။ မိကျောင်းတူရိယာ	-	ကြိုးသုံးချောင်းတပ် မိကျောင်းပုံတူရိယာ။

ရှေးသုံးနဲ့ ဓေတ်သုံး မတူညီပုံကို ပြောကြည့်ကြရအောင်။

စကားအသုံးအနှုန်းမတူညီပုံတွေကို အုပ်စုလိုက် စဉ်းစားပြီး ရေးကြမယ်။

သာဓက

၁။ ကျား မ အလိုက် အသုံးအနှုန်း

ခင်ဗျား - ရှင်

_____

_____

_____

၂။ ဒေသအလိုက် အသုံးအနှုန်း

တုတ်မီး - လက်နှိပ်ဓာတ်မီး

_____

_____

_____

၂။ ရှေးနှင့် ဓေတ် အသုံးအနှုန်း

သင် - မင်း

_____

_____

_____

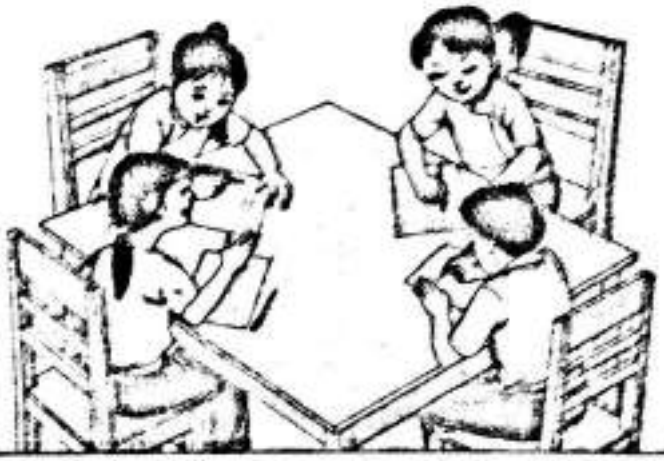

သင်ခန်းစာ ၁၇ ကွဲပြားခြားနား အသုံးအနှုန်းများ

ပေးထားတဲ့နမူနာ ရှစ်ပုံကိုကြည့်ပြီး အသုံးအနှုန်းမတူတာကို စဉ်းစားကြည့်ကြ ရအောင်။

ဒေသအလိုက် အသုံးအနှုန်းမတူညီတာတွေကို ပြောကြရအောင်။ ကလေးတို့ ဒေသမှာကော ဘယ်လိုခေါ်သေးသလဲ။

ခြေပုံသီး - ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး
ခရမ်းချဉ်သီး - မြန်မာပြည်အနှံ့အပြား

ဓါကြက်ဥ - မြန်မာနိုင်ငံအထက်ပိုင်း
မုန်လာဥနီ - မြန်မာနိုင်ငံအောက်ပိုင်း

မုန်လာထုပ် - မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း
ဂေါ်ဖီထုပ် - မြန်မာနိုင်ငံအောက်ပိုင်း

စာကြည့်တိုက်ကိုသွားပြီး ကိုယ်ကြိုက်တဲ့စာအုပ်တွေကို ဖတ်ကြရအောင်။ ဖတ်ပြီးရင် ယောကိုဖြည့်ခဲ့ရမယ်။

စာအုပ်အမည်	
စာရေးသူအမည်	
ထုတ်ဝေသူ	
ထုတ်ဝေသောခုနှစ်	
အကြိုက်ဆုံး စာကြောင်း	
အကြောင်းပြချက်	

ယောထဲမှာ ဖြည့်ထားတဲ့ မှတ်စုကို ကြည့်ပြီး စာကြောင်းအဖြစ် ပြန်ရေးကြမယ်။

ရေးထားတဲ့အကြောင်းအရာတွေကို နန်းဆိုင်စံလိုမျိုး ကိုးကားချက်နဲ့တကွ ပြောကြရမယ်။

- ဘာဖြစ်လို့ စာအုပ်တွေကို ကိုးကားရတာလဲ။
- စာအုပ်ထဲမှာ ဘာတွေပါသလဲ။
- ဘာကြောင့် ဒီစာကြောင်းကို ကြိုက်တာလဲ။
- အမှတ်မိဆုံးအကြောင်းအရာကို ဘာဖြစ်လို့ သူငယ်ချင်းကို ပြန်ပြောချင်တာလဲ။

သတင်းဆောင်းပါး

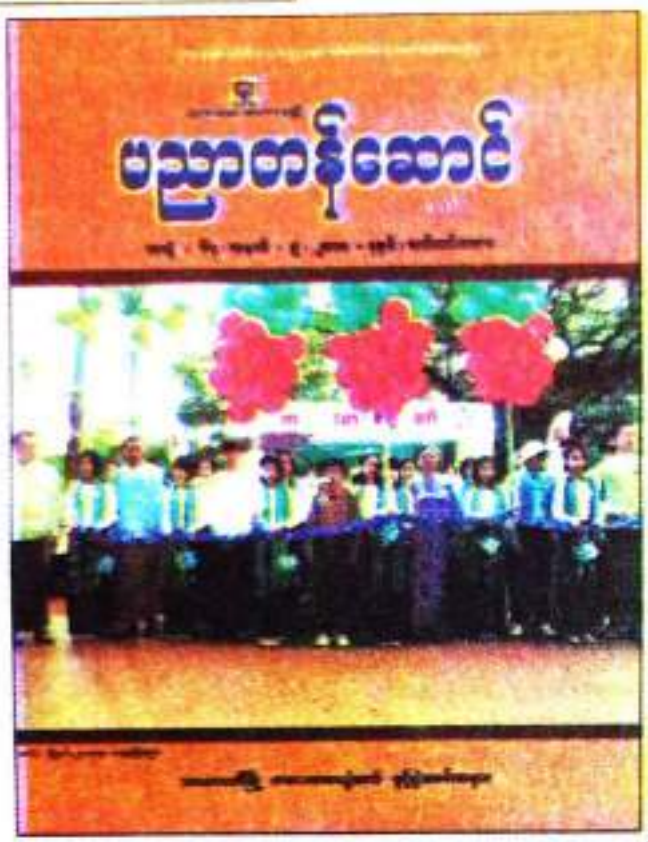

"လောကကြီးမှာ မယ်တော်ရဲ့
အရှေ့ကြီးပဲကိုး"
"ငါ့သီတာ ဘန်ရယ်ကွယ်။
ဒါဟိုက ငါ့အမေလေ" ဟု
ပညာရှင်ကြီးတစ်ဦးပြောရှာသည်။

ဒေါက်တာစော်ဆောင်ကြီး

- ကိုယ်ဖတ်ခဲ့တဲ့ အကြောင်းအရာကို ပြန်ပြောတဲ့အခါ ဘယ်စာအုပ်က ကိုးကားခဲ့တယ် ဆိုတာ ပြောရမယ်။

J။ ပေးထားတဲ့ နမူနာကိုကြည့်ပြီး ရေးလို့ရတယ်။

ပုံပြင်စာအုပ်

ပထမတန်းကြီး-
သစ္စာ ပြည့်နှစ်
ဒီဇင်ဘာ ၁၂ ရက်
အုပ်ရေ-၅၀၀၀

တတိယတန်းကြီး
သစ္စာ ခုနှစ်
ဖွန်လ ၃ ရက်
အုပ်ရေ ၄၀၀၀

ဒုတိယတန်းကြီး-
သစ္စာ-ခုနှစ်
စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်
အုပ်ရေ - ၁၀၀၀၀

စတုတ္ထတန်းကြီး
ဗုဒ္ဓ-ခုနှစ်
မတ်လ
အုပ်ရေ - ၆၀၀၀

မြန်မာစာအပ်နှိုင်းပြစ်သည်။

ရုံးအမှတ် ၆၂ နေပြည်တော်
မြန်မာစာအပ်ဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
(ထုတ်ဝေမှုအမှတ်-၀၃၃၇၃) က ထုတ်ဝေသည်။

မျက်နှာပုံးပန်းချီ-ဦးရိုးလင်
အတွင်းပန်းချီ-ဦးရိုးလင်၊ ဦးတင်မောင်လွင်၊ ဦးသန့်ဇော်

ရဲသောဝေ အရှေ

ရေကျီးလောင်းက ကိုယ်ချော ရေကြီးမှ အင်အားရှိတာသော ကြေးမွှေးသည် ပိပိသင်းအားကို အရှည်ကြီး မာန်တက်တယ်။

တစ်နေ့သောအခါ ကြေးမွှေးသည် မြေသေတဲ့ ချဉ်ကောင်ကို "အမှင်၊ အမှင်သည် ရေနင့် အမ်ကို ယူဆောင်၍ အကျွန်ုပ်အား ကျွေးမွေးတယ်။ အကျွန်ုပ်သည် ရေနင့် အမှင် ကျွေးမွေးသည်ကို စားရတယ်။ ယခုမှာကား အမှင်သည် ကျွန်ုပ်တို့ကို ခေါ်ပါလော။ အကျွန်ုပ်သည် ထင်ကိုသတ်၍ အသားကို အမှင်ကို ယူဆောင်ပေါ်ကဲ့" ဟု ထိုတယ်။ ထိုအခါ မြေသေက "ကြေးမွှေး ထင်ဟူသည်ကား ကိုယ်ချောကြီးတယ်။ အရွယ်လည်းရှိတယ်။ သင်းသည် ထင်ကိုသတ်၍ ဘေးရှိသော မြေသေမျိုးများတယ်။ ထင်ကို မာန်ပေါ်ပ်။ ပိုးကောင်ကို နားမထောင်ကောင်း" ဟု ထိုတယ်။

ကြေးမွှေးသည် မြေသေတို့ပြောသည်ကို မနာယူဘဲ ထိုတဲ့နေ့ ထွက်မှုလောက်ကာ ကောင်းပါတယ်ဆိုပြီး ရှိုးမှာ သုံးကြိမ်ပတ်ပြီး ပြီးတဲ့ ကြေးမွှေးတယ်ဆိုပြီး ပတ်ကြတယ်။ ထိုနောက် ကောင်းမြတ်ကို ရှာကြည့်ကြတဲ့ သောအခါ ထင်ကောင်ကားကိုမတွေ့ပါ။ ထိုအခါ ကြေးမွှေးသည် ထင်ပျောက်ကား ထိုသို့ မှန်၍ ကောင်းတိုးမှ ရန်ဖြစ်ပါ။ ဦးကင်းသို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ပင်ပန်း ထင်ပါပြီမင်းရဲ့ ကျွန်ပ် ထင်သည် ရေမမြန်ရှာကိုးကွန်ရဲ့ ကျွန်ုပ်မှာ ပါ ဦးပေါ်ကို ရှင်းပါ ဦးပေါ်ကြောင့် ကြေးမွှေး သောပါ ထင်သည် ကြေးမွှေးကိုသတ်ပြီး အသားပေးတဲ့ ယူကိုသွားပါ။ မြေသေသည် ထင် ထောက်သင်ကြားရှိ ကောင်းတဲ့သို့ တက်သောအခါ ကောင်းမြတ်ရှိ သေ ရေသော ကြေးမွှေးကို မြင်ပါ။

ထိုအခါ မြေသေက "ဤ ကြေးမွှေးသည် မြေသေမျိုးတို့ကဲ့သို့ ဝိပိ ကိုယ်ကို ဝိပိ မြေသေနည်းတူ စွမ်းဆောင်နိုင်မည်ဟု မာနတက်ကာ ထင်ကိုသတ်ရန် ကြိုးစားသည်မှုကို သေရမည်" ဟု ဆိုလေတယ်။

ထိုအခါ မြေသေက "ဤ ကြေးမွှေးသည် မြေသေမျိုးတို့ကဲ့သို့ ဝိပိ ကိုယ်ကို ဝိပိ မြေသေနည်းတူ စွမ်းဆောင်နိုင်မည်ဟု မာနတက်ကာ ထင်ကိုသတ်ရန် ကြိုးစားသည်မှုကို သေရမည်" ဟု ဆိုလေတယ်။

သင်ခန်းစာ ၁၉ မြစ်ရော (ကဗျာ)

မြစ်ရော

မြသားငယ်တဲ့ ရေယမုန်
ငွေလှိုင်းတွေ ဖြူစွာနဲ့
မြစ်ရော နဒီကြောမှာ
မျောကြ ဒိုက်ပုံ။
ကျူဝါးရုံ
တူစုံကွဲ့ ဖော်နှော။
ဘုံမတီးရယ်နဲ့
ငှက်ကြီး ရွှေဝန်ပိုတို့
ဝဲခိုလို့မျှော။

အမည်မသိစာဆို

မြစ်ရောတစ်ကြောမှာ မြင်တွေ့ရတဲ့ သဘာဝအလှအပတွေကို မြင်ယောင်ပြီး ရွတ်ဆို ကြရအောင်။

အောက်မှာ ဖော်ပြထားတဲ့ အချက်တွေကိုသတိပြုပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်တာ ပြောကြားတာတွေ လုပ်ကြရအောင်။

မပြောမီ ပြင်ဆင်ခြင်း. . .

- တစ်ဖက်လူ နားလည်လက်ခံနိုင်သည့် အချက်အလက်များကို စဉ်းစားမည်။
- စဉ်းစားရာတွင် မိမိ ကြားခဲ့ဖူး၊ ဖတ်မှတ်ခဲ့ဖူးသည့် အချက်အလက်များကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားမည်။
- အချက်အလက်များကို မည်သည့် အစီအစဉ်ဖြင့် တင်ပြမည်ကို စဉ်းစားကာ မှတ်စု မှတ်မည်။
- သူတစ်ပါး နားလည်အောင် မည်သို့ပြောကြားရမည်ကို လေ့ကျင့်မည်။

အတန်းကိုတင်ပြတဲ့အခါမှာ -

- ဝိုင်းသာ ပြောရမယ်။
- နားထောင်သူများ ကြားနိုင်လောက်တဲ့ အသံနဲ့ပြောရမယ်။
- နားထောင်နေသူများကို ကြည့်ပြီးပြောရမယ်။
- သူတစ်ပါးစိတ်ဝင်စားအောင် လက်ဟန်ခြေဟန်နဲ့ ပြောရမယ်။
- မိမိပြောလိုသည်များကို အချက်အလက်နဲ့ ပြောဆိုရမယ်။

နှစ်ယောက်တစ်တွဲ ဒါမှမဟုတ် အဖွဲ့ထဲမှာ ပြောကြည့်ကြရအောင်။

သူယောင်းပြောတာကို နားထောင်ပြီး ဆက်ပြန်အလုပ်ဆက်ကြည့်ကြည့်ပေးကြရအောင်။

ကိုယ်ပြောချင်တဲ့ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို သတ်မှတ်ပြီး တခြားသူတွေကို မေးမြန်းမယ်။ ပြီးရင် စာအုပ်မှာ ရှာဖွေပြီး အချက်အလက်တွေကို မှတ်စုရေးမှတ်ကြရအောင်

လူသားတွေအတွက် အကျိုးပြုတဲ့ ခေါင်းစဉ်ကို ရွေးကြမယ်နော်။

နိဒါန်း		
ကျန်းမာ	အကြောင်းပြချက် (၁) အချက်အလက်၊ အကိုးအကား	
	အကြောင်းပြချက် (၂) အချက်အလက်၊ အကိုးအကား	
	အကြောင်းပြချက် (၃) အချက်အလက်၊ အကိုးအကား	
နိဂုံး	မိမိထင်မြင်ချက်	

မှတ်စုကို အခြေခံပြီး ရှာဖွေထားသည်များကို အတန်းသို့ တင်ပြကြရအောင်။

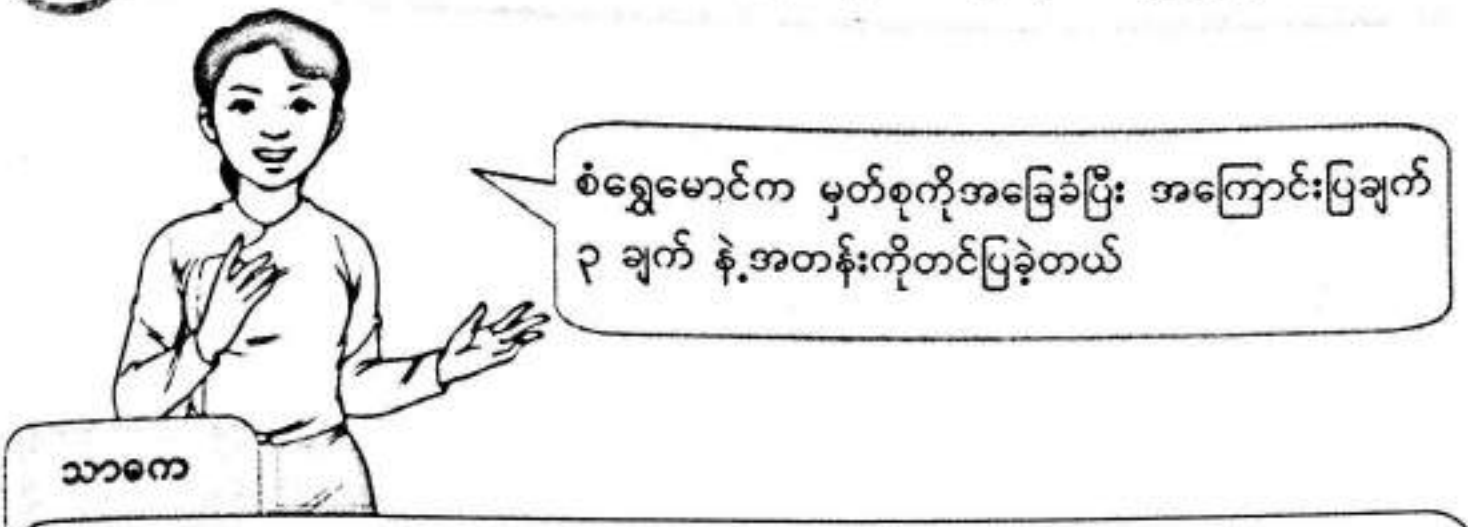

သစ်ပင်ပန်းပင်စိုက်ပျိုးခြင်းဟာ လူသားအားလုံးကို များစွာအကျိုးပြုနိုင်ကြောင်း ကျွန်တော် အချက် ၃ ချက် နဲ့ တင်ပြပါမယ်။

ပထမအချက်ကတော့ သစ်ပင်ပန်းပင်များမှ သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်တဲ့ လေကောင်းလေသန့်ကို ရရှိပါတယ်။ အဲဒီအချက်ကိုတော့ လူကြီးမိဘ၊ ဆရာတွေရဲ့ ပြောစကားအရ သိရတာပါ။

ဒုတိယအချက်ကတော့ သစ်ပင်တွေကရရှိတဲ့ သစ်နဲ့ လူသားအားလုံး အသုံးပြုဖို့အတွက် ပရိဘောဂပစ္စည်းအမျိုးမျိုး ပြုလုပ်လို့ရတယ်။ အဲဒီအချက်ကိုတော့ ကျွန်တော် ဖတ်ဖူးတဲ့ ကလေးသူငယ်များအတွက် သုတရတနာသိုက် အပင်များစာအုပ်ထဲက သိရပါတယ်။

တတိယအချက်ကတော့ ကျွန်တော်တို့သင်ကြားခဲ့ရတဲ့ တတိယတန်းကျောင်းသုံး သိပ္ပံစာအုပ်မှာ သစ်ပင်ပန်းပင်ရှိခြင်းဟာ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ခြင်းနဲ့ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်မှ ကာကွယ်ပေးကြောင်းလဲ သိရပါတယ်။

ဒါကြောင့် သစ်ပင်ပန်းပင်စိုက်ပျိုးခြင်းဟာ လူသားတို့ကို များစွာအကျိုးပြုကြောင်း တင်ပြချင်ပါတယ်။ ကျောင်းမှာလဲ သစ်ပင်ပန်းပင်တွေ စိုက်ပျိုးကြပါစို့။

သင်ခန်းစာ ၁၈ ရှာဖွေထားသည်များကို အတန်းသို့တင်ပြခြင်း

သာဓက		
နိဒါန်း	မိမိတင်ပြလိုသည့် အကြောင်းအရာ	သစ်ပင်ပန်းပင်စိုက်ပျိုးခြင်းဟာ လူသားတွေကို များစွာ အကျိုးပြုပါတယ်။
စာကိုယ်	အကြောင်းပြချက် (၁) အချက်အလက်၊ အကိုးအကား	သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်တဲ့ လေကောင်းလေသန့် ရရှိတယ်။ (မိဘများနှင့်ဆရာများပြောကြားချက်အရ)
	အကြောင်းပြချက် (၂) အချက်အလက်၊ အကိုးအကား	သစ်တွေနဲ့ ပရိဘောဂပစ္စည်းအမျိုးမျိုးလုပ်လို့ရတယ်။ (ကလေးသူငယ်များအတွက် သုတရတနာသိုက် အပင်များစာအုပ်အရ)
	အကြောင်းပြချက် (၃) အချက်အလက်၊ အကိုးအကား	သစ်ပင်ပန်းပင်စိုက်ပျိုးခြင်းမြင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းနဲ့ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို ကာကွယ်နိုင်တယ်။ (တတိယတန်းကျောင်းသုံးသိပ္ပံစာအုပ်)
နိဂုံး	မိမိထင်မြင်ချက်	သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်းဟာ လူသားတွေအတွက် များစွာအကျိုးရှိပါတယ်။

သင်ခန်းစာ ၂၁ အာစာနည်ခေါင်းဆောင် (ပုံပြင်)

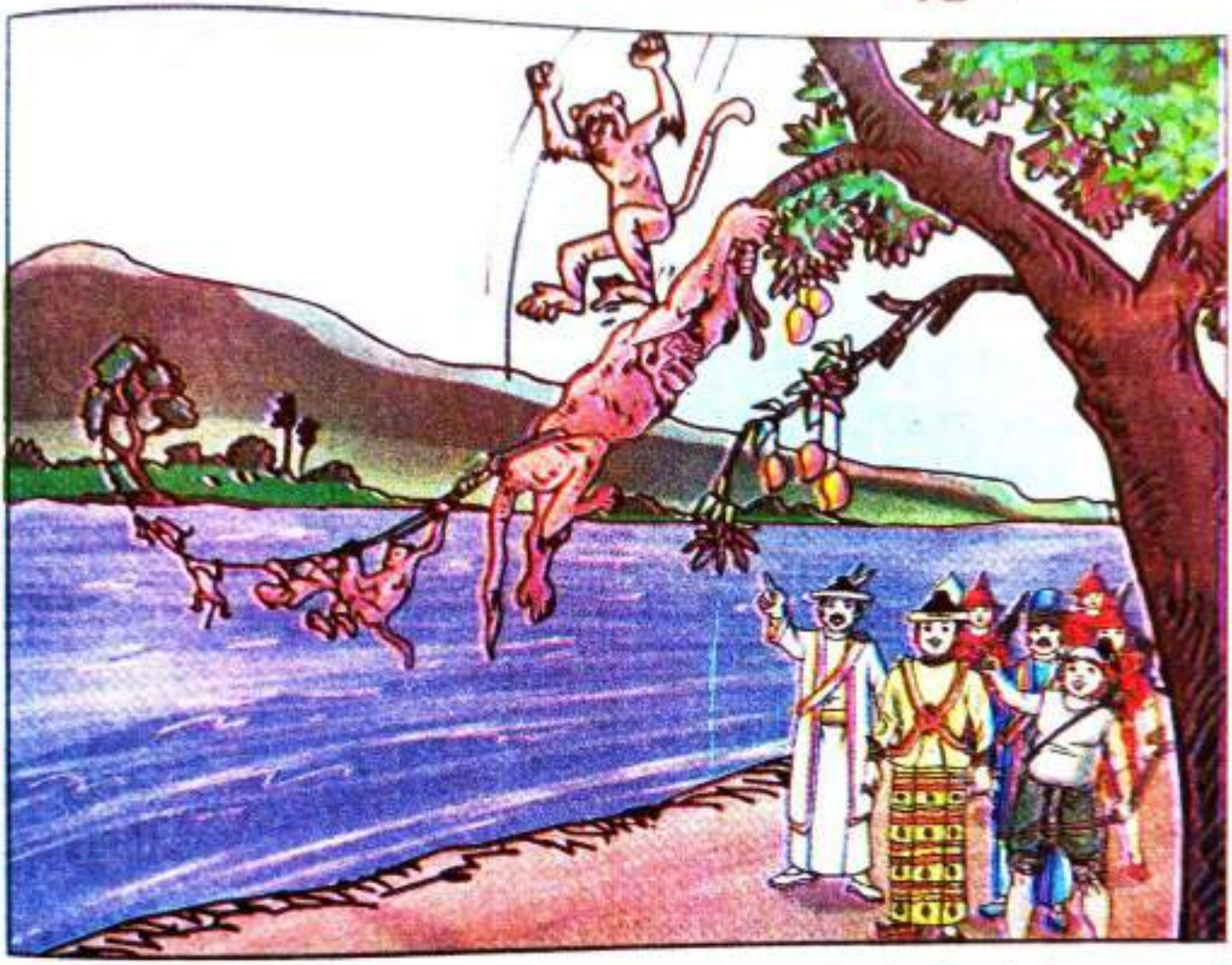

ရှေးသရောအခါ ဘုရားလောင်းမျောက်မင်းသည် မျောက်များကို အုပ်ချုပ်လျက် ဟိမဝန္တာတောင်၌ နေ၏။ ဟိမဝန္တာတောအတွင်းရှိ ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်း၌ သရက်ပင်တစ်ပင်ရှိ၏။ ထိုသရက်ပင်၏ အသီးတို့သည် အနံ့အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၍ မျောက်တို့သည် ထိုသရက်သီးတို့ကို စားကြ၏။ သရက်ကိုင်းတစ်ကိုင်းသည် မြစ်ပေါ်သို့ ထိုးထွက်နေ၏။ ထိုအကိုင်းမှကြွ၍ မြစ်သို့ကျသော အသီးတို့ကြောင့် မျောက်တို့သည် တစ်နေ့တွင် ဘေးဖြစ်မည်ကို မျောက်မင်းမြင်၏။ ထို့ကြောင့် သရက်ပွင့်ချိန်ရောက်တိုင်း ထိုအကိုင်းတွင်ပွင့်သောအပွင့်တို့ကို မျောက်မင်းက မျောက်တို့အား ဖျက်ဆီးစေ၏။ တစ်နေ့သော် ခါချဉ်တို့ပြုလုပ်သော သစ်ရွက်အုံတစ်ခုတွင် သရက်သီးတစ်လုံး သီးသည်ကို မျောက်တို့မမြင်ဘဲ ကျန်ရစ်၏။ ထိုအသီးသည် မှည့်၍ ကြွေလေသော် မြစ်အတွင်းသို့ ကျ၍ မျောပါသွားလေ၏။ တာရာဏသီ မြစ်ဆိပ်သို့ရောက်၍ တစ်ယောက်သောသူက ဆယ်ယူ ရရှိလျှင် အဆင်းရနံ့အရသာနှင့်ပြည့်စုံသောအသီးဖြစ်သောကြောင့် ဘုရင့်ထံဆက်သ၏။ ဘုရင်လည်း သရက်သီးကို သုံးဆောင်လေလျှင် အလွန်ထူးသော အနံ့အရသာကိုတွေ့ရ၍ ထပ်မံစားလိုသော တပ်မက်ခြင်း ပြင်းစွာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မုဆိုးတို့ကိုလမ်းညွှန်ပြစေ၍

သာမက၊ သော်လည်း စကားဆက်သုံးပြီး ဝါကျတွေ ရေးကြည့်ကြရအောင်။

သာမက

ကျောင်းပန်သည် သရက်သီးကို **သာမက** လိမ္မော်သီးကိုလည်း ကြိုက်သည်။

သာမကဆိုတဲ့ စကားဆက်ကို တစ်ခုထက်ပိုတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို ဖော်ပြရာမှာ သုံးတယ်။

မိကွန်ချမ်း အမြန်ပြေးသွား **သော်လည်း** ရထားမမီလိုက်ပါ။

သော်လည်းဆိုတဲ့ စကားဆက်ကို ဆန့်ကျင်တဲ့ သက်ရောက်မှု ဖော်ပြရာမှာ သုံးတယ်။

ပေးထားသော ဝါကျများတွင် သာမက၊ သော်လည်း စကားဆက်များသုံး၍ ဝါကျဆက်ရေးပါ။

မိုးကုတ်မြို့မှ ပတ္တမြားထွက်သည်။ မိုးကုတ်မြို့မှ နီလာထွက်သည်။

မိုးရွာနေသည်။ ကျွန်တော်ကျောင်းသို့သွားသည်။

မနန်းဆိုင် ဖျားနေသည်။ မနန်းဆိုင် အလုပ်သွားသည်။

သာမက၊ သော်လည်း စကားဆက်တွေသုံးပြီး ကိုယ်ပိုင်ဝါကျတွေ ရေးကြည့်ကြရအောင်။

ထို့နောက်၊ ထိုအခါ၊ ထို့ပြင် စကားဆက်တွေကိုသုံးပြီး ဝါကျတွေ ရေးကြည့်ကြရအောင်။

သာဓက

မေမေ ကြက်ဥကြော်သည်။
ထို့နောက် ညီမလေးကို ကျွေးသည်။

ထို့နောက် ဆိုတဲ့ စကားဆက်ကို တစ်ခုပြီးမှတစ်ခုဆောင်ရွက်တဲ့ အခါသုံးတယ်။

မီးရထား ဆိုက်လာပြီ။
ထိုအခါ လူအများရထားပေါ်သို့ ပြေးတက်ကြသည်။

ထိုအခါ ဆိုတဲ့ စကားဆက်ကို တစ်ဆက်တည်း ပြုလုပ်ဖြစ်ပျက်တဲ့အခါ သုံးတယ်။

နော်ဖောဝါး စာတော်သည်။
ထို့ပြင် အားကစားလည်း တော်သည်။

ထို့ပြင် ဆိုတဲ့ စကားဆက်ကို တစ်ခုမက ဖော်ပြလိုတဲ့အခါမှာ သုံးတယ်။

ပေးထားသော ဝါကျများတွင် ထို့နောက်၊ ထိုအခါ၊ ထို့ပြင် စကားဆက်များကို သုံးပြီး ဝါကျများကို ဆက်ရေးပါ။

ဦးကြီး လယ်တွန်သည်။ ထို့နောက် . . .

တန်ခူးလ၌ သင်္ကြန်ပွဲတော်ကို ကျင်းပသည်။ ထိုအခါ . . .

မဝိုင်းသည် ဆရာကို ရှိသေသည်။ ထို့ပြင် . . .

ထို့နောက်၊ ထိုအခါ၊ ထို့ပြင် စကားဆက်တွေကိုသုံးပြီး ကိုယ်ပိုင်ဝါကျတွေ ရေးကြည့်ကြရအောင်။

သင်ခန်းစာ ၂၀ စကားဆက်

စကားဆက်တွေကို အသုံးပြုပြီး အပြောစကားနဲ့ အရေးစကားမတူညီပုံကို လေ့လာကြည့်ကြရအောင်။

ဒါကြောင့်၊ ဒါပေမဲ့၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ (အပြောစကား)

ထို့ကြောင့်၊ သို့သော်၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် (အရေးစကား)

သာဓက

အပြောစကား	အရေးစကား
၁။ မိုးရွာ နေတယ်။ **ဒါကြောင့်** သစ်ပင်တွေ စိုရွှဲနေတယ်။	မိုးရွာ နေ**သည်။ ထို့ကြောင့်** သစ်ပင်များ စိုရွှဲနေ**သည်။**
၂။ မိုးရွာ နေတယ်။ **ဒါပေမဲ့** မအေးဘူး။	မိုးရွာ နေ**သည်။ သို့သော်** မအေး**၏။**
၃။ မိုးရွာ နေတယ်။ **ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့** မိုးတွင်းရောက်ပြီဖြစ်လို့။	မိုးရွာ နေ**သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်** မိုးရာသီ ရောက်ရှိလာ၍ **ဖြစ်သည်။**

လေးထားသော ဝါကျများတွင် ထို့ကြောင့်၊ သို့သော်၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စကားဆက်များသုံး၍ ဝါကျများဆက်ရေးပါ။

- နေသာနေသည်။
- ကိုကို သင်္ချာတွက်နေသည်။
- မမ စာကျက်နေသည်။
- ညီလေး အိပ်နေသည်။
- ဖေဖေ ကစားစရာအရုပ်ဝယ်လာသည်။

ငှက်ကြီးဝန်ဝိ

ဓာတ်မီးတစ်လက်မှာပါတဲ့ အညွန်းစာကို ဖတ်ကြည့်ကြရအောင်။

ထူးခြားချက်များ

- ကြိုးမဲ့အားသွင်းနိုင်သော ဘက်ထရီဖြစ်သည်။
- သက်တမ်းကြာရှည်ခံသည့်ဘက်ထရီဖြစ်ပြီး အကြိမ်ပေါင်း ၂၅၀ အထိ အားသွင်းနိုင်သည်။
- ကြာရှည်အသုံးပြုနိုင်သော မီးလုံးကို အသုံးပြုထားပြီး အဝေးသို့ ရောက်နိုင်သော အလင်းရောင်ထွက်ပေါ်စေရန် ပြုလုပ်ထားသည်။
- သာမန်လက်နှိပ်ဓာတ်မီးများထက် အဝေးသို့ပိုမိုရောက်နိုင်ပြီး ပိုမို စုစည်းနိုင်သော အလင်းထွက်ပေါ်နိုင်သည့် အထူးရောင်ပြန်ခွက် များကို အသုံးပြုထားသည်။

အသုံးပြုပုံ

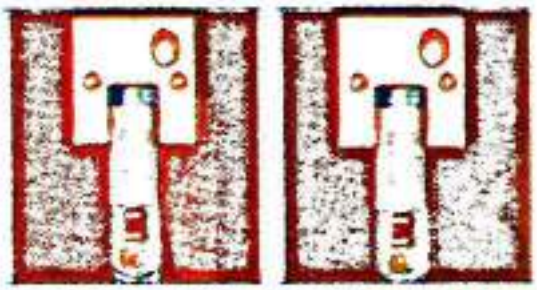

- လက်နှိပ်ဓာတ်မီးကို အသုံးမပြုမီ အားသွင်းပါ။
- အားသွင်းထားချိန်တွင် အနီရောင် မီးလင်းနေမည်ဖြစ်ပြီး ရာနှုန်းပြည့် အားပြည့်ပါက အစိမ်းရောင်သို့ ပြောင်းလဲသွားမည်။

- ခလုတ်ကို ရှေ့သို့ တွန်းပါက မီးသီး ၄ လုံး ပွင့်ကာ အလင်းရောင် ဖျော့ဖျော့လင်းမည်။

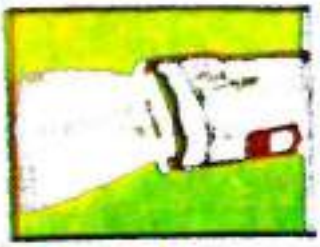

- နောက်သို့ တွန်းပါက မီးသီး ၆ လုံးပွင့်ကာ တောက်ပစွာလင်းမည်။

- အသုံးပြုပြီး ပါက ခလုတ်ကို အလယ်တွင် ထား၍ ပိတ်ပါ။

ဘေးကင်းရေးကိစ္စ

- လက်နှိပ်ဓာတ်မီးကို အားသွင်းပြီး မကြာခဏ အသုံးပြုပေးပါ။ အချိန်ကြာမြင့်စွာ အသုံးမပြုပါက အနည်းဆုံး သုံးလ တစ်ကြိမ် အားပြန်သွင်းပါ။
- မီးအလင်းရောင်ကို မျက်လုံးသို့ တိုက်ရိုက်မထိုးမိစေရန် ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- အားသွင်းနေစဉ် အသုံးမပြုပါနှင့်။

သင်ခန်းစာ ၂၂ အညွှန်းစာ ဖတ်ကြရအောင်

ပစ္စည်းတစ်ရုပ်ယ်တိုင်း ပါဝင်တဲ့ အညွှန်းစာကို ဘယ်လိုဖတ်ရသလဲဆိုတာ လေ့လာကြရအောင်။

မျောက်မင်းကြီးက မြတ်သောမင်းကြီး ငါသည် ထိုမျောက်တို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်၏။ အကြီးအမှူးဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ထိုမျောက်တို့၏ ချမ်းသာကို ငါဆောင်၏။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်သောကြောင့် ငါ ယခုသေရတော့မည်ကို သိ၏။ သို့သော် ငါသည် စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းမရှိ။ သင်မင်းကြီးလည်း ငါ၏ အပြုအမူကို ယူ၍ သတ္တဝါတို့၏အကျိုးကို ဆောင်ပါလော့ဟု ဆုံးမစကားပြောပြီးလျှင် အသက်ကုန်ရှာလေသည်။

လင်းဆပ်

၁။ ဂင်္ဂါမြစ် - အိန္ဒိယပြည်ရှိ မြစ်ကြီးတစ်စင်း၏ အမည်။
၂။ ခါချဉ် - သစ်ရွက်များကို အုံ့ဖွဲ့၍နေသော ပုရွက်ဆိုး။
၃။ တပ်မက်ခြင်း - စွဲလမ်းမက်မောခြင်း။
၄။ ဆန်တက် - မြစ်ချောင်း၏ အထက်ပိုင်းသို့ ရေစီးကို ဆန့်ကျင်လျက် လှော်၊ ဖောင်ဖြင့် သွားသည်။
၅။ အကြီးအမှူး - လက်အောက်ငယ်သားများအား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူ။

လေ့ကျင့်စန်း

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွဲ့ပြပါ။

ဆွေမျိုး၊ လမ်းညွှန်၊ ကြိမ်နွယ်၊ အသာအယာ၊ တံတား

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ ဘုရင်နှင့်စစ်သည်ဝိုလ်ပါများသည် သရက်ပင်အောက်သို့ အဘယ်ကြောင့် ရောက်ရှိလာကြသနည်း။
၂။ မျောက်မင်းသည် မျောက်များကို အဘယ်ကြောင့် မိမိကျောကုန်းကိုနင်းပြီး တစ်ဖက်ကမ်းသို့ သွားစေသနည်း။
၃။ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကူးသွားသော မျောက်များ၏အပြုအမူကို ဖော်ပြပါ။
၄။ မျောက်မင်းအသက်မကုန်မီ မင်းကြီးကို မည်ကဲ့သို့ ပြောဆိုဆုံးမသနည်း။
၅။ သရက်ပွင့်ချိန်ရောက်တိုင်း မြစ်ပေါ်သို့ ထိုးထွက်နေသော သရက်ကိုင်းကို မျောက်မင်းက ဖျက်ဆီးစေသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
၆။ ဒေဝဒတ်အလောင်းမျောက်၏ အပြုအမူကြောင့် မျောက်မင်းမည်သို့ခံစားရမည်ဟု သင်ထင်သနည်း။
၇။ မင်းကြီးသည် ဘုရားလောင်းမျောက်မင်း၏ ဆုံးမစကားကို ကြားရသည့်အချိန်မှစ၍ မည်သို့နေထိုင်သွားမည် ထင်သနည်း။

သရက်ပင်ရှိရာသို့ ရောက်အောင် ဆန်တက်လာ၏။ သရက်ပင်ကို တွေ့လေလျှင် ဘုရင်နှင့်တကွ စစ်သည်ဗိုလ်ပါတို့သည် သရက်သီးများကို ခူးယူစားသောက်ကြ၏။ နေဝင်သောအခါ ထိုသရက်ပင် အောက်၌ပင် အိပ်ကြ၏။

လူတို့အိပ်ပျော်သောအခါ မျောက်တို့သည် သရက်ပင်ပေါ်တက်၍ သရက်သီးများကို စားကြ၏။ ဘုရင်လည်းနိုးလာ၍ မျောက်များကို မြင်လေသော် လေးသမားတို့အား သရက်ပင်ကို ဝန်းရံထားရန် အမိန့်ပေး၏။ မျောက်တို့လည်း အလွန်ကြောက်လန့်သောကြောင့် မျောက်မင်းထံ ချဉ်းကပ်ကြ၏။ မျောက်မင်းက သင်တို့အား ငါအသက်ပေး၍ ကယ်အံ့ဟုဆိုပြီးလျှင် မြစ်ပေါ်တွင် ကိုင်းနေသော သရက်ကိုင်းအစွန်းမှ ပြင်းစွာသောအဟုန်ဖြင့် ခုန်လတ်သော် တစ်ဖက်ကမ်းရှိ ချုံထက်သို့ကျ၏။ ထိုချုံပေါ်မှဆင်း၍ ကြိမ်နွယ်တစ်ခုကို ဖြတ်ပြီးလျှင် တစ်စကို သစ်ပင်တစ်ပင်၌ ချည်၏။ တစ်စကို မိမိခါးဝ၌ချည်လျက် သရက်ပင်သို့ အရောက်ပြန်ခုန်၏။ နွယ်ကိုဖြတ်စဉ်က သစ်ပင်နှင့် သရက်ပင်၏အကွာကို မသိရဘဲ ခန့်မှန်းဖြတ်ရသောကြောင့် အနည်းငယ် တိုသွား၏။ အနည်းငယ်တိုသွားသောကြောင့် သရက်ပင်ပေါ်သို့မရောက်ဘဲ လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် သရက်ကိုင်း အစွန်းကို ဆွဲကိုင်မိရုံသာ ရှိနေသဖြင့် တန်းလန်းဖြစ်နေ၏။

မျောက်မင်းက အချင်းတို့၊ ငါ့ကျောကုန်းကိုနင်းလျက် ကြိမ်နွယ်ပေါ်လျှောက်၍ ချမ်းသာရာ အရပ်သို့ သွားကြလော့ဟု ဆို၏။ မျောက်တို့လည်း မျောက်မင်းအား ရိုသေစွာကန်တော့၍ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ပြည်းညင်းစွာကူးကြ၏။ ထိုမျောက်များအနက် ဒေဝဒတ်အလောင်းမျောက်သည် မျောက်မင်းအား အမြဲရန်ရှာသော မျောက်ဖြစ်၏။ ဒေဝဒတ်အလောင်းမျောက်လည်း ယခု ငါ့ရန်သူမျက်စီးအောင် ပြုအံ့ဟု ကြံလျက် အမြင့်သို့တက်ပြီးသော် မျောက်မင်း၏ ကျောကုန်းပေါ်သို့ အဟုန်ပြင်းစွာခုန်ချပြီးမှ နွယ်ကိုပြင်းစွာနင်း၍ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ကူးသွား၏။

ထိုသို့ခုန်ချသော အဟုန်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ မျောက်အများ နွယ်ကိုနင်းသွားသော ဒဏ်ကြောင့်လည်းကောင်း မျောက်မင်းသည် ပြင်းစွာသောဝေဒနာကို ခံစားလျက် တစ်ကောင်တည်း တန်းလန်းကျန်ရစ်ခဲ့လေသည်။

ဗာရာဏသီမင်းလည်း ထိုအဖြစ်အပျက်အလုံးစုံကို မြင်လေသော် ဤမျောက်ကြီးသည် တိရစ္ဆာန်ဖြစ်လျက် မိမိအသက်ကိုပေး၍ အများကိုချမ်းသာစေ၏ဟု အလွန်ကြည်ညိုသောကြောင့် မျောက်ကြီးကို သစ်ကိုင်းအစွန်းမှ အသာအယာချစေ၏။ မျောက်ကြီး၏ကိုယ်ကို ဆီဖြင့် နယ်စေ၍ နူးညံ့သော အိပ်ရာထက်တွင် အိပ်စေ၏။ အိပ်စေပြီးမှ အဆွေမျောက်ကြီး သင်သည် မိမိကိုယ်ကို တံတားပြု၍ မျောက်အပေါင်းကို ချမ်းသာရာသို့ ကူးစေသည်မှာ သင်သည် ထိုမျောက်တို့နှင့် အသို့ဆွေမျိုးတော်စပ်သနည်းဟု မေး၏။

၂၃။ ဖြစ်ရပ်မှန်နှင့် ထင်မြင်ချက်

စာကြောင်းများတွင် မည်သည့်နေရာသည် ဖြစ်ရပ်မှန် ဖြစ်၍ မည်သည့်နေရာသည် ထင်မြင်ချက် ဖြစ်ပါသနည်း။

"သူ ဒီအချိန်အထိ ရောက်မလာသေးတာ ကျောင်းမလာချင်လို့နေမှာပေါ့"

"ဆရာ ဒီအချိန်ထိ ကျောင်းမရောက်သေးတာ နေမကောင်းလို့ထင်တယ်"

"မောင်မောင် ထိပေါက်လို့ ဘိမ်ဝယ်မယ်ထင်တယ်"

"မောင်မောင် ထိပေါက်တော့ ငွေစုထားမှာပေါ့"

အထက်တွင် ဖြစ်ရပ်မှန် နှင့် ထင်မြင်ချက်တို့၏ ကွာခြားပုံကို လေ့လာခဲ့ကြသည်။ စာများတွင်လည်း စာပေအမျိုးအစားနှင့် ရည်ရွယ်ချက်အလိုက် ဖြစ်ရပ်မှန် နှင့် ထင်မြင်ချက်တို့ ကွာခြားသည်။ အချက်အလက်၊ အထောက်အထား တိကျခိုင်လုံသော သိပ္ပံဆိုင်ရာလက်တွေ့ စမ်းသပ်ချက်များ၊ သမိုင်းအချက်အလက်များ၊ သတင်းများသည် ဖြစ်ရပ်မှန်များသာ ဖြစ်လေ့ရှိသည်။ ကဗျာများ၊ ဝတ္ထုများ၊ ဆောင်းပါးများ၊ စာစီစာကုံးများတွင်မူ ရေးသားသူတို့၏ ထင်မြင်ချက်၊ စိတ်ကူးအတွေးများ များစွာပါဝင်လေ့ရှိသည်။

ကလေးတို့ကိုယ်တိုင် ကြုံတွေ့ရတဲ့ ပြောစကားတွေ စာတွေမှာ ထိုခြားနားချက်တွေကို လေ့လာကြည့်ပါ။

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ ဖြစ်ရပ်မှန်နှင့် ထင်မြင်ချက်တို့၏ ကွာခြားချက်ကို ဖော်ပြပါ။

၂။ ရေအိုင်နေခြင်းအပြင် အခြားမည်သို့သော သက်သေအထောက်အထားများရှိပါက "မနေ့က မိုးရွာခဲ့တယ် ထင်တယ်" ဟူသောစကားကို ဖြစ်ရပ်မှန်ဟု ပြောနိုင်မည် ထင်ပါသလား။ အတန်းသားအချင်းချင်း ဆွေးနွေးပါ။

၃။ "ဖေဖေ မနက်ဖြန်မနက် ရန်ကုန်က ပြန်လာမယ်" ဟူသော သာဓကတွင် မည်သည်က ဖြစ်ပျက်ရန်သေချာသည့် အထောက်အထားဖြစ်သနည်း။

၄။ တခြားသူတွေနဲ့ထင်မြင်ချက် မတူတာမျိုး ကြုံတွေ့ဖူးတဲ့ အတွေ့အကြုံများကို ဆွေးနွေးပါ။

၅။ ကျောင်းသုံးစာအုပ်ပါ သာဓကစာကြောင်းများတွင် မည်သည့်နေရာသည် ဖြစ်ရပ်မှန် ဖြစ်ပြီး မည်သည့်နေရာသည် ထင်မြင်ချက် ဖြစ်သည်ကို ဆွေးနွေးပါ။

၆။ မိမိပတ်ဝန်းကျင်ရှိ စာများတွင် စာပေအမျိုးအစားအလိုက် ဖြစ်ရပ်မှန် နှင့် ထင်မြင်ချက် မတူညီပုံကို ရှာဖွေကြည့်ကြရအောင်။

ဟူသော စကားကို ဖြစ်ရပ်မှန်ဟု ပြောနိုင်မည် ထင်ပါသလား။ စဉ်းစားကြည့်ပါ။

နောက်သာဓက တစ်ခုကို ထပ်စဉ်းစားကြည့်မည်။

"ဖေဖေ မနက်ဖြန်မနက် ရန်ကုန်က ပြန်လာမယ်" ဟူသောစကားသည် ထင်မြင်ချက်လား ဖြစ်ရပ်မှန်လား။

အကယ်၍ ဖေဖေသည် မနက်ဖြန်မနက်အတွက် အဝေးပြေးကားလက်မှတ် ဝယ်ထားပြီး ဖြစ်ကြောင်း သိရှိထားပါက ထိုစကားသည် ဖြစ်ရပ်မှန် ဖြစ်သည်။ ကားလက်မှတ်သည် ဖေဖေ မနက်ဖြန်မနက် ပြန်လာမည့် အထောက်အထားဖြစ်သည်။

သို့သော် ထိုစကားအတွက် သက်သေပြစရာ အထောက်အထားမရှိလျှင် ထိုစကားသည် ထင်မြင်ချက်သာဖြစ်သည်။ ဖေဖေနှင့် မတွေ့တာကြာပြီ ဖြစ်သောကြောင့် သတိရပြီး "ဖေဖေ မနက်ဖြန်မနက် ရန်ကုန်က ပြန်လာမယ်"ဟု နေ့တိုင်းပြောနေခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဖြစ်ရပ်မှန်ဟု ပြောနိုင်ရန်မှာ အထောက်အထားလိုအပ်သည်။

နောက်သာဓက တစ်ခုကို ထပ်စဉ်းစားကြည့်မည်။

ဈေးကပြန်လာသည့် မေမေက သမီးဖြစ်သူကို "မေမေ စက်ဘီးကို မြန်မြန်နင်းလာခဲ့တယ်" ဟု ပြောပါသည်။ သို့သော် သမီးက "မေမေ စက်ဘီးနင်းလာတာ နှေးလိုက်တာ"ဟု ပြန်ပြောပါသည်။ မေမေသည် စက်ဘီးကို အမြန်နင်းလာခြင်းဖြစ်သော်လည်း အိမ်တွင် သမီးဖြစ်သူက ဗိုက်ဆာလျှက်စောင့်နေရသည့်အတွက် သူ့စိတ်တွင် နှေးသည်ဟု ထင်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မြန်ခြင်း၊ နှေးခြင်းသည် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီ၏ အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ တွေးတောခံစားပုံ မတူညီပါ။ ထိုသို့ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီ၏ အတွေးအထင်သည် ထင်မြင်ချက် ဖြစ်သည်။ မေမေက "စက်ဘီးကို မြန်မြန် နင်းလာခဲ့တယ်" ဟု မိမိကိုယ်မိမိ တွေးထင်သော်လည်း သမီးက "မေမေ စက်ဘီးနင်းလာတာ နှေးလိုက်တာ" ဟု တွေးထင်သည်။ ထိုသို့ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ထင်မြင်ချက် မတူညီသည်များရှိနိုင်သည်။ မိမိကိုယ်တိုင်ရော တခြားသူတွေနဲ့ ထင်မြင်ချက် မတူတာမျိုး ရှိဖူးပါသလား။

အချို့ဖော်ပြချက်များတွင် ဖြစ်ရပ်မှန်ကို ဖော်ပြသောအပိုင်းနှင့် ထင်မြင်ချက်ကို ဖော်ပြသော အပိုင်းတို့ ရောနှောပါဝင်လေ့ရှိသည်။

"မအေးသောင်းက ချိန်းထားတဲ့အချိန်ရောက်မလာတာ သူ့သူငယ်ချင်းနဲ့ သွားတွေ့နေလို့ နေမှာပေါ့"

"ချိန်းထားတဲ့အချိန်ရောက်မလာတာ" သည် အမှန်တကယ် မရောက်လာခြင်းဖြစ်သည့် အတွက် ဖြစ်ရပ်မှန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် "သူ့ သူငယ်ချင်းနဲ့ သွားတွေ့နေလို့ နေမှာပေါ့"သည် ပြောကြားသူ၏အတွေးဖြစ်သည့်အတွက် ထင်မြင်ချက်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အောက်ပါ

သင်ခန်းစာ ၂၃ ဖြစ်ရပ်မှန်နှင့် ထင်မြင်ချက်

ဖြစ်ရပ်မှန်နဲ့ ထင်မြင်ချက်တို့ ကွာခြားပုံကို လေ့လာကြရအောင်

ကလေးတို့ ဖြစ်ရပ်မှန်နဲ့ ထင်မြင်ချက် ကွာခြားပုံကို သိပါသလား

အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ဖော်ပြရာတွင် ဖြစ်ရပ်မှန်နှင့် ထင်မြင်ချက် နှစ်မျိုး ရှိပါသည်။ ထို ၂ မျိုးတွင် ကွာခြားမှုရှိပါသည်။ ဖြစ်ရပ်မှန်သည် အမှန်တကယ် ဖြစ်ပျက်သည့်အကြောင်းအရာ၊ ဖြစ်ပျက်ရန်သေချာသည့် အကြောင်းအရာဖြစ်သည့်အတွက် မှန်ကန်ရန် သေချာပါသည်။ ထင်မြင်ချက်သည် အတွေးအထင်၊ စိတ်ကူးသာဖြစ်သည့်အတွက် မသေချာပါ။

ဖြစ်ရပ်မှန်	အမှန်တကယ် ဖြစ်ပျက်သည့် အကြောင်းအရာ၊ ဖြစ်ပျက်ရန် သေချာသည့် အကြောင်းအရာ	သက်သေပြစရာ အထောက်အထားရှိ
ထင်မြင်ချက်	အတွေးအထင်၊ စိတ်ကူး	သက်သေပြစရာ အထောက်အထားမရှိ

သာဓကတစ်ခုမှာ မိမိရှေ့တွင် ရေအိုင်တစ်ခု ရှိသည်ဆိုပါစို့။ "ဒီမှာ ရေအိုင်တစ်ခု ရှိတယ်"ဟု ပြောခြင်းသည် ဖြစ်ရပ်မှန်ဖြစ်သည်။ ရှေ့တွင်ရှိနေသော ရေအိုင်သည် သက်သေအထောက်အထား ဖြစ်သည့်အတွက် ထိုစကားသည် ဖြစ်ရပ်မှန် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အမှန်တကယ် ဖြစ်ပျက်သည့် အကြောင်းအရာ၊ မျက်မြင်သေချာသည့် အကြောင်းအရာများသည် ဖြစ်ရပ်မှန်ဖြစ်သည်။

အကယ်၍ ထိုရေအိုင်ကို ကြည့်ပြီး "မနေ့က မိုးရွာခဲ့တယ် ထင်တယ်"ဟု ပြောပါက ဖြစ်ရပ်မှန်လား။ မဟုတ်ပါ။ ထိုစကားကို ဖြစ်ရပ်မှန်ဟု မပြောနိုင်ပါ။ မိုးရွာသောကြောင့် ရေအိုင်ဖြစ်လာသည် ဟူသောအချက်မှာ ပြောကြားသူ၏ အတွေးစိတ်ကူးသာ ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာတွင် အခြားသူတစ်ဦးက ရေသွန်းထားခဲ့ခြင်း၊ စသည့် အခြားအကြောင်းများလည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်သည်။ မနေ့က မိုးရွာခဲ့သည် ဟူသောစကားသည် အထောက်အထား မရှိသည့်အတွက် ထိုစကားကို ဖြစ်ရပ်မှန်ဟု မပြောနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေအိုင်နေခြင်းအပြင် အခြားမည်သို့သော သက်သေအထောက်အထားများရှိပါက "မနေ့က မိုးရွာခဲ့တယ် ထင်တယ်"

လက်နှိပ်စက်မီးမှာပါတဲ့ အညွှန်းစာလေးတွေကို ဖတ်ပြီးပြီဆိုတော့ မေးခွန်းလေးတွေ ဖြေကြည့်ကြရအောင်။

၁။ လက်နှိပ်စက်မီးမှာ ဘာကြောင့် အညွှန်းစာပါတယ်လို့ ထင်ပါသလဲ။ အကယ်၍ မပါခဲ့ရင် ဘယ်လို အခက်တွေ့နိုင်သလဲ။

၂။ နမူနာအညွှန်းစာမှာ အကြောင်းအရာ ၃ ခုပါပြီး တစ်ခုချင်းစီကို ဘာရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ထည့်သွင်းထားတယ်လို့ ထင်ပါသလဲ။

၃။ နမူနာအညွှန်းစာတွင် အောက်ပါအကြောင်းအရာတို့ကို မည်သို့ရေးသားထည့်သွင်းထားသည်ကို အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးပါ။

စဉ်	အချက်အလက်	ရှင်းလင်းထားပုံ
(က)	အရေးအသား ရှင်းလင်းတင်ပြပုံ	
(ခ)	ပန်းချီပုံများ အသုံးပြုထားပုံ	
(ဂ)	အရောင်ခွဲခြား အသုံးပြုထားပုံ	
(ဃ)	အကြောင်းအရာပိုင်း စီစဉ်ရေးသားထားပုံ	

၄။ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အခြားပစ္စည်းများ၏အညွှန်းစာများကို ဖတ်ရှုပြီး အထက်ပါ အချက် ၄ ချက်ကို လေ့လာခဲ့ပါ။

၂၅။ အကြောင်းအရာတစ်ရပ်ကို ကျိုးကြောင်းပြ ပြောကြမယ်

စိုင်းလူတို့အဖွဲ့နဲ့ နော်စေးထူးတို့အဖွဲ့ ပြောကြားချက်တွေကို နားထောင်ပြီး ဘယ်အဖွဲ့ရဲ့ဆွေးနွေးချက်ကို ထောက်ခံသလဲဆိုတာ အားလုံးနဲ့ပြောကြည့်ကြရအောင်။

နားထောင်တဲ့သူတွေထဲက ကျေးလက်က မြို့ပြထက် ပိုပျော်စရာကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ ဆွေးနွေးချက်ကို ထောက်ခံတဲ့သူ လက်ထောင်ပါ။ ကလေးတို့ရဲ့ ထောက်ခံတဲ့အကြောင်းပြချက်ကို ပြောပါ။

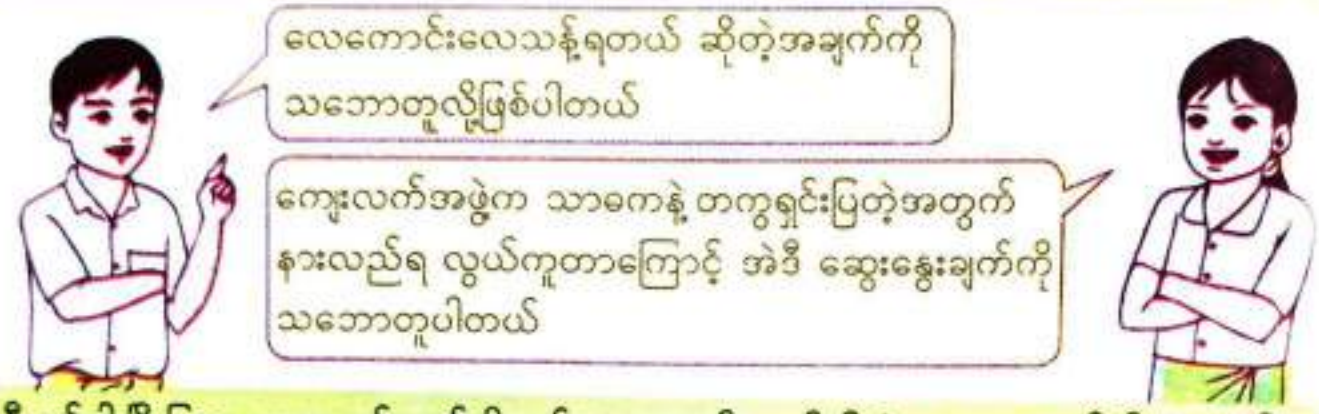

ဒီတစ်ခါ မြို့ပြက ကျေးလက်ထက် ပိုပျော်စရာကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ ဆွေးနွေးချက်ကို ထောက်ခံတဲ့သူ လက်ထောင်ပါ။ ထောက်ခံတဲ့ အကြောင်းပြချက်ကို ပြောပါ။

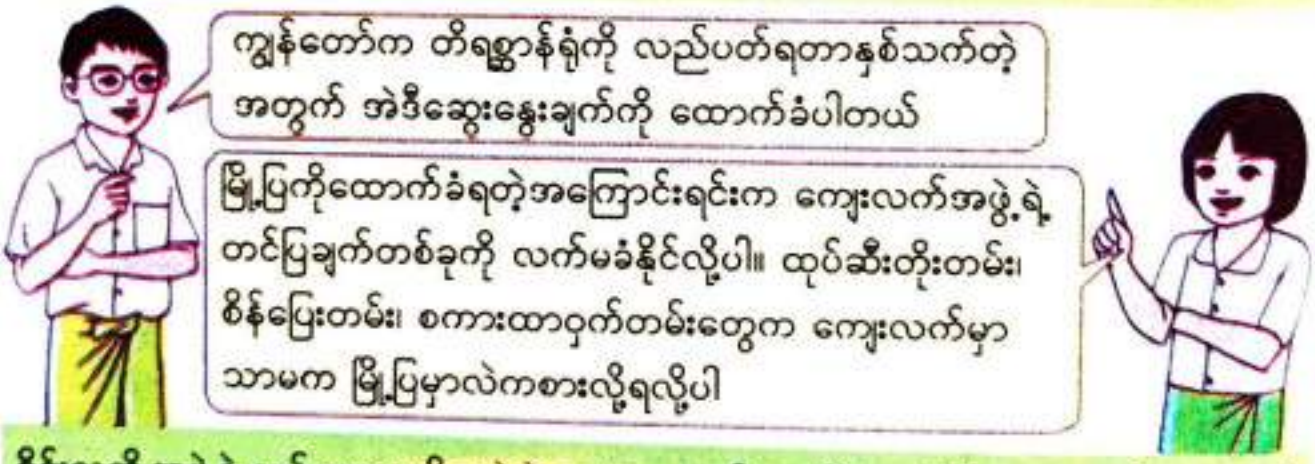

စိုင်းလူတို့အဖွဲ့နဲ့ နော်စေးထူးတို့အဖွဲ့ရဲ့ ဆွေးနွေးချက်အပေါ် မူတည်ပြီး ကလေးတို့အားလုံးလဲ အကြောင်းပြချက်အမျိုးမျိုးကိုတွေးပြီး ပြောနိုင်ခဲ့ကြတယ်မဟုတ်လား။ တစ်ဖက် ဆွေးနွေးချက်ကသာ အမှန်ဆိုတာမျိုး မရှိပါဘူး။ အဖွဲ့ နှစ်ဖွဲ့စလုံး လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ကြရအောင်။ နားထောင်သူ အားလုံးကလဲ လက်ခုပ်တီးပါ။

နော်စေးထူးတို့အဖွဲ့(၂) ဆွေးနွေးချက်

- ကျွန်မတို့အဖွဲ့ကတော့ မြို့ပြက ကျေးလက်ထက်ပိုပျော်စရာကောင်းတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဒီဆွေးနွေးချက်ကို အချက် ၃ ချက်နဲ့တင်ပြပါမယ်။
- ပထမအချက်ကတော့ မြို့ပြမှာ ပျော်စရာနေရာတွေ အများအပြားရှိပါတယ်။ သာဓက။ ။ ရုပ်ရှင်ရုံတို့၊ ခေတ်မီကစားကွင်းတို့၊ တိရစ္ဆာန်ရုံတို့ ဖြစ်ပါတယ်။
- ဒုတိယအချက်ကတော့ မြို့ပြမှာ ကား၊ ရထားစတဲ့ ယာဉ်အမျိုးမျိုးရှိတဲ့အတွက် ကိုယ်သွားချင်တဲ့နေရာကို အလွယ်တကူသွားလို့ရပါတယ်။
- တတိယအချက်ကတော့ မြို့ပြမှာ ခေတ်မီတိုက်တာ အဆောက်အအုံတွေ အများအပြား ရှိလို့ဖြစ်ပါတယ်။ အခုနောက်ပိုင်းမှာ ကုန်တိုက်တွေလဲ တိုးပွားလာပါတယ်။
- ခုပြောတဲ့အချက်တွေကြောင့် မြို့ပြက ကျေးလက်ထက် ပိုပျော်စရာကောင်းတယ်လို့ ကျွန်မတို့အဖွဲ့က တင်ပြပါတယ်။

ဆိုင်းလုတို့အဖွဲ့က မေးခွန်းမေးပါတယ်။

သင်ခန်းစာ ၂၅ အကြောင်းအရာတစ်ရပ်ကို ကျိုးကြောင်းပြ ပြောကြမယ်

[redacted]

"ဆွေးနွေးခြင်း" ဆိုတာ ကိုယ်နှစ်သက်သဘောတူတဲ့ **အကြောင်းအရာတစ်ခု**ကို ထင်မြင်ယူဆချက်အမျိုးမျိုး၊ အကျိုးအကြောင်း ခိုင်ခိုင်လုံလုံနဲ့ **တစ်ဖက်လူနားလည်ပြီး** လက်ခံချင်လာအောင် ပြောကြားခြင်းမျိုးဖြစ်တယ်။

နိုင်းလူတို့အဖွဲ့(၁) ဆွေးနွေးချက်

- ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကတော့ ကျေးလက်က မြို့ပြထက် ပိုဖော်စရာကောင်းတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဒီဆွေးနွေးချက်ကို အချက် ၃ ချက်နဲ့ တင်ပြပါမယ်။
- ပထမအချက်ကတော့ ကျေးလက်မှာ ဖော်စရာနေရာတွေ အများအပြားရှိပါတယ်။
  သာဓက ။ ။ ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ မိဘတွေနဲ့ တောထဲ တောင်ထဲလိုက်ပြီး ဟင်းသီးဟင်းရွက်ခူး၊ တောပန်းကလေးတွေ ခူးရတာလဲ ဖော်စရာပါပဲ။
- ဒုတိယအချက်ကတော့ ကျေးလက်မှာ မြို့ပြထက် လေကောင်းလေသန့် ပိုရပါတယ်။ မနက်ခင်းမှာ စပါးခင်းတွေကို ဖြတ်ပြီးတိုက်လာတဲ့ သန့်ရှင်းတဲ့လေကို ရှူရှိုက်ရတဲ့ အခါ စိတ်ကိုကြည်လင်လန်းဆန်းစေပါတယ်။
- တတိယအချက်ကတော့ ကျေးလက်မှာ ကစားနည်းအမျိုးမျိုးကို ကစားနိုင်ခြင်းပါပဲ။
  သာဓက ။ ။ ညအခါ လသာသာမှာ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ထုပ်ဆီးတိုးတမ်း၊ စိန်ပြေးတမ်း၊ စကားထာဝုက်တမ်းတွေ ကစားရတာက **မြို့ပြမှာ** မရနိုင်တဲ့ အရာတွေပါပဲ။
- ခုပြောသွားတဲ့ အချက်တွေကြောင့် ကျေးလက်က မြို့ပြထက် ပိုဖော်စရာ ကောင်းတယ်လို့ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့က တင်ပြပါတယ်။

[redacted]

တခြား ဘယ်လို ဖော်စရာကောင်းတဲ့ အရာတွေ ရှိပါသေးသလဲ

ကျေးလက်ဒေသ ရှင်လောင်းလှည့်ပွဲနှင့် ရှင်ပြုအလှူပွဲဟာလဲ ဖော်စရာကောင်းတဲ့ ရိုးရာဓလေ့ပွဲတစ်ခုပါပဲ

ကဗျာမှာပါတဲ့ မြန်မာပြည်ရှိ အလှအပရှုခင်းတွေကို ကြည့်ကြရအောင်။

ရာဝတီမြစ်ဆုံ

မိုးမြေဆည်

ခွဲကပင်တောင်

တောင်လေပ်ပန်း

သံလွင်တံတား

ပလီကမ်းခြေ

ရှမ်းတောင်တန်း

ပုဂံ

သင်ခန်းစာ ၂၄ ပြည်ထောင်စုခရီးသည် (ကဗျာ)

ပြည်ထောင်စုခရီးသည်

ကချင်ပြည်နယ်ရောက်ခဲ့သည်
နှင်းနုံ့ထုံသင်းကြည်
ဧရာဝတီမြစ်ထိပ်ဖျား
လွမ်းဆွတ်ဖွယ်တကား။
ကယားပြည်နယ်သွားခဲ့သည်
ချစ်ဖွယ်ငွေတောင်ပြည်
မိုးပြာဆည်မှိုင်းညို့ညို့
လုပ်အားစုံညီလို့။
ကရင်နယ်သို့လည်ခဲ့ရာ
ဒွဲကပင်တောင်ခြေမှာ
ဖားစည်သံသာအေးမြည်း
ရိုးရာတေးသီချင်း။
ချင်းတောင်တန်းက စိမ်းရောင်စို
တောင်ဇလပ်ပန်းပွင့်သည်ကို
ခွာဒိုသဘင်ဆင်ယင်နွဲ
မြူးပျော်ကြသည့်ပွဲ။

မွန်ပြည်နယ်လဲရောက်ခဲ့ပေ
မုတ္တမဌာနေ
သာယာပေစွအေးမြေ့ချမ်း
သံလွင်မြစ်တစ်ဝှမ်း။
ရခိုင်ကမ်းမှလှိုင်းခတ်သံ
ကြားယောင်နေမိပြန်
အုန်းခြံတွေနဲ့ပင်လယ်ကမ်း
အပန်းဖြေစခန်း။
ရှမ်းရိုးမသို့တက်ခဲ့ခေါ်
အိုးစည်သံနှင့်ပျော်
လှမ်းလို့ရည်မျှော် ဟိုအမြင့်
တောင်ကြီးဟဲဟိုးထင့်။
ထိုမှတစ်ဆင့် ပုဂံမြေ
ခရီးဆက်ခဲ့ပေ
စေတီ ဂူကျောင်း အစုစု
မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု။

မုံရွာဝင်းဖေ

ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားတို့ စုပေါင်းနေထိုင်ရာ မြန်မာပြည်ရဲ့အလှကို ခံစားရင်း ကဗျာကို ရွတ်ဆိုကြရအောင်။

ကိုယ်ကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံကို ရွေးပြီး ဘယ်လိုစာစီကုံးရမလဲဆိုတာ မှတ်စု ရေးကြည့်ကြရအောင်။

ဓာတ်ပုံပါ အချက်အလက်	
ဓာတ်ပုံတွင် တွေ့မြင်ရသော အကြောင်းအရာ	
မိမိအတွေး	

မှတ်စုကို အပြန်အလှန် လဲလှယ်ဖတ်ပြီး အဖွဲ့တွင်းမှာ အကြံဉာဏ်ပေးကြရအောင်။

မိမိအတွေး	• ဦးလေးကြီးကို ကြည့်ရတာ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို ကျွမ်းကျင်ပုံရတယ်။ သူ့ကိုကြည့်ရတာ တက်တက်ကြွကြွ ရှိတဲ့ပုံပဲ။ • ဖမ်းလို့ရတဲ့ ငါးတွေကို အိမ်မှာချက်စားကြမလား၊ ငါးကို အခြောက်လှန်းမလား၊ စျေးမှာသွားပြီးရောင်းမလားဆိုတာ ကျွန်တော် တွေးကြည့်တာထက် ဦးလေးကြီးကိုယ်တိုင်က ပိုသိမယ်ထင်ပါတယ်။

မှတ်စုမှာ ရေးထားတဲ့အကြောင်းအရာတွေကို စာပိုဒ်လေးတွေအဖြစ် စီကုံးပြီး ရေးကြရအောင်။

ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း

ရာသီဥတုသာယာတဲ့ နေ့တစ်နေ့မှာ အသားညိုညို ခန္ဓာကိုယ် ပိန်ပိန်ပါးပါးနဲ့ ဦးလေးကြီးတစ်ယောက် ငါးဖမ်းဖို့ လှေကလေးနဲ့ ထွက်လာခဲ့တယ်။ လှေပေါ်မှာ ငါးတွေထည့်ဖို့ တောင်းကလေးတစ်လုံးလဲပါတယ်။ ပိုက်ကွန်ကိုတော့ လှမ်းပစ်နေတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ပိုက်ကွန်ရေပေါ် ကျပြီး ပြန်းခနဲ ထွက်ပေါ်လာတဲ့ အသံကိုလဲ ကြားလိုက်ရတယ်။ ဦးလေးကြီးက အပြာရောင်အကျီလက်ရှည်နဲ့ အစိမ်းရောင်ပါရှိတဲ့ ဘောင်းဘီတိုကို ဝတ်ဆင်ထားပြီး ခမောက်ကိုလဲ ဆောင်းထားတယ်။ သူ့ရဲ့ကိုယ်မှာတော့ ရေတွေစိုလို့ပေါ့။

ရေပြင်ကိုကြည့်ရတာ စိမ်းပြီး ကြည်လင်နေပုံရတယ်။ ရေစီးသံ တိုးတိုးလေးလဲ ကြားနေရမယ်လို့ထင်တယ်။ အေးချမ်းတဲ့ မြင်ကွင်းလေးပါပဲ။ အေးမြတဲ့လေကိုရှူလိုက်ရတော့ ခန္ဓာကိုယ်က ပေါ့ပါးလန်းဆန်းသွားမှာပါပဲ။ လှေတချို့ကမ်းစပ်မှာ ကပ်ထားတာကိုလဲ တွေ့ရတယ်။ ပြီးတော့ ဦးလေးကြီးကိုကြည့်ရတာ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို ကျွမ်းကျင်ပုံရတယ်။ သူ့ကိုကြည့်ရတာ တက်တက်ကြွကြွ ရှိတဲ့ပုံပဲ။ ကမ်းထိပ်မှာ စိမ်းစိမ်းစိုစိုနဲ့ သစ်ပင်ကြီးတွေ ရှိတဲ့အတွက် အရိပ်လဲရတယ်။ တချို့သစ်ပင်တွေက တောင်နံရံမှာ ကပ်ပြီးပေါက်နေကြတယ်။

ငါးဖမ်းနေတဲ့ ဦးလေးကြီးကတော့ ဘယ်အချိန်ထိ ငါးတွေကိုဖမ်းနေမလဲဆိုတာ မသိနိုင်ပါဘူး။ ဖမ်းလို့ရတဲ့ ငါးတွေကို အိမ်မှာ ချက်စားမလား၊ အခြောက်လှန်းမလား၊ စျေးမှာသွားပြီး ရောင်းမလားဆိုတာ ကျွန်တော်တွေးကြည့်တာထက် ဦးလေးကြီး ကိုယ်တိုင်က ပိုသိမယ် ထင်ပါတယ်။

စာပိုဒ်ထဲမှာပါတဲ့ ကလေးတို့နှစ်သက်တဲ့ စာကြောင်းလေးတွေကို မှည်းသားရမယ်။ အဲဒီစာကြောင်းလေးတွေက ဓာတ်ပုံရဲ့ ဘယ်နေရာကို ညွှန်းသလဲဆိုတာ တွေးကြည့်ကြမယ်။ ကလေးတို့ဆိုရင်ရော ဘယ်လိုဖြည့်ပြီးရေးမလဲ

သင်ခန်းစာ ၂၆ ဓာတ်ပုံကြည့်ပြီး စာစီစာကုံးရေးကြမယ်

မြင်ကွင်းပုံက ဘယ်လိုပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေ ဖြစ်နေသလဲ ဆိုတာ စာနဲ့သရုပ်ဖော်ကြည့်ကြရအောင်။ မျက်လုံးထဲမှာ မြင်တွေ့ရတဲ့ အရာတွေသာမက တခြားခံစားလို့ရတဲ့ ခံစားချက်မျိုးတွေကိုလဲ ရေးကြည့်ရမယ်နော်

ကောင်းခန့်ဝေကတော့ ဓာတ်ပုံလေးကိုကြည့်ပြီး ဓာတ်ပုံထဲမှာတွေ့ရတဲ့အကြောင်းအရာနဲ့ သူ့ရဲ့အတွေးကို မှတ်စုရေးထားတယ်။

ဆာဇေ

ဓာတ်ပုံပါ အချက်အလက်	ဦးလေးကြီး၊ အဝတ်အစားအပြင်အဆင်၊ လှေမျှား၊ ငါးဖမ်းပိုက်၊ တောင်း၊ သစ်ပင်များ၊ အိမ်များ၊ ခမောက်၊ ရေပြင်၊ တောင်
ဓာတ်ပုံတွင် တွေ့မြင်ရသော အကြောင်းအရာ	• အသားညိုညို ခန္ဓာကိုယ် ဝိန်ဝိန်ပါးပါးနဲ့ လူကြီးတစ်ယောက် ငါးဖမ်းဖို့အတွက် လှေကလေးနဲ့ ထွက်လာခဲ့တယ်။ • ဦးလေးကြီးက ဘောင်းဘီတို၊ အင်္ကျီလက်ရှည်နဲ့ ခမောက်ကို ဆောင်းထားတာ တွေ့ရတယ်။ • အေးမြတဲ့လေကိုရှူလိုက်ရတော့ ခန္ဓာကိုယ်က ပေါ့ပါးလန်းဆန်းသွားတယ်နဲ့ တူတယ်။ • ပိုက်ကွန်ကိုတော့ ငါးဖမ်းဖို့ ပစ်နေတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ပိုက်ကွန်ရေပေါ် ကျပြီး ငြိန်းခနဲ ထွက်ပေါ်လာတဲ့ အသံကိုလဲ ကြားရမယ်ထင်တယ်။ • ရေပြင်ကို ကြည့်ရတာ စိမ်းနေပြီး ကြည်လင်နေတဲ့ပုံရတယ်။ ရေစီးသဲတိုးတိုးလေးလဲ ကြားနေရမယ်လို့ထင်တယ်။ အေးချမ်းတဲ့ မြင်ကွင်းလေးပဲ။

ကလေးတို့ကိုယ်တိုင်ဆွေးနွေးကြရအောင်။

ပြင်ဆင်ခြင်းအဆင့်

ပြင်ဆင်ခြင်းအဆင့်

၁။ ခေါင်းစဉ်အလိုက် ပြောကြားမဲ့အကြောင်းပြချက်တွေကို အဖွဲ့ထဲမှာ စဉ်းစားကြည့်ပါ။

၂။ အများနားလည် လက်ခံနိုင်တဲ့ အကြောင်းပြချက် ၃၊ ၄ ချက်ကို အဖွဲ့ထဲမှာ ရွေးချယ်ပါ။

၃။ ဘယ်လို ပြန်ပြောရမလဲဆိုတာကို အဖွဲ့ဝင်တွေက တာဝန်ခွဲယူပြီး စဉ်းစားပါ။

၄။ မေးလာနိုင်တဲ့ မေးခွန်းတွေကိုလဲ စဉ်းစားထားပါ။

၅။ အဖွဲ့တွင်း ဆွေးနွေးပြောကြားပါ။

ဆွေးနွေးပြောကြားခြင်း

၁။ အဖွဲ့ ၁ ဆွေးနွေးမည်။

၂။ အဖွဲ့ ၂ မေးခွန်းမေးမည်။

၃။ အဖွဲ့ ၂ ဆွေးနွေးမည်။ တင်သွင်းမည်။

၄။ အဖွဲ့ ၁ မေးခွန်းမေးမည်။

၅။ နားထောင်သူများက အဆုံးအဖြတ်ပေးမည်။

၆။ အဖွဲ့အသီးသီးအပေါ် ထောက်ခံသောအချက်၊ မထောက်ခံသောအချက်ကို ပြောကြားမည်။

၇။ အဖွဲ့ ၁ နှင့် အဖွဲ့ ၂ တို့ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်မည်။

ကိုယ်ပြောတာကိုသာ အမှန်လို့ မသတ်မှတ်ဘဲ တစ်ဖက်နဲ့တစ်ဖက် ဟော်ဟော်ရွှင်ရွှင် ဆွေးနွေးကြရအောင်။

ဆောင်းရာသီသည် နွေရာသီထက် ပိုမျှော်ရွှင်ဖွယ်ကောင်းသည်။

ဘောလုံးပွဲနှင့် ထုပ်ဆီးတိုးပွဲ မည်သည်ကပိုမျှ ကြည့်ကောင်းသနည်း။

အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်ကို မွေးမည်ဆိုပါက ခွေးနှင့်ကြောင် မည်သည်ကို မွေးမြူမည်နည်း။

ကော်ဆစ်

၁။ ချင်း - အရသာ ပူစပ်သော အမြစ်တက်ရှိသည့် အပင်ငယ်တစ်မျိုး။
၂။ ပဲ့ကိုင် - ယောက်မကို လိုရာရောက်အောင် ထိန်းပေးသူ။
၃။ ချွေးနဲ့စာ - ပင်ပန်းစွာ လုပ်ကိုင် ရှာဖွေရရှိသော ပစ္စည်း။
၄။ သင်္ဘာ - အပေါင်းအသင်း။

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွဲ့ပြပါ။

မြင်မြင်ဆိုင်ဆိုင်၊ စုစည်းညီညွတ်မှု၊ အားစိုက်အင်စိုက်၊ မြိန်ရေရှက်ရေ၊ ဓလေ့

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ တပို့တွဲလဟု ခေါ်ဆိုရခြင်းကို ဖော်ပြပါ။
၂။ ထမနဲ့တွင် ပါဝင်သော ပစ္စည်းများကို ဖော်ပြပါ။
၃။ ထမနဲ့ပွဲဆိုသည်မှာ မည်သို့လုပ်ဆောင်ရသော ပွဲမျိုးဖြစ်သနည်း။ သင်ခန်းစာပါ အကြောင်းအရာများကို လေ့လာပြီး ရေးသားပါ။
၄။ ထမနဲ့ကျက်နပ်သွားပါက မည်သို့လျှာဒါန်းလေ့ရှိကြသနည်း။
၅။ ထမနဲ့ကောင်းဖြစ်လာစေရန် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်များကို သင်သိသမျှရေးပါ။
၆။ သင်ခန်းစာရှိ စာပိုဒ်အသီးသီးတွင် မည်သည့်အကြောင်းအရာများ ရေးသားထားကြောင်း လေ့လာပြီး စာတစ်ပိုဒ်ချင်းစီကို သက်ဆိုင်ရာခေါင်းစဉ်ငယ်များရေးပါ။
၇။ ထမနဲ့ပွဲအကြောင်းလေ့လာပြီး ဇယားကိုဖြည့်ပါ။

စဉ်	အကြောင်းအရာ	ဖြေဆိုရမည့်အချက်
၁	ပါဝင်သောပစ္စည်း	
၂	ပြုလုပ်ပုံ အဆင့်ဆင့်	
၄	သတိပြုရမည့်အချက်	

၈။ မိမိဒေသ၏ ထမနဲ့ပြုလုပ်ပုံ သို့မဟုတ် မိမိဒေသရှိ ပွဲတော်တွင် ပြုလုပ်သော အစားအစာတစ်ခု အကြောင်းကိုရေးသားပါ။

တပ္ဆိုတွဲလ၏ ဆေးဖက်ဝင်အစာအာဟာရဟု မြန်မာတို့ အစဉ်အလာယူဆကြသော ရိုးရာမြန်မာ အစားအစာမုန့်ဖြစ်သည်။ ထမနဲသည် အချိုးအစားညီပါမှ အရသာရှိသလို ထိုးသူ၊ နှပ်သူ၊ နဲ့သူ ကျွမ်းကျင်ပါမှ စားကောင်းသည့် အာဟာရဖြစ်လာသည်။ မိမိတို့ ချွေးနဲ့စာနှင့် လုပ်အားတို့ကို စုစည်းအသုံးချခြင်းဖြင့် အဆင်း၊ အနံ့၊ အရသာနှင့် ပြည့်စုံသောထမနဲကို ရရှိနိုင်ပါသည်။

ထမနဲထိုးခြင်းသည် စုပေါင်းဆောင်ရွက်မှ အောင်မြင်သောလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ တစ်ဦးချင်း ဖြစ်စေ၊ မိသားစုလိုက်ဖြစ်စေ၊ ရပ်ရွာ ကျောင်း အလုပ်ဌာနအလိုက်ဖြစ်စေ၊ အိုးစည်ဝုံမောင်း အကအခုန်များဖြင့် စုပေါင်းကျင်းပလေ့ရှိကြသည်။ ထမနဲထိုးခြင်းသည် တစ်ဦးကောင်း တစ်ယောက်ကောင်းနှင့် လုပ်၍မရ။ အများနှင့် စုပေါင်း ဆောင်ရွက်ရသော လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ကောက်ညှင်း သန့်စင်ပြုတီးခြင်း၊ ရေစိမ်ခြင်းမှစ၍ ထမနဲဖြစ်သည်အထိ တစ်ဦးချင်းစီ တာဝန်ကျေရသကဲ့သို့ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အပေးအယူမျှမျှဖြင့် စုပေါင်းဆောင်ရွက်မှသာ အောင်မြင်သော လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ မြန်မာတို့၏စုစည်းညီညွတ်မှုနှင့် လက်ရည်တစ်ပြင်တည်း စိတ်ဓာတ်ကို ဖော်ပြနိုင်သော ပွဲတော်ဖြစ်သည်။

ထမနဲတစ်ဒယ်ထိုးလျှင် အားကောင်းမောင်းသန် လူအနည်းဆုံး ၃ ဦးပါရသည်။ ဦးစွာ မိုးပြဒယ်တွင် ဆီထည့်ပြီး ချင်းကို ဆီသတ်ရသည်။ ချင်းနဲ့သင်းလာသောအခါ ရေစိမ်ထားသော ကောက်ညှင်းနှင့် ရေထည့်ပြီး ယောက်မကြီး ၂ လက်ဖြင့် မွှေရ ထိုးရသည်။ ဖိုပေါ်တွင် ထမနဲများပျော့ပျောင်း၍ အနေတော်ဖြစ်လာလျှင် မိုးပြဒယ်ကို ဖိုပေါ်မှချ၍ မြေပဲ၊ အုန်းသီး၊ နှမ်း၊ ဆား စသည်တို့ကို တစ်ခုချင်းထည့်ပြီး အားလုံးသမသွားအောင် အားစိုက်အင်စိုက် ထိုးရ မွှေရ နဲ့ရသည်။ ယောက်မကိုင် ၂ ယောက်က ထိုးနေစဉ် ပဲ့ကိုင်ဟုခေါ်သူတစ်ဦးက ယောက်မ အရင်းမှ စုံကိုင်၍ ကြိတ်ပေး နယ်ပေး ခြေပေးရသည်။ မိုးပြတစ်ဒယ်တွင် ထို ၃ ဦး သာမက အခြား လေး ငါး ဆယ်ဦးခန့်ကလည်း ဝိုင်းဝန်းကူညီရသည်။ စုပေါင်းထိုးပေးရသည်။ တစ်ဦး ညောင်းလျှင် အခြားတစ်ဦး၊ တစ်ဖွဲ့ပင်ပန်းလျှင် အခြားတစ်ဖွဲ့က ဝိုင်းဝန်းထိုးပေး နဲ့ပေးရသည်။

ထမနဲကျက်နပ်သွားသည့်အခါ စေတီ၊ ပုထိုး၊ ဘုရားတို့တွင် ဦးစွာကပ်လှူလေ့ရှိသည်။ ရဟန်းသာမဏေများကိုလည်း ဆက်ကပ်ကြပါသည်။ မိဘဘိုးဘွား၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ မိတ်ဆွေ သင်္ဂဟ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းနှင့်အိမ်နီးချင်းတို့ကို ကျွေးမွေးဝေငှလှူဒါန်းလေ့ရှိကြပါသည်။ ဝိုင်းဖွဲ့ကာ မြို့ရေ ရွှာရေ တဖျော်တပါး စားကြပါသည်။ အရသာမှာ ဆိမ့်နေပါသည်။ စင်စစ်ထမနဲပွဲသည် အလှူရေစက် လက်နှင့်မကွာ မြှုတတ်ကြသော မြန်မာတို့၏ ချစ်စရာမလေ့ပွဲတော် တစ်ခုဖြစ်သည်။

ဆောင်းနှောင်းရာသီ နွေဦးအကြို၏ ချမ်းမြေ့သာယာလှသော တပ္ပိတွဲလတွင် ဆင်နွှဲကြသော ထမနဲပွဲသည် မြန်မာတို့ အစဉ်ထာဝရ ဆင်နွှဲနေကြမည့်ရာသီပွဲတော် တစ်ရပ်ပင်ဖြစ်ပါတော့သည်။

သင်ခန်းစာ ၂၈ ထမနဲပွဲ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆယ့်နှစ်လရာသီအလိုက် ပွဲတော်များကျင်းပလေ့ရှိပါသည်။ တပို့တွဲလတွင် ကျင်းပသော ထမနဲပွဲတော်နှင့် ထမနဲထိုးပုံအကြောင်းကို လေ့လာကြပါမည်။

တပို့တွဲလသည် ဆောင်းရာသီ၏နောက်ဆုံးလဖြစ်၍ ညတာရှည်လျက် အအေးပိုကဲ တတ်သည်။ ထန်းဖူးထန်းခိုင်များ ဖူးပွင့်တွဲကျသောကာလဖြစ်၍ ထန်းပို့တွဲမှ တပို့တွဲဟု ခေါ်ဆို လာကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဤရာသီတွင် ပေါက်ပန်း၊ လဲပန်းတို့သည် ရဲရဲနီအောင်ပွင့်ကြသည်။ မြောက်လေတိုက်ခတ်ချိန်၊ ရော်ရွက်ကြွေချိန်၊ နှင်းရည်တို့စိုရွှဲချိန်၊ ဆက်ရက်စသော ကျေးငှက်တို့ မြူးထူးချိန်ဖြစ်သည်။ ကောက်ကြီးစပါးတို့ ရိတ်သိမ်းနယ်လှေပြီးစ ကောက်ဦးပေါ်စကာလ ဖြစ်သည်။ ထမနဲပွဲသည် ကောက်ဦးပေါ်စတွင် ဆင်နွဲကြသော ကောက်သစ်စားပွဲတော်တစ်မျိုးပင် ဖြစ်သည်။ ထိုတပို့တွဲလ၏ရာသီပွဲတော်မှာ ထမနဲပွဲဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့အပြားတွင် ထမနဲ ထိုးပွဲများ မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် ကျင်းပကြသည်။

ဆီနှင့်အိနေသော ထမနဲသည် သဘာဝအရ အပူစာဖြစ်သည်။ အပူဓာတ်ကို အားပေးသော ကောက်ညှင်း၊ ချင်း၊ ဆီ ၊ အုန်းသီးဆန်၊ မြေပဲ၊ နွမ်း၊ ဆား စသည်တို့ကို ရောစပ်၍ သမအောင် နှဲထားသော အစာအာဟာရ တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ ချမ်းအေးသော လရာသီနှင့် လိုက်ဖက်သော

သင်ခန်းစာ ၂၇ ရေးတော့အမှန် ဖတ်တော့အသံ

ရေးတော့အမှန် ဖတ်တော့အသံ ဆိုတာ စာရေးတဲ့အခါမှာ သတ်မှတ်ထားတဲ့ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံအတိုင်း ရေးချိပ်ပြီး အများသုံး အသံထွက်အတိုင်း ဖတ်ရပြောရတာမျိုးဖြစ်တယ်

ပေးထားတဲ့ စကားလုံးတွေကို အသံထွက်ပြီး တော်ကြည့်ကြရအောင်။

သာဓက

- ရန်ကုန်
- ကန်စွန်းရွက်
- ပန်းကန်
- ပညာ
- ခဲတံ
- ခုတင်

- ယန်ဂုန်
- ဂွန်းယွက်
- ဗဂန်
- ဖျင်ညာ
- ခဲဒန်
- ဂဒင်

ကလေးတို့ကိုယ်တိုင်လဲ နေ့စဉ်သုံး ပြောစကားတွေထဲမှာ အခုလို အရေးနဲ့အသံထွက် ကွဲပြားတဲ့ စကားလုံးလေးတွေကို ရှာပြီး ပြောကြည့်ကြရအောင်

နှတ်စုကို အခြေခံပြီး အတွေးကို သရုပ်ဖော်ရေးကြည့်ကြရအောင်။

၂။ ကြီးသူကိုရိုသေ၊ ရွယ်တူကိုလေးစား၊ ငယ်သူကိုသနား

ကိုယ့်ထက်အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သူတိုင်းကို ရိုသေရန်၊ ကိုယ်နှင့်ရွယ်တူသူတိုင်းကို လေးစားမှုရှိရန်နှင့် ကိုယ့်ထက်ငယ်ရွယ်သူများကို သနားကြင်နာ စိတ်ထား၍ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရန် ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

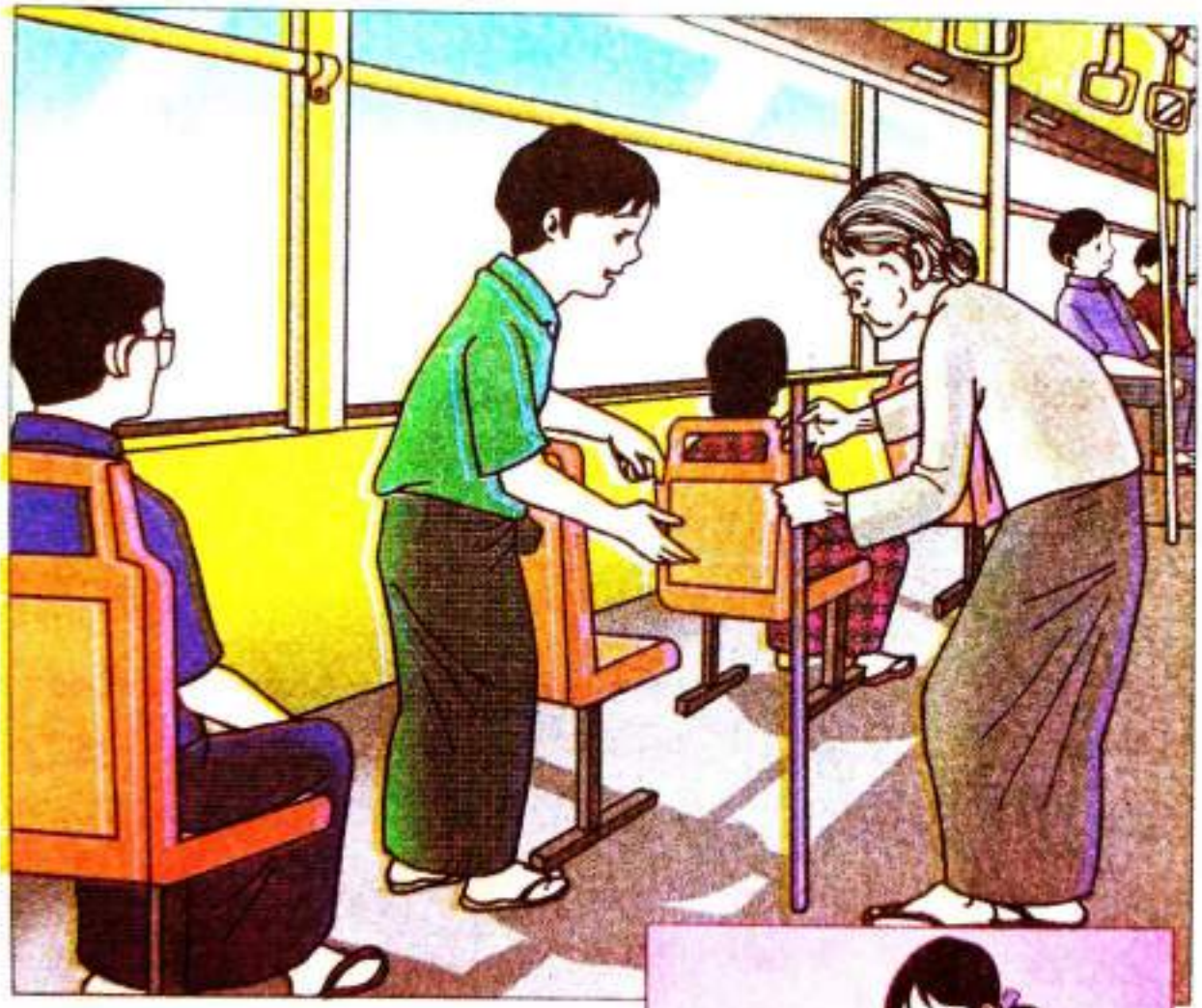

စဉ်းစားကြရအောင်

- ကြီးသူ၊ ရွယ်တူနှင့် ငယ်သူတို့အပေါ် ထားရှိရမဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပုံကို စဉ်းစားကြည့်ကြမယ်။
- မိမိက အမှားလုပ်မိပါက မိမိထက် ကြီးသူ၊ မိမိနှင့်ရွယ်တူ၊ မိမိထက် ငယ်သူတို့ကို ဘယ်လိုတောင်းပန်မလဲ။
- မိမိထက်ကြီးသူ၊ မိမိနှင့်ရွယ်တူ၊ မိမိထက်ငယ်သူတို့ကို ကျေးလူးတင်ကြောင်း ပြောလိုပါက ဘယ်လိုပြောမလဲ။

သင်ခန်းစာ ၃၀ ဆိုရိုးစကား

ဆိုရိုးဆိုတာ ရှေးအစဉ်အဆက်ကတည်းက လူအများပြောဆိုသုံးနှုန်းခဲ့ကြတဲ့ မှတ်သားလိုက်နာဖွယ်ရာ စကားစုဖြစ်တယ်။
စကားပုံနဲ့ဆိုရိုးရဲ့ ခြားနားချက်ကတော့ စကားပုံက ပုံခိုင်းပြောဆိုရေးသားတဲ့နေရာမှာ အသုံးပြုပြီး ဆိုရိုးကတော့ အစဉ်အလာ မှတ်သားဖွယ်ရာတွေကို ဆိုရိုးပြုပြောဆိုရေးသားတဲ့အခါ သုံးရတာမျိုးဖြစ်တယ်

ထင်ရှားတဲ့ဆိုရိုးတချို့ကို လေ့လာကြည့်ကြရအောင်။

၁။ ပညာရဲရင့်ပွဲလယ်တင့်

အတတ်ပညာကို ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ထားသောသူသည် ပရိသတ်များအလယ်တွင် ရဲရဲရင့်ရင့်ပြောဆိုနိုင်၍ တင့်တယ်စွာ နေထိုင်နိုင်ကြောင်း ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။

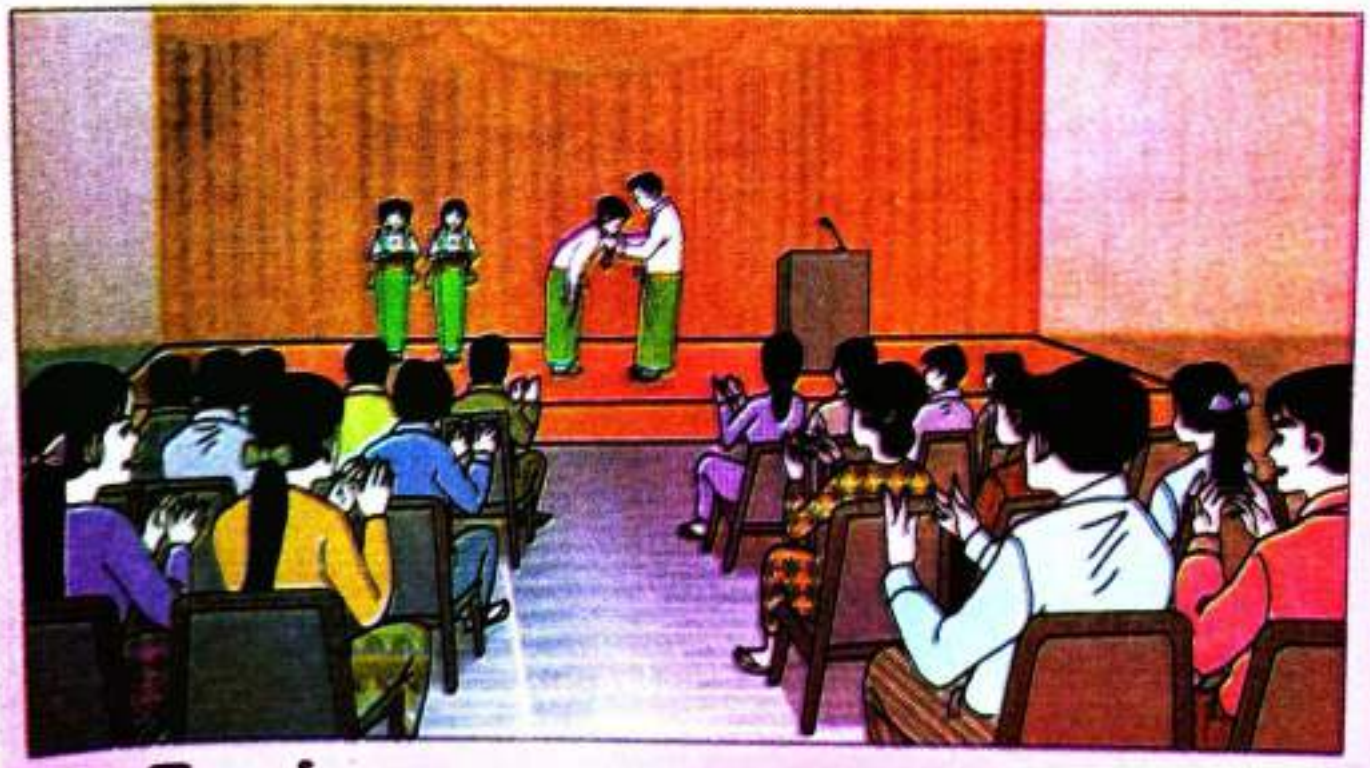

ဥပမာကြည့်ရအောင်

- ပညာကိုကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်စွာ တတ်မြောက်ထားပါက မည်သို့သော အကျိုးကျေးဇူးတွေ ရရှိနိုင်မယ် ထင်သလဲ။
- ပညာကို ကျွမ်းကျင်စွာမတတ်မြောက်ဘဲ လူပုံအလယ်ရောက်သွားပါက ဘယ်လို အဖြစ်မျိုးနဲ့ ကြုံတွေ့နိုင်မယ် ထင်သလဲ။

၂၉။ မိမိနှစ်သက်သော အစားအစာပြုလုပ်နည်း

- ကိုယ်ကြိုက်တဲ့မုန့်လုပ်နည်းအကြောင်းကို ရေးတဲ့အခါ နိဒါန်း၊ စာကိုယ်၊ နိဂုံး ဆိုပြီး စာပိုဒ်သုံးပိုဒ်ပါအောင်ရေးရမယ်။
- နိဒါန်းမှာဆိုရင် မိမိကိုယ်ကိုယ် မိတ်ဆက်တာနဲ့ စားသုံးမဲ့ လူဦးရေကို ထည့်ပေးရမယ်။
- စာကိုယ်ပိုင်းမှာ ပါဝင်ပစ္စည်းတွေနဲ့ ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို ရေးရမယ်။
- နိဂုံးမှာဆိုရင် ကိုယ့်ရဲ့ထင်မြင်ချက်နဲ့ ခံစားချက်ကို ရေးပေးရမယ်။
- ကိုယ်ကြိုက်တဲ့ အစားအစာပြုလုပ်နည်းအကြောင်းမရေးခင် နမူနာပေးထားတဲ့ ပြုလုပ်နည်းကို သေသေချာချာ ဖတ်ကြည့်ရမယ်။
- ဖတ်တဲ့အခါ ပါဝင်ပစ္စည်းတွေရဲ့ ပမာဏကို သတိထားပြီးဖတ်ကြည့်ရမယ်။

မှတ်လာခဲ့တဲ့ မုန့်ပြုလုပ်နည်း အဆင့်ဆင့်ကို ရေးကြည့်ကြရအောင်။

ရေးသားထားတဲ့ မုန့်ပြုလုပ်နည်း အဆင့်ဆင့်ကို နှစ်ယောက်တစ်တွဲ ပြောကြည့်ကြမယ်။

- ကိုယ်ကြိုက်တဲ့ မုန့်အကြောင်းကို မပြောခင် အဲဒီမုန့်မှာ ပါဝင်တဲ့ ပစ္စည်းတွေကို သိထားရမယ်။
- ကိုယ်လုပ်မဲ့ မုန့်ပမာဏပေါ်မူတည်ပြီး ပါဝင်ပစ္စည်းတွေရဲ့ ပမာဏလဲ အချိုးကျ ပြောင်းလဲနိုင်တယ်။
- မုန့်လုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို ရှင်းပြနိုင်အောင် အိမ်က လူကြီး မိဘတွေကို မေးပြီး မှတ်လာ လို့ရတယ်။
- သူငယ်ချင်းပြောတဲ့ မုန့်လုပ်နည်းကို နားထောင်ပြီး ကိုယ်သိထားတဲ့ အကြောင်းကိုလဲ ဖြည့်စွက် အကြံပေးလို့ရတယ်။
- နမူနာပေးထားတဲ့ မုန့်လုပ်နည်းအကြောင်းကို ဖတ်တဲ့အခါ ပါဝင်တဲ့ပစ္စည်းတွေရဲ့ ပမာဏကို သတိထားပြီး ဖတ်ရမယ်။

ကျွန်မနာမည်ကတော့ မေမြတ်နိုးဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မက မုန့်လက်ကောက်ကြော် ကြိုက်တယ်။ ဒါကြောင့် မုန့်လက်ကောက်ကြော် ၁၀ ယောက်စာအတွက် ဘယ်လို လုပ်ရမလဲဆိုတဲ့ ပြုလုပ်နည်းအဆင့်ဆင့်ကို ပြောပြချင်ပါတယ်။

မုန့်လက်ကောက်ကြော်မှာ ကောက်ညှင်းဆန်၊ ဆန်၊ ထန်းလျက်၊ ဆီ၊ ဆားနဲ့ ရေတို့ပါတယ်။ ပထမဦးစွာ ကောက်ညှင်းဆန် နို့ဆီဘူး ၃ လုံး နဲ့ ဆန် နို့ဆီဘူး ၁ လုံးလောက်ကို အချိုးကျရောပြီး ၁ ည ရေစိမ်ရပါမယ်။ ပြီးရင် မုန့်နှစ်ရအောင် ဆန်ကို ကြိတ်ဆုံနဲ့ ကြိတ်ရပါမယ်။ အဲဒီနောက် မုန့်နှစ်ကို အဝတ်အိတ်တစ်ခုနဲ့ထည့်ပြီး ငရုတ်ဆုံ ဒါမှမဟုတ် ကျောက်ဖျဉ်နဲ့ဖိကာ ရေစစ်ထားရပါမယ်။ ရေစစ်သွားတဲ့အခါ အဲဒီမုန့်နှစ်တွေကို ဆားအနည်းငယ်လောက်ဖြူးပြီး နယ်ပေးရပါမယ်။ အဲဒီနောက် ပျော့သွားတဲ့ မုန့်နှစ်တွေကို မုန့်လက်ကောက်တစ်ခုစာ မုန့်အလုံးလေးတွေဖြစ်အောင် လုံးထားရပါမယ်။ ပြီးရင် မုန့်လုံးလေးတွေကို တစ်လုံးစီယူပြီး အရှည်လေးဖြစ်အောင် လက်နှစ်ဖက်နဲ့ လှိမ့်ကာ ထိပ်ချင်းဆက်ပြီး အဝိုင်းခွေလေးဖြစ်အောင် လုပ်ထားရပါမယ်။ အဲဒီနောက် မုန့်နှစ် အဝိုင်းခွေလေးတွေကို ဒယ်အိုးထဲမှာ ဆီနဲ့ကြော်ရပါမယ်။ ကြော်တဲ့အခါ ဒယ်အိုးပြည့်တဲ့အထိ မုန့်နှစ်ခွေလေးတွေကို ထည့်ကြော်နိုင်ပါတယ်။ တစ်ဖက်က အနီရောင်ဖြစ်လာရင် ဝါးတုတ်ချွန်လေးနဲ့ တစ်ဖက်ကိုလှန်ပေးပါမယ်။ အကျက်ညီတဲ့အခါ ဆယ်ယူပြီး ဆီစစ်ထားရပါမယ်။ ထန်းလျက်ခဲ ၂၀ ကျပ်သားလောက်ကို ဆားအနည်းငယ်၊ ရေ ၃ ဖန်ခွက် လောက်နဲ့ ကျိုပြီး အရည်ပျော်လာတဲ့အခါ အဝတ်စနဲ့ စစ်ရပါမယ်။ စစ်ပြီးသား ထန်းလျက်ရည်ကို ခပ်ပျစ်ပျစ်ဖြစ်အောင် ထပ်ကျိုလိုက်ရင် ထန်းလျက်ရည်ချိုချိုလေး ရလာမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဆီစစ်သွားတဲ့ မုန့်လက်ကောက်ကြော် ကြွပ်ကြွပ်မွမွလေးကို ထန်းလျက်ရည်နဲ့တို့ပြီး စားသုံးနိုင်ပါတယ်။ ပူပူနွေးနွေး မုန့်လက်ကောက်ကြော်လေးကို ထန်းလျက်ရည်ချိုချိုလေးနဲ့ တို့စားလိုက်တဲ့အခါ သိပ်ကို အရသာရှိသွားတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ကျွန်မက မုန့်လက်ကောက်ကြော်ကို ကြိုက်ပါတယ်။

သင်ခန်းစာ ၂၉ မိမိနှစ်သက်သော အစားအစာပြုလုပ်နည်း

ကိုယ်နှစ်သက်တဲ့ အစားအစာပြုလုပ်နည်းအကြောင်းကို ပြောကြရအောင်။

မေမြတ်နိုးက သူကြိုက်တဲ့မုန့်ပြုလုပ်နည်း အဆင့်ဆင့်ကို သူငယ်ချင်းတွေကို ပြောပြတယ်

သူငယ်ချင်းတို့ရေ ငါက မုန့်လက်ကောက်ကို ကြိုက်တယ်။ အဲဒီမုန့်မှာ ဘယ်လိုပစ္စည်းမျိုးတွေ ပါဝင်တယ်ဆိုတာ အရင်ဆုံးပြောပြမယ်

ပါဝင်သောပစ္စည်းများ

- ကောက်ညှင်းဆန်

- ဆန်

- ထန်းလျက်

- ဆီ

- ဆား

- ရေ

ဒါကတော့ လူ ၁၀ ယောက်စာ အတွက် မုန့်လက်ကောက်ကြော်တဲ့ အခါ ပါဝင်ရမဲ့ပစ္စည်းတွေရဲ့ ပမာဏဖြစ်တယ်

* နမူနာအနေဖြင့် ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

ရွှင်ပွဲများ စည်ကားသည်။ နှစ်ဆန်းတစ်ရက်နေ့ကွင်မှ နှစ်ဦးမင်္ဂလာ ကောင်းမှုကုသိုလ်ဒါနပွဲများ ကိုသာ ပြုလုပ်ကြသည်။

"အရင်ရက်တွေကလဲ တစ်နေကုန်၊ တစ်နေခန်း ကစားခဲ့ပြီပဲကွာ။ ခုမနက်တော့ ရေကစားမသွားပါနဲ့ဗုံး။ အဖေနဲ့ ပဲရှည်သီးပင် စိုက်ရအောင်နော်"

"ဟာ. . . အဖေကလဲဗျာ၊ ပဲရှည်သီးပင်စိုက်တာပဲ၊ နောက်နေ့မှစိုက်လဲ ဖြစ်ပါတယ်"

"မဖြစ်ဘူးကွာ၊ ဒီနေ့ အတက်နေ့မှာ အခါယူပြီး စိုက်ရမယ်"

အတက်နေ့တွင် စားပင်စိုက်သည်မှာ အေးထွန်းတို့ရွာ၏ ဓလေ့တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ တို့ကြောင့် အတက်နေ့တွင် အိမ်တိုင်း၌ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် စားပင်များကို စိုက်ကြသည်။

အေးထွန်းသည် သူ့ဖခင်၏စကားကို မလွန်ဆန်ရဲ၊ တို့ကြောင့် သူ့လက်ထဲမှ ရေဖလားကို အောက်သို့ပြန်ချလိုက်ရသည်။ ဖခင်နှင့်အတူ ပဲရှည်သီးပင်စိုက်ရပေတော့မည်။ အေးထွန်းတို့ ရွာတွင် ပဲလင်းမြွေသီးကို ပဲရှည်သီးဟု ခေါ်ကြသည်။ မြွေကို အကောင်ရှည်ဟု ခေါ်သကဲ့သို့ ပဲလင်းမြွေသီးကို ပဲရှည်သီးဟု ခေါ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

အေးထွန်းတို့အိမ်၏ နောက်ဘက်၌ မြေကွက်လပ်က ကျယ်နေသည်။ ထိုမြေကွက်လပ်ကို သကြော်မတိုင်မီကတည်းက မြေဆွ၊ မြေနှပ်ထားသည်။ ထိုမြေကွက်ထဲသို့ အေးထွန်းတို့ သားအဖ ရောက်လာခဲ့ပေပြီ။

ဖခင်ကြီး အဆင်သင့်လုပ်ထားသောမြေဘောင်များပေါ်တွင် ပဲရှည်သီးစေ့များစိုက်နေရသည်။ အခိုန်သိပ်မကြာဘဲ စိုက်ပြီးခဲ့လေသည်။ စိုက်ပြီးနေရာများသို့ ရေတစ်ခွက်စီ လောင်းပေး လိုက်ရသည်။ ပြီးမှ အိမ်ထဲသို့ ပြန်ဝင်ခဲ့ကြသည်။

"ရေကစားဖို့ အခိုန်ရသေးတယ်ကွ။ ရေကစားသွားလိုက်ပါဗုံး။ မင်းစိုက်တဲ့ ပဲရှည်သီးပင် တွေက မင်းအတွက် အကိုးပေးမှာပါကွာ"ဟု ဖခင်ကြီးက ရေကစားဖို့သွားခွင့်ပေးလိုက်သည်။

အေးထွန်းသည် ရေဖလားကိုဆွဲပြီး ရေသာဘင်မကျွတ်ဆီသို့ ပြေးသွားလေတော့သည်။

ရေကစားနေသော သူငယ်ချင်းကို တွေ့ရသည်။ အေးထွန်းလည်း ဝင်ပြီး ရေကစားလေတော့၏။ သံချပ်သံ၊ တေးသံ၊ ဝိုးပတ်သံ၊ ဟိုးစည်သံ၊ ပြောင်သံ၊ နောက်သံတို့ကြားတွင် အေးထွန်းလည်း ပျော်ပြုံးနေလေပြီ။

နှစ်ဆန်းငါးရက်၊ မြောက်ရက်ကျော်တွင် သစ်ဝေမျှားမှ အကျောက်များ ပြန်ပွက်လာကြပြီ။ ညနေတိုင်း အေးထွန်းက ရေယမ်းလောင်းပေးနေရသည်။

"အဖေကလဲဗျာ. . . ဝိုးမရွာသေးဘဲနဲ့ စိုက်ယားတော့ ရေယမ်းလောင်း နေရတာပေါ့" ရေယမ်းပြီး လောင်းပေးနေရသော အေးထွန်းက ညည်းညူသည်။

"စိတ်မပျက်ပါနဲ့ကွာ၊ မကြာခင် ဝိုးရွာတော့မှာပါ။ ဝိုးရွာရင် ရေယမ်းရတော့ပါဘူး"

"ဝိုးရွာဖို့က အဝေးကြီးလိုသေးတယ်။ နေ့တိုင်း ရေယမ်းရတာက မသက်သာလှဘူး"

သင်ခန်းစာ ၃၁ အေးထွန်းနှင့် ပဲရှည်သီးပင်များ (ဝတ္ထုတို)

ရွာဦးတွင်ရှိနေသော ရေသာဘင်မဏ္ဍပ်အသံချဲ့စက်မှ သင်္ကြန်တေးသံကား မြူးကြွနေ၏။ နွေအတာပွဲ၏ အတက်နေ့ဖြစ်၍ မင်္ဂလာယူနေကြပြီ။ စတုဒိသာ ကျွေးသူတို့က ကျွေးကြ၏။ သက်ကြီးရွယ်အို အဘိုးအဘွားတို့အား ခေါင်းဆေးမင်္ဂလာပြုသူက ပြုပေးကြ၏။ ရေချိုးပေးသူတို့က ရေချိုးပေးကြ၏။ ရေသာဘင်ကို ဟော်ရွှင်စွာ ကစားနေကြသူများက ကစားနေကြ၏။

"အေးထွန်းရေ. . . ရေသာဘင် မဏ္ဍပ်ဆီကို သွားတော့မယ်ဟေ့၊ ငါသွားနှင့်တော့မယ်နော်"

သာအေးက ရေကစားသွားရန် လာခေါ်သည်။ သူ့လက်ထဲ၌ ရေခွက်တစ်လုံးနှင့် ရေပုံးတစ်ပုံးတို့ကို ကိုင်ထားသည်။

"အေး. . . အေး . . . ငါလဲ လိုက်ခဲ့မယ်ဟေ့" အေးထွန်းက ဖလားတစ်လုံးဆွဲပြီး လမ်းဘက်ကို ပြေးထွက်မည့်ဆဲဆဲ၌ "သား မောင်အေးထွန်း၊ ရေကစားသွားတော့မလို့လားကွ" ဖခင်၏ ရုတ်တရက်အမေးကြောင့် အေးထွန်းခြေလှမ်းများ တန့်သွားသည်။

"ဟုတ်တယ် အဖေ၊ ဒီနေ့တစ်ရက်တည်းပဲ ရေကစားရတော့မှာ။ သား ရေကစားသွားတော့မယ်နော်"

အေးထွန်းတို့ ရွာဝလေ့အရ သင်္ကြန်အကျနေ့၊ အကြတ်နေ့၊ အတက်နေ့များ၌သာ ဟော်ပွဲ

စဉ်းစားကြရအောင်

- ဒီဆိုရိုးကို ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးမှာ အသုံးပြုပြီး ပြောသလဲ ဆိုတာကို ပုံပြင်တိုလေး ဖန်တီးပြီး ပြောကြည့်ကြရအောင်။
- ဒီဆိုရိုးကိုသုံးတဲ့ အဖြစ်အပျက်လေးတစ်ခုကို စဉ်းစားပြီး ပြောကြရအောင်။

မိမိကိုယ်တိုင် ဖတ်ဖူးတဲ့ဆိုရိုး ဒါမှမဟုတ် လူကြီးမိဘတွေကို မေးပြီး သိလာတဲ့ဆိုရိုးတွေကို အတန်းထဲမှာ ပြောပြကြရအောင်။

ဆိုရိုး	
အဓိပ္ပာယ်	
သိရှိလာသည့်နေရာ သို့မဟုတ် ပြောကြားသူ	

၃။ သစ်ရိပ်ဝါးရိပ်ထက် ဆွေမျိုးရိပ်က ပိုအေးသည်။

သစ်ပင်၏ အရိပ်အာဝါသထက် ဆွေမျိုးအသိုင်းအဝိုင်း၏ အရိပ်အာဝါသက ပို၍ အေးမြသည်။

စဉ်းစားကြရအောင်

- ဒီဆိုရိုးကို ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးမှာ အသုံးပြုပြီး ပြောသလဲ ဆိုတာကို ပုံပြင်တိုလေး ဖန်တီးပြီး ပြောကြည့်ကြရအောင်။
- ဒီဆိုရိုးကိုသုံးတဲ့ အဖြစ်အပျက်လေးတစ်ခုကို စဉ်းစားပြီး ပြောကြရအောင်။

၄။ ဆရာကောင်းတပည့် ပန်းကောင်းပန်

ဆရာကောင်း၏ သင်ပြဆုံးမခြင်း ခံရသောကြောင့် ရှင်သန်ကြီးပြင်းလာရသော တပည့်သည် အရည်အချင်း ပြည့်ဝကာ လူပုံအလယ်၌ တင့်တယ်သည်။

စာစီစာကုံးရေးရင် ဒီလိုအချက်တွေကို အရင်ဆုံးလေ့လာကြရအောင်။

၁။ မိမိအတွေ့အကြုံ အကြားအမြင်တွေကို ပြောရမယ်။
၂။ ကိုယ်ပြောကြားထားတာတွေကို မှတ်စုရေးမှတ်ကြမယ်။
၃။ စာကိုယ်ပိုင်းကို ရေးတဲ့အခါ အချက်အလက်တွေကို အစီအစဉ်တကျ အချိတ်အဆက်မိမိ ရေးရမယ်။
၄။ အကြောင်းအရာနဲ့ လိုက်ဖက်တဲ့ အရေးအသားဖြစ်ရမယ်။ ဝါကျတွေကို တိုတိုနဲ့ ရှင်းလင်းပြေပြစ်အောင် ရေးရမယ်။
၅။ စာစီစာကုံးတစ်ပုဒ်ဖြစ်လာအောင် စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ချင်းစီကို ဆက်စပ်ရေးသားရမယ်။

ခေါင်းစဉ်တေါ်မူတည်ပြီးတော့ စာစီစာကုံးတစ်ပုဒ် တယ်လိုရေးကြယော်ဆိုတာ ဦးစားပြီး မှတ်စုရေးကြည့်ကြယော်။

ဟော်ရှင်ခဲ့သော နေ့တစ်နေ့	စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသော နေရာတစ်ခုအကြောင်း
ကျွန်တော်ချစ်သော အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်လေးအကြောင်း	အချစ်ဆုံးသူငယ်ချင်း

နိဒါန်း	
စာကိုယ်	(၁) (၂) (၃)
နိဂုံး	

ရေးထားတဲ့ စာစီစာကုံးကို နစ်ယောက်တစ်တွဲ အပြန်အလှန်တော်ပြီး အကြံဉာဏ်ပေးကြယော်။

- ခေါင်းစဉ်နဲ့ အကြောင်းအရာ ကိုက်ညီမှုရှိရဲ့လား။
- အကြောင်းအရာတွေက အစီအစဉ်တကျရှိရဲ့လား။
- အကြောင်းအရာတွေကို အချိတ်အဆက်မိမိ တင်ပြနိုင်ရဲ့လား။
- စာအရေးအသားက ရှင်းလင်းပြေပြစ်မှုရှိရဲ့လား။

အချုပ်ဆိုသော် ဖေဖေသည် ကျွန်တော်တို့ မိသားစုအပေါ်တွင် အလွန်စိတ်ရှည်ပြီး အားကိုး အားထားပြုရသော ဖခင်တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် အိမ်နီးနားချင်းများနှင့် အခြားသူများကို လည်း အမြဲအလေးထား ကူညီတတ်သောကြောင့် ဖေဖေ့ကို လွန်စွာ လေးစားချစ်ခင်မိပါသည်။

နမူနာစာစီစာကုံးကိုဖတ်ပြီး ဘယ်နေရာက နိဒါန်း၊ ဘယ်နေရာက စာကိုယ်၊ ဘယ်နေရာက နိဂုံးလဲဆိုတာ ရှာကြည့်ပါအုံး

(၁) နိဒါန်း

နိဒါန်းဆိုတာ စာစီစာကုံးပါ အကြောင်းအရာ အဖြစ်အပျက်ကို အစပျိုးမိတ်ဆက်ပေးတဲ့ စကားဖြစ်တယ်။

သာဓက ။ ။ မိသားစုဝင်များအကြောင်း၊ ချစ်ခင်ရသောအကြောင်း

(၂) စာကိုယ်

စာကိုယ်ဆိုတာ စာစီစာကုံးရဲ့ အဓိကအကြောင်းအရာတွေကို ဖော်ပြတဲ့ စာပိုဒ်တွေ ဖြစ်တယ်။

အကြောင်းပြချက် ၁ ။ ။ ပုံပန်းသွင်ပြင် ၊ စားဝတ်နေရေးအတွက် ကြိုးစားဆောင်ရွက်ပေးသူ

အကြောင်းပြချက် ၂ ။ ။ စိတ်သဘောထားကောင်းမွန်သူ၊ အခြားသူများကိုလည်း ကူညီတတ်သူ

အကြောင်းပြချက် ၃ ။ ။ အိမ်နီးနားချင်းများနှင့် သင့်တင့်အောင် ပေါင်းသင်းတတ်သူ

အကြောင်းပြချက် ၄ ။ ။ အမြဲသွန်သင်ဆုံးမတတ်သူဖြစ်ကြောင်း၊ စိတ်ရှည်ပြီး နွေးထွေးတတ်သူဖြစ်ကြောင်း

(၃) နိဂုံး

နိဂုံးဆိုတာ စာစီစာကုံးပါ အကြောင်းအရာများအားလုံးကို ခြုံငုံတင်ပြထားတဲ့ စာပိုဒ် ဖြစ်တယ်။

သာဓက ။ ။ ဖေဖေသည် ကျွန်တော်တို့အတွက် ဖခင်ကောင်းတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း

သင်ခန်းစာ ၃၂ စာစီစာကုံးရေးသားနည်းအခြေခံ

ပေးထားတဲ့ နမူနာစာစီစာကုံးကို အရင်ဆုံး ဖတ်ကြည့်ကြရအောင်။

ကျွန်တော်၏ဖေဖေ

ကျွန်တော်၏အိမ်တွင် မိသားစုဝင် ၄ ယောက်ရှိပါသည်။ ဖေဖေ၏အမည်မှာ ဦးလင်းထက်ဖြစ်၍ မေမေ၏အမည်မှာ ဒေါ်ဝင်းဝင်းမာ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ မိသားစုထဲတွင် ကျွန်တော်သည် အငယ်ဖြစ်၍ အစ်မတစ်ယောက်လည်း ရှိပါသည်။ မေမေသည် ကျွန်တော်တို့၏စားသောက်ရေးကို နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ဂရုစိုက်ပေးသော အိမ်ရှင်မကောင်း တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ ဖေဖေသည် ကိုယ်ပိုင်လယ်ယာလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ရင်း မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ကြိုးစားရုန်းကန်နေရသူဖြစ်သောကြောင့် ဖေဖေကို ပို၍ချစ်မိပါသည်။

ဖေဖေ၏ အသက်မှာ ၄၅ နှစ် ရှိပြီဖြစ်ပါသည်။ ဖေဖေသည် အသားညိုညို အရပ်ရှည်ရှည် ခန္ဓာကိုယ် တုတ်ခိုင်သူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ဖေဖေသည် ဆံပင် တိုတိုသာ ထားတတ်ပါသည်။ ထို့အပြင် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအဆင်ပြေစေရန်အတွက် အလုပ်ကြိုးစားသူလည်းဖြစ်ပါသည်။ ဖေဖေသည် နေ့စဉ်နံနက်စောစောထ၍ လယ်ထဲသို့သွားကာ အလုပ်လုပ်ပါသည်။ မိုးတွင်းကာလများတွင် မိုးကာအင်္ကျီရှည်၊ လည်ရှည်ဖိနပ်ကိုစီးပြီး ခမောက်ကိုဆောင်း၍ လယ်ထဲသို့သွားသည့်ပုံစံမှာ ကျွန်တော့်မျက်စိထဲတွင် အလွန်ကြည့်ကောင်းသည်ဟု ထင်မိပါသည်။

ထို့ပြင် ဖေဖေသည် စိတ်သဘောထားကောင်းမွန်ပြီး ရိုင်းပင်းကူညီတတ်သူလည်း ဖြစ်ပါသည်။ မိသားစုအရေးသာမက အခြားသူများ၏ အရေးကိစ္စများတွင်လည်း စေတနာထား၍ လုပ်ကိုင်ပေးတတ်ပါသည်။ အိမ်နီးနားချင်းများနှင့်လည်း သင့်တင့်အောင် ပေါင်းသင်းတတ်သူဖြစ်ပြီး ရပ်ရွာထဲတွင် အကြောင်းကိစ္စရှိလာပါက ရှေ့ဆုံးမှ ကူညီတတ်ပါသေးသည်။ ထို့ကြောင့် ဖေဖေကို ရပ်ရွာထဲရှိသူများက ချစ်ခင်ကြပါသည်။

ဖေဖေသည် အလုပ်မည်မျှပင် ပင်ပန်းသော်လည်း မိသားစုကို အချိန်ပေးတတ်ပါသည်။ မိုးရွာသောနေ့များတွင် ကျွန်တော်နှင့် မမကို လက်မှတွဲကာ ကျောင်းဆင်းအပြန် လာကြိုတတ်ပါသေးသည်။ ကျောင်းဝိတ်ရက်များ၌ လယ်ထဲမှယူလာသော ရွှံ့စေးများဖြင့် နွားရုပ်ကလေးများ၊ ကျွဲရုပ်ကလေးများ၊ အိုးပုတ်ကလေးများကိုလည်း ကျွန်တော်တို့မောင်နှမ နှစ်ယောက်အတွက် စိတ်ရှည်လက်ရှည် လုပ်ပေးတတ်ပါသည်။ ထို့ပြင် မိမိကိုယ်ကို တန်ဖိုးထားတတ်သူဖြစ်အောင် အမြဲသွန်သင် ဆုံးမတတ်ပါသည်။ မိသားစုကို အလေးထားကြင်နာတတ်သူဖြစ်ပါသည်။

"အေးပေါ့။ ဟင်းအတွက်လဲ ပူစရာမလိုတော့ဘူး။ ခုလို စီးပွားဖြစ်စိုက်လိုက်တော့ ဝင်ငွေတိုးတာလက်တွေ့မဟုတ်လား။ မင်းအမြင်ပဲလေ"

"ဝမ်းသာလိုက်တာ သူငယ်ချင်းရာ ငါလဲ လာမဲ့သက္ကြန် အတက်နေ့ကစပြီး ပဲရှည်သီး စိုက်တော့မယ်"

လာမည့် သက္ကြန်အတက်နေ့များတွင် အေးထွန်းရော သာအေးပါ ပဲရှည်သီးစိုက်ကြ တော့မည်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုမူ အေးထွန်းအိမ်၌ရှိသော ပုံပြင်စာအုပ်များကို တစ်ယောက် တစ်အုပ်စီယူပြီး ဖတ်နေကြလေသည်။

ရေနံ့သာ မောင်ကျော်ညွှန့်

ခက်ဆစ်

၁။ အခါယူ - သင့်တော်ဆုံးအချိန်ကို ရွေးချယ်သည်။

၂။ ဟင်းစား - အိမ်၌ ချက်ပြုတ်စားရန် ဟင်းလျာ။

၃။ မျက်နှာပွင့် - နှစ်သက်လိုလားသူ ပေါများသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ ဝတ္ထုတွင် ပါဝင်သူများကို ဖော်ပြပါ။

၂။ အေးထွန်း၏ဖခင်က အဘယ်ကြောင့် သက္ကြန်အတက်နေ့တွင် ပဲရှည်သီးပင်စိုက် စေခြင်း ဖြစ်သနည်း။

၃။ ပဲရှည်သီးပင်များကို ရေလောင်းရသည့်အခါ အေးထွန်း၏ စိတ်သဘောထား မည်သို့ ဖြစ်သွားသနည်း။

၄။ အေးထွန်း၏ စိတ်သဘောထား မည်သို့ပြောင်းလဲသွားသနည်း။ အဘယ်ကြောင့် ပြောင်းလဲသွားသနည်း။

၅။ ဇာတ်ဆောင်ပြောစကားများအရ အေးထွန်း၏ ဖခင်သည် မည်သို့သော စိတ်သဘောထား အမြော်အမြင်ရှိသူ ဖြစ်သနည်း။

၆။ သင်တို့ကိုယ်တိုင် အေးထွန်းကဲ့သို့ မိဘကို ကူညီပေးပါသလား။ ဘယ်လို ကူညီပေးဖူး သလဲ။

၇။ ဝတ္ထုတိုကိုဖတ်ပြီး နှစ်သက်ပါသလား။ အဘယ်ကြောင့် နှစ်သက်ရသည်ကို ရေးပါ။

"ရေထမ်းလောင်းရတဲ့အကျိုး ခံစားရမှာပါကွာ"

"ဘာအကျိုးလဲ အဖေရာ၊ ပခုံးမှာ အနာဖြစ်တော့မယ်ဗျ"

"ငါ့သား သိလာပါလိမ့်မယ်ကွာ။ ခုတော့ မိုးမရွာခင်စပ်ကြား ညနေတိုင်း ရေထမ်းလောင်းဖို့ မမေ့နဲ့နော်" အေးထွန်းခေါင်းကို မည်တ်ချင် ညိတ်ချင်နှင့် ညိတ်ပေးလိုက်ရသည်။

ပဲရှည်သီးပင်များ တစ်နေ့တခြား ကြီးထွားလာကြသည်။ ဖခင်ကြီးအဆင်သင့်လုပ်ပေးထားသော စင်ပေါ်သို့ အနွယ်များ တွယ်တက်၍ နေလေပြီ။

နှစ်ဆန်းပြီး ရက်သုံးဆယ်ကျော်၊ လေးဆယ်အတွင်း၌ မိုးဦးကျလာသည်။ မိုးဦးကျမိုးကြောင့် ပဲရှည်သီးပင်လေးများမှာ စိုပြည်လန်းဆန်း နေကြသည်။ အဖူးစို့၊ အငုံစို့လေးများ ထွက်ပြူလာကြပြီ။

နယုန်လကုန် ဝါဆိုလဆန်းများတွင် ပဲရှည်သီးပင်များ၏ အသီးများက တွဲလွဲကျနေပြီ။ ဟင်းစားမကုန်နိုင်အောင် သီးနေသည်။ အိမ်နီးချင်းများကိုလည်း ဝေပေးပြီးပြီ။

ထိုအချိန်သည် ဧရာဝတီမြစ်ရေကြီးချိန်ဖြစ်သည်။ ကျွန်းကိုင်းဘက်မှ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ မရတော့ပေ။ ဟင်းသီးဟင်းရွက် ရှားပါးချိန်မှာ အေးထွန်း၏ပဲရှည်သီးများက မျက်နှာပွင့်နေ၏။ မြို့ပေါ်ဈေးကွက်ထိ တင်ပို့ရောင်းချနေရသည်။ ပဲရှည်သီးတစ်ထောင့်ကို ၁၅ ကျပ်ရောင်းရသည်။ "ပဲရှည်သီးဖိုးတွေကို မသုံးကြနဲ့။ အေးထွန်းရဲ့ စုဘူးထဲထည့်ပေးထားလိုက်"

မြို့ဈေးက ပြန်လာတိုင်း ပဲရှည်သီးဖိုးများကို စုဘူးထဲ ထည့်ပေးထားလိုက်သည်။ ပဲရှည်သီးရာသီကုန်၍ စုဘူးကို ဖောက်ကြည့်လိုက်သည်။ ငွေကိုရေတွက်လိုက်တော့ နှစ်သောင်းကျော်သည်။

"ဒီပိုက်ဆံဟာ ငါ့သားရဲ့ ချွေးနဲ့စာပဲကွ။ မင်းဒုက္ခခံလို့ရတဲ့ အကျိုးကျေးဇူးပဲ။ ဒီပိုက်ဆံနဲ့ မင်းအတွက် ကျောင်းဝတ်စုံနဲ့ အဝတ်အစားဝယ်ပေးမယ်။ စာအုပ်ဖိုး၊ မုန့်ဖိုးလိုရာကို သုံးပေတော့ကွာ" "ဟေ့. . . ဒါမှ တို့အဖေကွ" အေးထွန်း ဝမ်းသာမျော်မြူးသွားသည်။ စာအုပ်ဖိုး မုန့်ဖိုးလည်း မပူရတော့ပေ။ ဝတ်စုံအသစ်များလည်း ဝတ်ရပေတော့မည်။ အေးထွန်းအဖေ၏ အမြော်အမြင်က ကြီးမားလှသည်။

အေးထွန်းတို့ သားအဖနှစ်ယောက်စကားပြောနေစဉ် အေးထွန်း၏ သူငယ်ချင်းသာအေး ရောက်လာသည်။

"ဟာ ပိုက်ဆံတွေအများကြီးပါလားကွ"

အေးထွန်းရှေ့တွင် ရှိနေသော ပိုက်ဆံများကို ကြည့်ပြီး သာအေး ဇဲ့ဩသွားသည်။

"အေး ငါစိုက်တဲ့ ပဲရှည်သီးကို ရောင်းလို့ရတဲ့ ပိုက်ဆံတွေလေ။ ငါ့လုပ်အားနဲ့ရတဲ့ ပိုက်ဆံတွေပေါ့။ စားကုန်ဆိုတာ ပေါတုန်းများတုန်း တန်ဖိုးမရှိဘူးကွ။ ရှားပါးတုန်းမှ တန်ဖိုးရှိတာ။" အေးထွန်း ဆရာကြီးလေသံဖြင့် ကြွားလုံးထုတ်လိုက်သည်။

သာအေးက "ဩော် အဲဒါကြောင့် တို့ဘိုး တို့ဘွားတို့က ဟင်းသီးဟင်းရွက်ရှားတဲ့ အချိန်နဲ့ ကိုက်အောင်လို့ အတက်နေ့မှာ သစ်ပင်စိုက်ရမယ်လို့ မှာခဲ့တာနေမယ်"

တစ်နေ့တော့ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းပါတယ်။ ပလတ်စတစ်အိတ်ကလေးဟာ တခြား အမှိုက်တွေနဲ့အတူ လမ်းဘေးရေမြောင်းထဲကိုရောက်ပြီး မျောပါသွားတော့တယ်။
အိုး ကျွန်တော် ဘယ်ကို မျောနေတာပါလိမ့်
အိုး ကျွန်တော် လွတ်လပ်သွားပြီ။ ရေထဲမှာနေရတာ သက်သောင့်သက်သာရှိပြီး ဖော်စရာကောင်းလိုက်တာ
ပူလုံ ပလုံ
ဒီလိုနဲ့ပဲ ပလတ်စတစ်အိတ်ကလေးဟာ မြစ်ထဲကို ရောက်သွားပါတော့တယ်။
မင်္ဂလာပါ ကိုကဏန်း။ ကိုပုစွန်တုပ်ကြီးနဲ့ ငါးကလေးရေ
မင်္ဂလာပါ ကိုပလတ်စတစ်အိတ် နေကောင်းလား
ဘယ်ကလာတာလဲ
ကျွန်တော်တို့ အတူတူ ကစားကြရအောင်
လို့ သူတို့က မြန်မြောလိုက်တယ်။

အိုး ဒီနေရာက
ဘယ်လိုနေရာလဲ။ အမှိုက်တွေ
အများကြီးပါလား။ ကျွန်တော် သူတို့နဲ့
အတူမနေချင်ပါဘူး

ဟေး မင်းက
ဘယ်သူလဲ
ကျွန်တော်
ပလတ်စတစ်အိတ်
မဟုတ်လား
ကျွန်တော် ဒုက္ခရောက်
မေးတယ်။
ကျွန်တော် ဒုက္ခရောက်
မေးတယ်။

ဟုတ်ပါတယ်။
ကျွန်တော်က ပလတ်စတစ်
အိတ်ကလေးပါ
အသံတိုးတိုးလေးနဲ့ ပလတ်စတစ်အိတ်က
ပြန်ဖြေခဲ့တယ်။

အခုတလော မင်းက
နေရာတိုင်းမှာပဲ
ကျွန်တော့်အိတ်က ပြောလိုက်တယ်။
ပလတ်စတစ် အိတ်ကလေး တိတ်ဆိတ်
သွားတယ်။

ကျွန်တော်က လူတွေရဲ့ နေ့စဉ်ဘဝမှာ ဘယ်လိုအသုံးဝင်သလဲဆိုတာ သိချင်သလား။ အတူကြည့်ကြရအောင်။ ကောင်းပြီ။ အခု ကျွန်တော်တို့က ဈေးထဲမှာ ရှိနေတယ်။ လူတွေက ကျွန်တော့်ကို ဘယ်လို အသုံးပြုကြတယ်လို့ထင်သလဲ။
အခုကောင်လေးတစ်ယောက်က သူရဲ့ နေ့လယ်စာထည့်ဖို့ ကျွန်တော့်ကို ယူလိုက်ပြီ။
အိုး ကျွန်တော် ဘယ်ရောက်သွားပါလိမ့်

သင်ခန်းစာ ၃၃ ပလတ်စတစ်အိတ်ကလေး၏ ခရီးစဉ် (ပုံပြင်)

မရွှေနှုတ်	ကျွန်မက တံခါးကို ဖွင့်မပေးဘူး။ ဝိတ်ထားလိုက်မယ်။
အားလုံး	အေးဟေ့။ ဒီကနေ့ကစပြီး ကိုကြီးဝမ်းကို အစာ လုံးဝမပေးဘူး။
ကိုမျက်စိ	ငါကတော့ မျက်စိကို မဖွင့်တော့ဘူး မှိတ်ထားမယ်ဟေ့။
ကိုခြေ၊ ကိုလက်	တို့ကလဲ လုံးဝ မလှုပ်ရှားတော့ဘဲ နေမယ်။
မရွှေနှုတ်	ကျွန်မကလဲ စကားမပြောတော့ဘူး နှုတ်ခမ်းကို ဝိတ်ထားမယ်။
ကိုကြီးဝမ်း	အို... ဝိုက်ဆာလိုက်တာ တကြွတ်ကြွတ်နဲ့ မြည်နေပြီ။
ကိုမျက်စိ	ငါ့ မျက်စိတွေ ဝေဝါးလာပြီ။
မရွှေနှုတ်	နှုတ်ခမ်းတွေက ဖြူဖပ်ဖြူရော် ဖြစ်လာပါလား။
ကိုသွား	အား... ငါ့ရဲ့သွားတွေ နာလာပြီ။
ကိုခြေ၊ ကိုလက်	အောင်မလေး ငါ့ခြေလက်တွေလှုပ်မရတော့ဘူး။ ချည်နဲ့လာပါလား။
ကိုကြီးဝမ်း	အေး ငါညီနဲ့. နှမတို့က ကိုကြီးဝမ်းဟာ အလကား။ ဘာတစ်ခုမျှ အသုံးမကျဘူးလို့. ယူဆနေကြတယ်။ အမှန်တော့ ကိုကြီးဝမ်းဟာ ကိုယ်ခန္ဓာတစ်ခုလုံးရဲ့ အားပေးစက်ကြီးပဲကွဲ့။ ငါ့ညီနဲ့ နှမတို့ ရှာပေးတဲ့ အစာကို ဟောဒီ ကိုကြီးက ကောင်းကောင်း ကြေညက်အောင် လုပ်ပေးနေတယ်လေ။ အစာ ကောင်းကောင်း ကြေညက်တော့ သွေးသား ဖြစ်လာပြီး ငါ့ညီနဲ့ နှမတို့ဆီပဲ ပြန်ပို့ပေးတယ် မဟုတ်လားကွဲ့။ ဒါမကြောင့်လဲ မင်းတို့တစ်တွေမှာ ခွန်အားဖြစ်လာပြီး ကြီးထွား လာနိုင်တာပေါ့။ ရှေးလူကြီးများကလဲ ဝမ်းတစ်လုံး ကောင်းရင် ခေါင်းမခဲဘူး ဆိုကြတယ် မဟုတ်လား။
အားလုံး	အင်း အချင်းချင်းတွက်ကတ်ပြီး သူတစ်လူ ငါတစ်မင်း မာန်စောင်တွေ တင်းနေကြလို့ ကျွန်တော်တို့တွေ မှားကုန်ပါပြီ ကိုကြီးဝမ်းရယ်။

ကိုမျက်စိ — ဟေ့ ကိုရွှေလက်. . . ငါတော့ သိပ်ညောင်းတာပဲ၊ ဟိုဟာ ကြည့်ရ ဒီဟာ ကြည့်ရ အိုကွယ် အစာ စားတာတောင် ဘယ်အစာက ကောင်းတယ်၊ ဘယ်အစာက မကောင်းဘူးလို့ ငါချည်းပဲရွေးရတယ်။

ကိုလက် — အေး မင်းက ပြောတော့မယ်။ မင်းက ကြည့်ရုံတင် ကြည့်ရတာ မောင်ရင်။ အစာကို လှမ်းယူရတာ ငါပါကွ။

ကိုခြေ — ဟေ့ ဟေ့ အင်္ဂေ. တထောင်းထောင်းနဲ့. ကောက်ညှင်းပေါင်းပဲ ဖြစ်ဖြစ်။ မဆလာနဲ့သင်းနေတဲ့ ကြက်သားဟင်းပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုမျက်စိက ကြည့်ရုံ ကြည့်ရတာ။ ကိုရွှေလက်က လှမ်းရုံလှမ်းရတာ။ ဟောဒီ ကိုခြေထောက်က မင်းတို့ကို သယ်မသွားရင် ရောက်ပါ့မလား မောင်တို့ရဲ့။

ကိုသွား — ဟား ဟား အကိုလေးတို့ မှားကြပကောလေ။ ဟောဒီ မောင်မောင်ရွှေသွားလေးက မဝါးရင် အစားတွေဟာ အလကား ဖြစ်ကုန်တော့မပေါ့ဗျ။

မရွှေနှုတ် — ဟင် မဟုတ်ဘူး။ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်မက အလုပ်အများဆုံး။ ကျွန်မရွှေနှုတ်ခမ်း ကလေးသာ ဖွင့်မပေးရင် ဘယ်အစာမှ ဝင်လို့ မရဘူး။ ကြည့်။ ဒီတစ်ခါ ကျွန်မရဲ့ ဟောဒီ နှုတ်ခမ်းနီနီကို အတင်းပိတ်ထားမယ်။ သိလား။

ကိုမျက်စိ — အေး ဟုတ်တော့ ဟုတ်တာပဲဟဲ့။ ဟော တွေ့ပြီ။ တို့အစ်ကိုကြီး ကိုဝမ်းက အသက်သာဆုံး။ သူက ဘာမှ မလုပ်ဘူး။

ကိုလက် — အေးကွဲ. ။ သူများက ရှာပေး ယူပေး ဝါးပေးတဲ့ အစာတွေကို သူချည်းဒိုင်ခံ ယူတယ်။

ကိုခြေ — ဟာ ဒါမျိုးတော့သူဖြစ်တယ်ဟေ့။ ကျိတ်ပြီးစည်းစိမ်ခံနေတယ်ကွဲ့။ ဒါကြောင့် သူ အဝဆုံး ဖြစ်နေတာသာကြည့်။

ကိုသွား — အစ်ကိုကြီးဝမ်းကို ဆန္ဒပြမယ်။

သင်ခန်းစာ ၃၄ လိမ္မာကြတော့မယ် (ပြဇာတ်)

ကိုသွား

ကိုလက်

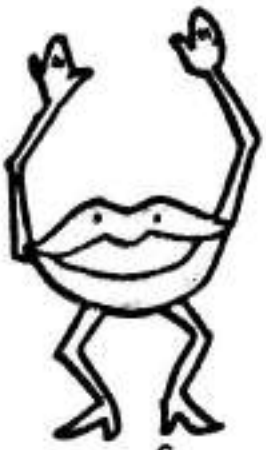
မရွှေနှုတ်

ကိုမျက်စိ

ကိုကြီးဝမ်း

ကိုခြေ

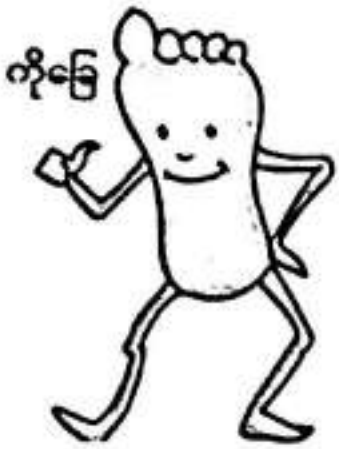

စာရေးသူ – ကျော်မြင့်(မြောင်းမြ)
သရုပ်ဖော် – ဝင်းဓေ(အရောက်)
ရွှန်တီစေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့. ကလေးစာအုပ်
ထုတ်ဝေရေးကော်မတီ

လေ့ကျင့်စန်း

၁။ ပထမစာမျက်နှာမှာ ပလတ်စတစ်အိတ်ကလေးက လူတွေကသူ့ကို ဘယ်လို အသုံးပြုကြတယ်လို့ ပြောသလဲ။

၂။ အမှိုက်ပုံမှာ ပလတ်စတစ်အိတ်ကလေးက စကားပြောရင်းနဲ့ ဘာလို့ အသံတိုးသွားရတာလဲ။ အဲဒီနောက်ပိုင်းမှာအသံ တိတ်ဆိတ်သွားတာကလဲ ဘာကြောင့်လို့ ထင်သလဲ။

၃။ ပလုံ ပလုံ ဆိုတာ ဘာကို ဖော်ပြတဲ့ စကားလုံးလဲ။ တခြားမြည်သံစွဲစကားလုံးတွေရဲ့ အသံကိုပြောပြပြီး ဝါကျစာကြောင်းလေးတွေ ရေးကြည့်ကြရအောင်။

၄။ ငါးကလေးဘာကြောင့် သေသွားတယ်ထင်သလဲ။ ကလေးတို့ ထင်မြင်ချက်ကို ပြောကြရအောင်။

၅။ မြစ်ထဲက တခြားအကောင်လေးတွေ နောက်ဘာဆက်ဖြစ်မယ်ထင်သလဲ။ ကလေးတို့ရဲ့ ထင်မြင်ချက်ကို အကြောင်းပြချက်နဲ့အတူ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ပြောကြရအောင်။

၆။ ကလေးတို့လဲ ပလတ်စတစ်အိတ်ကိုသုံးသင့်တယ်ထင်သလား။ ပလတ်စတစ် အိတ်အစားဘာကို အစားထိုးသုံးကြမလဲ။ အုပ်စုဖွဲ့ပြီးဆွေးနွေးကြရအောင်။

ပလုံ ပလုံ ဝူး ဝူး
ပလောက် ပလောက်
ဂလု ဂလု
စောင့်ပါအုံး။
မင်းတို့တော့ သိပ်မြန်တာပဲ

သူတို့ကစားနေကြရင်း ပလတ်စတစ်အိတ်လေးက တဖြည်းဖြည်းနဲ့
တစ်စုံတစ်ခုအတွင်း ပိတ်မိသွားတယ်။

ဟင်
ကျွန်တော်ဘယ်လောက်
သွားပါလိမ့်

ဓက်ဆစ်စကားလုံးများ

က

ကျက်သရေ ၂၁
ကြေးစည် ၄၁
ကြေးနောင် ၄၁
ကျွမ်းကျင် ၃

ခ

ခါချဉ် ၆၀
ချင်း ၈၁
ခွေးနဲစာ ၈၁

ဂ

ဂဏန်းမြစ် ၆၀

စ

စောင်း ၄၁

ဆ

ဆိုင်းပိုင်း ၄၁
ဆန်တက် ၆၀

ဉ

ဉာဏ်တော် ၂၁

ဌ

ဌာပနာ ၂၁

တ

တပ်မက်ခြင်း ၆၀

ထ

ထမ်းပိုး ၄၁

ဒ

ဒေတာပြား ၄၁

နာ

နားထွင်း ၄၁
နိဗ္ဗာန်ကုန် ၂၁

ပ

ပညာရှိ ၃
ပဲ့ကိုင် ၈၁
ပတ်မကြီး ၄၁

ဗ

ဗြော ၄၁

ဘ

ဘင်ခရာ ၄၁

မ

မဟာသတ္တရာဇ် ၂၁
မိကျောင်းတူရိယာ ၄၁
မော်ကွန်း ၂၁
မင်္ဂလာ ၄၁
မျက်နှာပွင့် ၉၂

ရ

ရွပ်သေး ၄၁
ရွှေပိန်းချ ၂၁
ရွှေပြား ၂၁
ရွှေမျက်ပါး ၂၁

သ

သင်္ဘာ ၈၁
သပ္ပာယ် ၂၁

ဟ

ဟင်းစား ၉၂

အ

အကြီးအမှူး ၆၀
အခါယူ ၉၂
အချည်းနှီး ၃
အခြင်းပွား ၃
အရည်အချင်း ၃

၃။ ပဌမတန်းသင်ခန်းစာတွေထဲမှာ ဘယ်သင်ခန်းစာက ထူးခြားတယ်ထင်သလဲ။ သင်ယူထားတဲ့ စာရေးသားပုံနည်းလမ်းတွေကိုသုံးကာ တစ်ဦးချင်းစဉ်းစားပြီး ရေးကြည့်ကြရအောင်။

၄။ အလယ်တန်းအဆင့် တက်ရောက်တဲ့အခါ မြန်မာဘာသာမှာ ဘာတွေကို ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ချင်ပါသလဲ။ မြန်မာစာမှာ ဘာတွေထပ်ပြီး ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် သင်ယူချင်သေးသလဲ။ တစ်ဦးချင်း စဉ်းစားပြီး မှတ်စုထဲမှာ ရေးကြရအောင်။

သင်ခန်းစာ ၃၅ ပြန်လှန်သင်ကြားခြင်း

၁။ ပဌမတန်းတစ်နှစ်တာလုံးမှာ သင်ကြားခဲ့တဲ့သင်ခန်းစာတွေထဲက ဘာတွေသင်ယူခဲ့သလဲ။ ဖျော်ဖျော်ရွှင်ရွှင်သင်ယူခဲ့တာတွေ ကြိုးစားခဲ့တာတွေကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပြောကြရအောင်။

၂။ ကိုယ်စိတ်ဝင်စားတဲ့ သင်ခန်းစာတွေအကြောင်းကို မှတ်စု ရေးကြည့်ကြရအောင်။ စိတ်ဝင်စားရတဲ့ အကြောင်းအချက်နဲ့ သင်ယူခဲ့တာတွေကိုသူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ပြောကြရအောင်။

စဉ်	စိတ်ဝင်စားသော သင်ခန်းစာ	စိတ်ဝင်စားရသော အကြောင်းအချက်	မှတ်သားသင်ယူခဲ့ရသည့် အကြောင်းအချက်

ရွှေနှုတ် — ကျွန်မလဲ မှားသွားပါတယ် ကိုကြီးဝမ်း။

ကိုကြီးဝမ်း — ကဲ ဒါဖြင့် ထကြ ထကြ။ အားလုံး အလုပ်လုပ်ကြ။ စည်းလုံးညီညာ အောင်ကြောင်းဖြောတဲ့ကွဲ့။ ငါ့ညီနဲ့နှမတို့အားလုံး အလုပ်လုပ်ကြမှ ကိုကြီးဝမ်းတို့ မိသားစု တိုးတက်ချမ်းသာကြမယ်ကွဲ့။

အားလုံး — ဟုတ်ကဲ့အစ်ကိုကြီး။ ညီလေးတို့ နှမလေးတို့ လိမ္မာကြပါတော့မယ်။

သရုပ်ဆောင်ရန် အညွှန်းစကားနမူနာ

ကိုမျက်စိ

ဟေ့ ကိုရွှေလက်. . . ငါတော့ သိပ်ညောင်းတာပဲ၊ ဟိုဟာ ကြည့်ရ ဒီဟာ ကြည့်ရ၊ အိုကွယ် အစာ စားတာတောင် ဘယ်အစာက ကောင်းတယ်၊ ဘယ်အစာက မကောင်းဘူးလို့ ငါချည်းပဲရွေးရတယ်။

(သူသာလျှင် အရေးပါအရာရောက်ဆုံး ပုံစံဖြင့် ပြောစေ)

လေ့ကျင့်ခန်း

၁။ လိမ္မာကြတော့မယ် ပြဇာတ်တွင် ပါဝင်သူများကို ဖော်ပြပါ။

၂။ ကိုမျက်စိ၊ ကိုလက်၊ ကိုခြေ၊ ကိုသွား၊ မရွှေနှုတ်တို့ထဲတွင် မည်သူက အပင်ပန်းဆုံးလို့ ထင်သနည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

၃။ ကိုမျက်စိ၊ ကိုလက်၊ ကိုခြေ၊ ကိုသွား၊ မရွှေနှုတ်တို့က ကိုကြီးဝမ်းကို မည်သို့ ဆန့်ကျင်ကြသနည်း။

၄။ ကိုကြီးဝမ်းကို ဆန့်ကျင်ပြီး ညီ ညီမငယ်များ မည်သို့ ဖြစ်လာကြသနည်း။

၅။ အားလုံးက "ကျွန်တော်တို့တွေ မှားကုန်ပါပြီ ကိုကြီးဝမ်းရယ်"လို့ အဘယ်ကြောင့် ပြောသနည်း။

၆။ ပြဇာတ်ကိုဖတ်ပြီး မိမိ၏ ထင်မြင်ချက်ကို စာဖြင့်ရေးပါ။

၇။ အဖွဲ့လိုက် မိမိတို့ သရုပ်ဆောင်ရမည့် အညွှန်းစကားကို ရေးပါ။